

שער

עתיק

ענף נ"ב

(א*) ועתה נתחיל ונבאר איך נתקן כל עולם האצילות הנעשה מב' בחי' הנ"ל, שהם מ"ה וב"ן שהם המלכים שמתו, והם בחי' הנקודות דס"ג, ושם מ"ה החדש, וצריך לבאר מה הוא החלק שלוקח עתיק משם מ"ה, ומה שלוקח משם ב"ן, כי כבר נתבאר לעיל שיש בעתיק זכר ונקבה, וכעד"ז בא"א ובאו"א ובזו"ן. וכבר ידעת כי שם מ"ה יש לו בחי' טנת"א, וכעד"ז בשם ב"ן שהם הנקודות של ס"ג, נחלק לד' בחי' הנ"ל שהם טנת"א. גם דע, כי כמו ששם ב"ן שהוא הנקודות דס"ג יש בו י' נקודות שהם י"ס וכנ"ל, כך שם מ"ה יש בו י"ס. וכאשר מתחברים אלו ב' שמות מ"ה וב"ן בחיבור זכר ונקבה כנ"ל, הם מתחברים י"ס בי"ס.

(ב) וצריך לבאר תחלה ענין הטעמים (נ"א טנת"א) והתחלקות לי"ס. ודע, כי בזהר אמרו, שהטעמים בכתר, ונקודות בחכמה, ותגין בבינה, ואותיות בז"ת דאצילות, שהם נקראו זו"ן, אבל דע, כי זה ההתחלקות הוא בענין י"ס עצמן של מ"ה, שהם מתחלקים בסדר הזה. אמנם כאשר בחי' אלו מתחלקים בעתיק וא"א וכו' אין סדרם כך, אלא באופן אחר, וזכור הקדמה זו.

פנים מאירות

(ב) זה ההתחלקות הוא בענין י"ס עצמן של מ"ה וכו': כלומר, כשאנו מבחינים רק בע"ס כח"ב זו"נ שבפרצוף אז מתחלקים כך, משא"כ כשאנו באים להבחין בענין ה' הפרצופין הרי המה באופן אחר, כי מצינו טעמים ונקודות יחד בא"א שהוא כתר, וכן נקודות ותגין ביחד באו"א שהם חכמה, כמ"ש לפנינו.

ג) וזה פרטן: הנה עתיק וא"א שניהן נכללין בכתר דאצילות, כמ"ש בע"ה. והנה העתיק לקח משם מ"ה בחי' כתר כולו שהם הטעמים. ומב"ן לקח ה"ר של כתר שלו, שהם גם כן בחי' הטעמים. ועוד לקח ג"ר דחכמה דב"ן וד"ר דבינה דב"ן, וז' כתרים דז"ת דב"ן, כנ"ל.

וא"א לקח משם מ"ה בחי' חכמה, שהם הנקודות. ומשם ב"ן לקח ה' תחתונות דכתר של ב"ן, שהוא מן הת"ת שלו ולמטה.

פנים מאירות

הנו כבר עומד בבחי' גופא דנקודים. וכבר ידעת שהראש לבדו נק' כתר וטעמים, וע"כ נגרעה מעלתו משום שהתפשט למקום דלאו דליה, והבן היטב.

ותדע שע"כ נחלק כתר ב"ן בשני הפרצופין, עתיק וא"א, כי הבחן הב' שבכתר העומד מטבור דא"ק עד סיום גופו שהוא בחי' אח"פ דראש הב"ן, נמצא עכ"פ במקום ראש כנ"ל, זה שלקח עתיק. אמנם הבחן ג' שבכתר, שהתפשט למטה מפה דראש הב"ן במקום כלים דגוף שנק' חג"ת, שהתלבש בראש דישסו"ת דנקודים, זה לקח א"א.

וזה אמרו, הנה עתיק וא"א שניהם נכללים בכתר דאצילות וכו', ועתיק לקח מב"ן ה"ר של כתר שלו וכו'. כלומר, שלקח מחצית הכתר העומד במקום אח"פ דראש הב"ן, דהיינו הבחן הב' כנ"ל.

וזה אמרו, שא"א לקח מכתר דב"ן רק ה"ת שבכתר שהוא מן הת"ת שלו ולמטה. והיינו הבחן הג'. ומ"ש מת"ת ולמטה, פירושו מטבור ולמטה, שכתר עליון העומד בכח"ב דב"ן שה"ס אח"פ דראש הא' דב"ן שהוא עיקר הכתר דנקודים, נבחן שנתפשטו תנה"י שלו מכח"ב לחג"ת ונתלבשו בראש דישסו"ת, שאין פרצוף העליון מתלבש בתחתון רק בתנה"מ שלו, כנודע. ולפיכך אומר הרב שא"א לקח ה"ת דכתר ב"ן, כלומר, זה החלק שהתפשט מכח"ב למקום

ג) וזה פרטן הנה עתיק וא"א שניהם נכללין בכתר דאצילות: כלומר בכתר דב"ן. וצריך שתזכור שיש ג' הבחנות בכתר דב"ן הכולל דהיינו הכתר של ע"ס דנקודים, שהרי הוא מתחיל מחזה דא"ק והתפשט עד למקום חג"ת דנקודים, כנ"ל דף תע"ו. והנה חלק הכתר שמחזה דא"ק עד טבורו אינו כלל בחשבון פרצוף ב"ן זה, שה"ס ראש הא' שאין בו כלים וזהו הבחן א'. והנה ע"כ נבחן שעיקרו מתחיל מטבור דא"ק ולמטה, שה"ס אח"פ דראש הא' שיצאו לבר מראש מסבת עליית המ"ן לעינים כמ"ש בענה"ק, וע"כ כבר יש בו מבחי' כלים דב"ן, וע"כ הוא בא בחשבון הפרצוף, והוא נק' נקודה א' דג"ר דנקודים, וזהו הבחן הב' שבכתר דב"ן, שמתחיל מטבור ומסתיים בסיום גופא דא"ק שהוא סיום ת"ת דא"ק, אשר שם בחי' פה של ראש ב"ן הכולל. והבחן הג' שבכתר ב"ן, הוא שנמשך בסוד התפשטות ג' קוי כח"ב לחג"ת שנתלבש בראש דישסו"ת, שהוא לגמרי לבר מגופא דא"ק ולבר מראש הב"ן, אלא ממש במקום חג"ת דב"ן.

והנה מהבחן א' שבכתר ב"ן אין שום דיבור להיותו בלי כלים, ונחשב משום זה רק בבחי' אור מקיף מבחוץ לכלים דראש, ותחילת העסק הוא רק בהבחן הב' ובהבחן הג' הנ"ל. ותשכיל אמנם שיש מרחק גדול בין ב' חלקי הכתר הללו, והוא משום דהבחן הג' שבכתר

ד) והנה גם מבחי' האחרות שהם חו"ב של ס"ג, הובררו מהם קצתם לעשות מהם עתיק, כי מבחי' הכתר לא לקח רק חציו כנ"ל, והנה מה שלוקח מחכמה הם ג"ר, נמצא כי נשארו לחכמה עצמה ז"ת ומהם נעשה אבא. וזה שאמר בזוהר, אבא אחיד ותליא בחדס, כי מחדס ולמטה של חכמה משם מתחיל אבא. ה) ומבינה לקח ד"ר, באופן כי אמא אין לה רק מגבורה ולמטה של הבינה. וזה סוד אמא אחיד ותליא בגבורה.

ו) הרי ביארנו בחי' עתיק שיש לו כל הכתר דמ"ה וממנו סוד הדכורא, וגם לקח ה"ר דכתר דב"ן, וג"ר דחכמה דס"ג, וד"ר דבינה דס"ג, ומאלו ג' בחי' של ס"ג נעשים נוקבא דעתיק. וא"א לקח חכמה ממ"ה כולו, וה"ת דכתר דב"ן, כי ה"ר דב"ן לקח עתיק. ואבא הוא חכמה דאצילות, ולוקח משם מ"ה חצי בינה שהם תגין, ומשם ב"ן לוקח ז"ת של חכמה דב"ן, כי הג"ר לקחם עתיק כנ"ל. ואמא היא בינה שבאצילות, ולוקחת משם מ"ה חצי בינה שהם תגין, ומשם ב"ן לוקחת ו"ת של בינה דב"ן, כי ד"ר לקחם עתיק. וזו"ן לקחו אותיות משם מ"ה שהם הז"ת דמ"ה, ומשם ב"ן לקחו ז"ת שבו, חוץ מן הכתרים של אלו הז"ת דב"ן, שגם הם לוקחם עתיק לעצמן.

ז) וא"ל תטעה בדברינו לומר שהם בחי' א' ומה שלוקחים הם דבר אחר, אבל כוונתנו הוא כי עתיק יומין דאצילות כל עצמותו נעשה מב' בחי' אלו, שהם מ"ה וב"ן, ובחי' המ"ה שבו הוא הנקרא עתיק דכורא, ובחי' הב"ן שבו הוא הנקרא נוקבא דעתיק, וזכור ואל תשכח.

ח) כלל העולה, כי בעולם אצילות יש בו י"ס, והכתר הוא עתיק וא"א, וחכמה הוא אבא, ובינה היא אמא, וז"ק שהם חג"ת נה"י הוא ז"א, ומלכות היא נוקבא

פנים מאירות

התחתון לע"ס כח"ב זו"נ בשלימות, כמ"ש במקומו בע"ה וזכור זה.

ח) כלל העולה וכו' וכל בחי' הדכורים הם ממ"ה והנוקבין מב"ן: אמנם יש ב' מיני דו"נ: א' הם דו"נ שבגוף א'. ב', הם דו"נ מובדלים בב' גופין. ודע, דמה דכיל לן הרב, שכל בחי' הדכורים הם ממ"ה והנוקבין מב"ן, נוהג רק בדו"נ שבגוף א'. מה שאין כן

חג"ת למוחין לישסו"ת, שהוא רק בחי' מטבור ולמטה, דהיינו ה"ס תנהי"מ. ובערך זה אומר ג"כ דעתיק לקח ה"ר, דהיינו כח"ב ח"ג הנשארים במקום אח"פ דב"ן. אמנם בערך עצמם יש בשניהם ע"ס שלימות, משום שתנהי"מ המתפשטים מהעליון אינם מחסירים משום זה כלום בספירות דעליון, וכן אע"פ שאין התחתון מקבל מהעליון אלא תנהי"מ, מ"מ המה מתפשטים בעצמם במקום

דז"א. וכל בחי' אלו, נעשה עצמותן מב' בחי' מ"ה וב"ן, וכל בחי' הדכורים הם ממ"ה והנוקבין מב"ן, כנ"ל, עוד יתבאר כל זה לקמן בע"ה.

פנים מאירות

אבא דכורא הוא מחצי בינה דמ"ה. כלומר, שע"ס דבינה דמ"ה נחלקות לארכן, וצד ימין שבהם, דהיינו כתר חכמה ז"א דבינה זו, לקח לו אבא דכורא. אבא נוקבא, נתקנה מז"ת תחתונות: חג"ת נהי"מ דחכמה דב"ן. ושניהם גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים ימין ושמאל: מ"ה בימינו וב"ן בשמאלו. ושניהם נק' פרצוף אבא דאצילות, שהוא מלביש צד ימינו של פרצוף א"א.

אמא דכורא, הוא חצי בינה דמ"ה השמאלי, אשר צד ימין דע"ס דבינה זו שהוא כו"ח וז"א לקח אבא דכורא כנ"ל. ואמא דכורא, לקחה צד שמאל שבע"ס הללו, דהיינו בינה ומלכות של בינה דמ"ה. אמא נוקבא, נתקנה מן שש ספי' תחתונות: גבורה ת"ת נהי"מ דבינה דב"ן, משום שד"ס ראשונות כח"ב וחסד דבינה זו, כבר לקחם עתיק כנ"ל. וגם דו"ג אלו המה גוף אחד ופרצוף אחד, ודבוקים ימין ושמאל מ"ה בימינה וב"ן בשמאלה. ושניהם נקראות פרצוף אמא דאצילות המלבשת לצד שמאלו של א"א.

ז"א דכורא, הוא בחי' שש ספירות חג"ת נהי"מ דמ"ה. ז"א נוקבא, נתקנה משש ספירות חג"ת נהי"מ דב"ן חוץ מהכתרים, ושניהם פרצוף אחד וגוף אחד, דבוקים יחד ימין ושמאל: מ"ה בימינו וב"ן בשמאלו, ושניהם נקראים פרצוף ז"א דאצילות המלביש לא"א מטבורו ולמטה.

גוף דכורא, היא בחי' המלכות דמ"ה. נוק' נוקבא, נתקנה ממלכות דב"ן. ושניהם גוף אחד ופרצוף אחד דבוקים יחד ימין ושמאל: מ"ה בימינה וב"ן בשמאלה. ושניהם נק' נוק' דז"א דאצילות, המלבשת לז"א מחזה ולמטה.

בדו"ג הנבדלים בב' גופין, דאז יש מ"ה וב"ן בדכור לבדו וכן יש מ"ה וב"ן בנוקבא לבדה. ומה שאומר, כלל העולה כי בעולם אצילות יש בו י"ס והכתר הוא עתיק וא"א וכו'. והנה כלל זה אמור רק בבחי' ב"ן דאצילות, אמנם ע"ס דמ"ה מתחלקות באופן אחר כמו שהאריך לעיל.

המתבאר לנו מכל דבריו האמורים כאן, אשר בכל גוף דפרצופי אצילות הן הדוכרין והן הנוקבין, יש בכל אחד מהם צד זכרות מבחי' מ"ה וצד נוקבות מבחי' ב"ן, ומתחלקים באופן זה: עתיק דכורא, ה"ס כתר דמ"ה. עתיק נוקבא, נתקנה מהגד"ז דב"ן: שפירושו, ה' ספירות ראשונות מכתר ב"ן, ג"ר מחכמה דב"ן, ד"ר מבינה דב"ן, ז' כתרים מז"ת דב"ן, ומכל אלה נתקנה עתיק נוקבא. אמנם שניהם הם גוף אחד ופרצוף אחד ודבוקים זה בזה אחור באחור, דהיינו אחור דמ"ה דבוק באחור דב"ן, ופניהם דמ"ה וב"ן מגולים כלפי חוץ, אלא שבחי' הפנים דב"ן נחשב ג"כ לאחורים כלפי פנים דמ"ה, וע"כ נבחן שדו"ן דעתיק עומדים בבחי' פנים ואחור. אמנם מצב דו"ג בימין ושמאל אינו נוהג בו, כמ"ש בזהר דלית שמאלא בהאי עתיקא, להיות השמאל דדכור ג"כ בחי' מ"ה והימין דנוקבא ג"כ בחי' ב"ן ושניהם נק' פרצוף עתיק דאצילות.

אריך דכורא, הוא בחי' חכמה דמ"ה. אריך נוקבא נתקנה מה"ס תחתונות דכתר ב"ן. אמנם שניהם גוף אחד ופרצוף אחד ודבוקים יחד במצב ימין ושמאל, מ"ה בימינו וב"ן בשמאלו. ושניהם נקראים פרצוף א"א דאצילות המלביש לז"ת דעתיק.

ט) ונבארם עתה דרך פרט, ונאמר ונתחיל לבאר ענין עתיק יומין ותחלה נבאר מי הוא הנקרא ע"י. הנה בתחלת אדר"ז דרפ"ח ע"א, וז"ל, האי ע"ק טמיר וגניז וכו' ג' רישין אתגלפין דא לגו מן דא, ודא לעילא מן דא וכו'. והביאור הוא:

י) דע, כי זה הע"ק הנזכר כאן אינו מדבר על הזכר הנעשה משם מ"ה, אלא על נוקבא דעתיק ודא"א, הנעשים מבחי' ספירת הכתר דב"ן של נקודות של המלכים שמתו, וזכור הקדמה זו, כי היא צריכה לך בכל האדרא לכל הדרושים דעתיק ודא"א, כנ"ל. והנה כתר הזה בכללות כולו, נקרא ע"ק, והבן זה מאד.

כ) והנה הכתר שהוא כללות ע"ק, מתחלק לב' חלוקות שהם ג'. פירוש, כי הנה נחלק לע"י ולא"א. ואח"כ גם הא"א נחלק גם הוא לב' ראשין: והם, כתר שלו של א"א עצמו, החכמה דא"א עצמו, שהוא מוחא סתימאה שבו בא"א, באופן, כי ע"ק הנ"ל כאן הוא כולל ג' ראשין: רישא א' הוא הנקרא ע"י, והוא החלק של ראש העליון אשר בע"ק. וב' רישין תתאין אשר בע"ק, הם הנקרא א"א, הנחלק: לכתר, ולחכמה שבו עצמו, כי ע"ק הוא שם כולל לע"י ולא"א, בבחי' שם ב"ן שבו, והבן זה מאד. ולכן נקרא ע"ק, כי הוא מבחי' נקודות כתר הזקן שבכל י"ס אשר ממנו נעשה עתיק וא"א, משא"כ בשם מ"ה הזכר, כי עתיק לבדו נעשה מן הכתר דמ"ה, אבל א"א לא נעשה אלא מחכמה דמ"ה.

ד) והנה מה שלוקח משם מ"ה שנעשה ממנו בחי' עתיק דכורא, כבר נתבאר ענינו, שהוא הכתר של הטעמים דמ"ה. אבל נוקבא דע"י, אשר הוא הראש העליון שבג"ר, שהם נקרא דרך כללות ע"ק כנ"ל, הנה יש בה ספיקות גדולות, מה הם הבחי' שלוקח משם ב"ן כדי להעשות ממנו הנוקבא דעתיק.

פנים מאירות

שניהם לבחי' זכר. ודו"נ דפרצוף נוק' נבחנים שתיהם לבחי' נקבה. וטעם הסדרים הללו, יתבאר בע"ה לפנינו כל אחד במקומו. וכ"ז אמור רק בהבחן פרצופי אצילות על פי סדר עה"ס שהם רק חמש בחי': כח"ב תו"מ, שעפ"ז מבחינים בכל האצילות רק ה"פ: א"א, אבא, אמא, ז"א, ונוק'. ופרצוף עתיק ה"ס רישא דלא אתיידע שאינו מצטרף לפרצופי אצילות. אמנם המה מתחלקים ג"כ בהבחן י"ב פרצופין, כמ"ש במקומו בע"ה.

והנך מוצא, אשר הדכורין דכלהו פרצופין, דהיינו הצד ימין שבהם המה ממ"ה והנוקבין שבכולם המה מב"ן, דהיינו הצד שמאל שבהם. אמנם תדע, אשר דו"נ דפרצוף אבא שניהם נבחנים רק לבחי' זכר. וכן דו"נ דפרצוף אמא שתיהם נבחנים לבחי' נקבה. וע"כ דו"נ דאבא עומדים שניהם בימין דא"א, דהיינו בצד מ"ה דא"א. ודו"נ דאמא עומדות שתיהם בשמאל דא"א, דהיינו בצד ב"ן דא"א. ועד"ז דו"נ דפרצוף ז"א נבחנים

מ) וז"ש באדר"ז ג' רישין מתגלפין וכו'. וביאר ענינם ואמר, כי ראש התחתון שבהם הוא מוחא סתימאה דא"א, שהוא בחינת החכמה שבו. וז"ש רישא חדא חכמתא סתימאה, דאתכסיא ולא אתגליא ולא מתפתחא וכו'.

נ) ולמעלה ממנו הוא רישא עלאה ע"ק סתימאה דכל סתימין, והוא בחי' הכתר עצמו דא"א, אשר גם הוא נקרא ע"ק, להיותו בחי' כתר.

ס) ולמעלה ממנו הוא רישא דכל רישין, רישא דלאו רישא, דלא ידע ודלא אתיידע כלל מה דהוי בההוא רישא וכו'. והנה זה הראש הג' ממטה למעלה שהוא עליון שבכולם, הוא בחי' נוקבא דע"י, ולכן אמר דלא אתיידע מה דהוי בההוא רישא, לפי שבעתיק דכורא כבר ביארנו דאתיידע מה דהוי ביה, שהוא הכתר משם מ"ה, אבל מה שלוקח משם ב"ן להאי רישא תליתאה יש בו כמה ספיקות, כמ"ש בע"ה, וז"ש דלא אתיידע מה דהוי בההוא רישא.

ע) ולבאורה צריך לדייק, למה לא אמר ולא אתיידע מה הוי האי רישא, א"כ משמע שכבר אנו יודעין מציאת הרישא בעצמה מה ענינה, שהוא הע"י כנ"ל, אבל מה שיש בתוכה הוא שאין אנו יודעין מה הוא, וביאורו הוא על בחי' שם ב"ן אשר שם, כי הוא מברר מן הברורין (נ"א מן הכתרים) שיש בשם ב"ן,

פנים מאירות

הנטפל עמו, והבן.
וביארנו הוא על בחי' שם ב"ן אשר שם, כי הוא מברר וכו' ומתחברים עמו וכו': כלומר, דכל בחי' ב"ן דכל פרצוף, מתחבר וכו' אל הפרצוף על ידי שם מ"ה שבפרצוף המבררו ומחברו אליו. וטעם הדבר כמ"ש בענה"ק, שכל ענין עולם האצילות ה"ס ע"ס דמ"ה החדש שיצא מן המצח דב"ן דא"ק, שה"ס פרצוף ע"ס דנקודים המלביש לס"ג דא"ק מטברו ולמטה שנק' ב"ן דא"ק. והוא אמנם מתחיל מחזה דא"ק ששם פה דראש הס"ג, ומחזה עד הטבור שם מקומו של ראש הא' דפרצוף ב"ן דא"ק שאינו בחשבון הפרצוף כמ"ש שם. ומראש זה ממצח שלו יצא פרצוף מ"ה החדש, הכולל לכלהו פרצופי אצילות. וכבר ידעת מקורו של עליון ותחתון שנמשך ויוצא מסיבת העלם אור דהתפ"א דע"ס של

ס) שבעתיק דכורא כבר ביארנו דאתיידע מה דהוי ביה שהוא הכתר משם מ"ה: כלומר, שבחי' אור פנימי שבראש עתיק דכורא, אתידע לנו שהוא כתר מ"ה, משא"כ או"פ דראש עתיק נוק' לא אתידע. אמנם האו"מ לא אתידע לנו אפי' בעתיק דכורא, כמ"ש לקמן בענף נ"ד עש"ה. וביאורן של ג' רישין הללו, יתבאר בע"ה לקמן בשער א"א כי שם מקומם.

ע) משמע שכבר אנו יודעים מציאת הרישא בעצמה וכו': כי מ"ה שבכל פרצוף נבחן לעיקר עצמותו של בנין הפרצוף, שע"כ נבחן לימינו של הפרצוף או לבחי' פנים. וב"ן הוא בחי' טפלה אליו, ולפיכך נבחן שמציאות עצמו דרישא דעתיק נבנה משם מ"ה, ובחי' שם ב"ן שבו נבחן רק לבחי' חלק שבתוכו

ומתחברים עמו ונעשים נוקבא אליו, זהו שאין אנו יודעין כמה בירר ממנו וחיבר אליו.

פנים מאירות

ואורות דב"ן ומחברם אליו לגופו עצמו, שזה סובב על השבתו את אורות ג"ר וז"ת דב"ן הנ"ל, להיותו התפ"ב שלו המתקן ומשיב האורות דהתפשטות הראשונה דגוף דעליון שנסתלקה. ונבחן משום זה השבת האורות בשם בירורים שמבררו ומתקנו לעליון. וזכור זה בכל המשך הענפים שלפנינו.

וזה אמרו לעיל בתחילת הענף אות ג', שעתיק לקח מב"ן: ה"ר דכתר ב"ן, ג"ר דחכמה דב"ן, וד"ר דבינה דב"ן, וז' כתרים דז"ת דב"ן, ע"ש. שלכאורה תמוה כיון דעתיק כולו ג"ר וז"ת ה"ס כתרי, ונודע שבעת שנתקן הכתר דאצילות לא נתקן ממה שלמטה ממנו כלום, כנ"ל בדברי הרב דף תר"ט בד"ה צריך א"כ איך אומר כאן, שג"ר וד"ר דחו"ב נתתקנו יחד עם פרצוף עתיק.

אמנם כן הוא באמת, בבחי' מ"ה דעתיק שכולו רת"ס שלו, אינם אלא מבחי' כתר לבד ואין בו מחכמה בינה כלום, כמ"ש לעיל. אמנם ענין הבירורים דב"ן המתחברים למ"ה, כבר ידעת שהוא תלוי רק בכמות הלבשתו של מ"ה בסוד התפשטות ב'. ונתבאר בפמ"ס דף תרע"ט ד"ה והטעם שפרצוף א' דמ"ה החדש שיצא מפה דראש א' דב"ן דא"ק, שה"ס פרצוף הכתר דמ"ה שנקרא עתיק, נמצא שמלביש מפה דראש א' שהיא נקודת הטבור עד סיום האצילות, ע"ש טעמו ונימוקו. ונמצא ראש דעתיק מתחיל מטבור דא"ק ומסתיים בסיום גופא ות"ת שלו, דהיינו בכל המשך המקום של ג"ר: כח"ב דנקודים. ונמצא פרצוף ב' דמ"ה שנק' א"א שכל רת"ס שלו הוא מספירת חכמה דמ"ה, מתחיל מפה של ראש דעתיק שהוא במקום סיום גופא

הגוף דעליון, שהמה עולים לפה דעליון בבחי' מ"ן, ואז נעשה עליהם זווג ב' וחוזרות ומתפשטות ע"ס שניות במקום הראשונות שנתעלמו, ונקראות התפשטות ב' בגופא דעליון. ונבחנות למדרגה אחרת נבדלת מעליון, משום שינוי דרגה שבמסך שלו שמוציא בו כלים חדשים המשונים מהכלים דהתפשטות הראשונה, ונבחן ג"כ לתולדה דעליון, שהרי נאצל ע"י הזווג בפה דראש העליון. אמנם תשכיל בעיקר אשר הגם שהיא תולדה ובן לעליון, מ"מ הריהו מתקן את הגוף דעליון, כי נתרוקנו ממנו אורותיו ואין לו תקנה אלא ע"י התחתון המלבישו בכל אותו המקום הריקן, ומשיב לו את אורותיו בסוד התפשטות ב' כאמור, כמ"ש בפמ"ס ענף ט' אות ב' עש"ה.

ומזה תבין ענין הלבשת התחתון לעליון, שהוא לצורך תיקונו דעליון גופו, ומאחר שמ"ה הוא תולדה דב"ן דא"ק ובחי' התפ"ב שלו, כמ"ש הרב לעיל דף ק"נ שיצא אחר שביה"כ דז"ת והסתלקות האורות דגדלות מג"ר דפרצוף ב"ן דא"ק הנזכר, לפיכך הוא מלביש לכלהו ע"ס ג"ר וז"ת דב"ן דא"ק אלו, חוץ מראש הא' שבו העומד מחזה עד הטבור, משום שבו לא קרה שום הסתלקות בהתפ"א שלו בזמן שביה"כ. והנה בהלבשה זאת שמ"ה מלבישו לב"ן דא"ק מפה דראש א' ולמטה: ג"ר וז"ת, נמצא שמתקן ומשיב את האורות דהתפשטות א' שנסתלקו משם בעת שביה"כ, והבן היטב. ובזה תדע ששיעור השבתו את אורות דעליון תלוי בכמות הקומה שהוא מלביש לעליון, וזכור זה. וזהו סוד הבירור, אשר מ"ה מברר כלים

דא"ק ונמשך עד סיום אצילות, דהיינו בכל המשך המקום דז"ת דנקודים. ולפי"ז נמצא דהשבת האורות דג"ר דנקודים, תלויים לגמרי רק בפרצוף עתיק לבדו, שהוא לבדו הוא בחי' התפ"ב המלביש על ג"ר דנקודים. משא"כ א"א, שכבר מתחיל למטה מג"ר במקום ז"ת, כנ"ל, ואיך ישיב האורות במקום שאינו מלביש שמה, ומכ"ש או"א דאצילות המלבישים למטה מראש דא"א, ודאי שאינם מועילים כלום לג"ר דנקודים. והנה נתבאר שכל בחי' הב"ן המיוחדים לג"ר דנקודים, אינם נכררים ומושבים שם, זולת

ע"י הלבשתו של פרצוף עתיק לבדו. וזה אמרו שעתיק לקח הגד"ז דב"ן. שכל אלו בחי' ג"ר דנקודים המה, דהיינו: ה"ר דכתר ב"ן, שפירושו אותו חלק הכתר דג"ר דנקודים, שלא נמשך למקום חג"ת דנקודים שנתלבש בראש דישסו"ת, ולפיכך לקחו עתיק. וכן ג"ר וד"ר דחו"ב, ה"ס ראשיהו דאו"א שלא נתפשטו למטה מג"ר. וכן ז' כתרים דז"ת, כמ"ש לעיל בפמ"א דף תק"ו ד"ה ובזה תבין, שהרי אין לך שום פרצוף אחר זולתו שיוכל להשיב האורות הללו, כאמור. והבן זה היטב, ועי' בפמ"א דף תק"ה ד"ה והענין. עש"ה בכל ההמשך.

שער

עתיק

ענף נ"ג

(א) ותחלת כל צריך שטרם שנבאר הספיקות האלו, נבאר תחלה ענין אלו הנקבות שיש בעולם האצילות, הן בע"י הן בא"א וכו'. והענין הוא, כי הנה הודעתך לעיל, שיש בחי' עתיק ונוקבא, וא"א ונוקבא, ואו"א, וזו"ן. אמנם יש חילוק בענין הנקבות הנ"ל, והוא, כי הנה הנקבה היא דינין, והיא מבחי' בירור המלכים, ואיך יצדק שם נקבה בעתיק וא"א שהם תכלית הרחמים, כנזכר בב' האדרות.

פנים מאירות

בפרצופי אצילות בדרך הדרגה, כי בעתיק מתערבין דו"נ בפרצוף אחד, ואפי' בחי' אחוריים דנוק' דעתיק אינה נגלת וניכרת לחוץ, כי אחוריה גנוזים בפנים דעתיק. ובא"א כבר נגלה בו הנוקבא להדיא, דהיינו בבחי' שמאל כלפי הדכר, והוא להיותו בחי' מחצית הכתר התחתון, שיש שם עכ"פ בחי' פגם בנה"י, משא"כ עתיק שאין בו שום פגם, וע"כ אין הנוק' ניכרת בו כלל. ונוסף עליהם או"א שהם בחי' חו"ב, אשר דו"נ שבהם הם בב' פרצופין נבדלים, משום שכבר היה ביטול בו"ק שלהם, אמנם עדיין מחוברים שניהם בכותל אחד וזווגם לא פסיק לעלמין. אבל בזו"ן שהיה בהם שביה"כ ומיתה בפועל, ע"כ דו"נ שבהם בפרצופין נבדלים ובב' כותלים, וזווגיהו פסיק. ואין להקשות כאן ממ"ש הרב לעיל בענף

(א) נבאר תחילה ענין אלו הנקבות שיש בעולם האצילות וכו' עד סוף הענף: בענף זה מתבאר שעיקר ההבחן בין דכר ונוקבא הוא בפרצופין נפרדים זה מזה כמו זו"נ דאצילות, שהפירוד הזה נמשך מסיבת ז"ת דנקודים שנשברו ומתו, וע"כ כל עוד שלא יתקנו אלו המלכין, נמצאים זו"ן דאצילות בפרצופין נפרדים וזווגיהו פסיק. אלא כמו שענין שביה"כ בעולם הנקודים יצא ונגלה בדרך הדרגה, שבכתר דנקודים היה רק פגם בנה"י שלו דהיינו כמה שנתלבש למוחין בחו"ב, אמנם בו עצמו לא היה שום פגם. ובחו"ב היה רק ביטול באחורי חג"ת נה"י שלהם, אבל לא כלל שבירה ומיתה. ורק בזו"נ דנקודים היה שביה"כ ומיתה בפועל, כלומר שיצאו לבר מגבול אצילות כמ"ש שם. לפיכך גם ענין הנוקבא נתתקן ונגלה

ב) ועוד, כי הנה היות בחי' זכר ונקבה מורה על מיעוט ופירוד ואין אחדות גמור כמו בהיות הזכר לבדו, והנה מצינו ראינו בהרבה מקומות בזה ובאד"ר דקמ"א ע"ב, בהאי דיוקנא דאדם שארי ותקין כלל דכר ונוקבא מה שאין כך בעתיקא. וכן בהרבה מקומות מצינו, שלא התחיל בחי' זכר ונקבה אלא מאו"א ולמטה, כנוכח באדר"ז דר"ץ ע"א, האי חכמתא אתפשט ואשתכח דו"נ, שהוא: חכמה אב, בינה אם, ובגינייהו כולא אתקיים בדו"נ וכו', א"כ איך אנו אומרים שאפי' בעתיק וא"א יש בחי' נוקבא, והנה מצינו היפך זה בהרבה מקומות, ובפרט בס"ה פ' בראשית דב"ך ע"ב, דעילת כל העילות אמר האי קרא, ראו עתה כי אני הוא ואין אלהים עמדי וגו' דאית אחד בשתוף, כגון דו"נ, ואתמר בהון כי אחד קראתיו, אבל איהו חד, ולא בחושבן ולא בשיתוף, ובג"כ אמר ואין אלקים עמדי שהיא בחי' הנוקבא, הנקרא אלהים שהוא דין.

ג) והנה ליישב המאמרים אלו צריך שתדע, כי בודאי שבכל הי"ס יש דכר ונוק', אלא שיש חילוק במציאותן איך הם. וביאור הענין הוא, כי הנה זו"ן אשר בהם עיקר המיתה כי [הרי] בהם היו ענין ז' המלכים שמתו, ולכן יש בהם בחי' זכר ונקבה בפרצופים נפרדין א' מחברו, ומה שתמצא לפעמים שהם מחוברין, אינן אלא בהיותן אב"א, כי אז אחוריהם דבוקים יחד וכותל א' משמש לשניהן וצריך נסירה באחור להפרידם.

ד) ואמנם או"א אשר היה בהם ביטול ולא היה בהם מיתה בפועל כמו שהיה בזו"ן כנ"ל, לכן היה בהם ג"כ בחי' זכר ונקבה כל א' בפ"ע, פירוש, בבחי' ב' פרצופים כדמיון זו"ן, אבל נתוסף בהם חיבור עצום, והוא שהם דבוקים יחד פב"פ תמיד, וכותל א' בלבד משמשת לשניהן, ואין ביניהן פירוד כלל, ולא כמו זו"ן שבהיותן אב"א מתחברים ובהיותן פב"פ נפרדים. וזהו הטעם שאמרו בהרבה מקומות בס"ה פ' אחרי דס"א ובאדר"ז דר"צ, אבל או"א לא מפסיק

פנים מאירות

ובא"א היה פגם בנה"י ובאו"א ביטול באחורי ו"ק שלהם. וכל אלו היינו רק בחי' הראשים שבהם לבד, ותחילת ז"ת דה"פ דנקודים שנשברו ומתו התחילו להתתקן רק בזו"נ דאצילות וע"כ הותקנו בפרצופין נפרדין כנ"ל, ועוד יתבאר זה במקום בארוכה.

כ"ז, אשר אפי' בעתיק וא"א היה שביה"כ ממש בז"ת שלהם וכן בענף כ"ב עש"ה. כי ז"ת דה"פ נקודים אלו לא באו תיכף בתיקון ה"פ אצילות שמצד המאציל, כי מתחילה לא נתקנו אלא הראשים שבהם לבד ומהם עוסק כאן הרב, שאומר שבעתיק לא היה שום פגם

רעותא דתרווייהו לעלמין, כחדא נפקין כחדא שריין, לא אפסוק דא מן דא, ולכן זווגייהו תדיר דלא פסיק.

ה) ואמנם א"א, שהוא מבחי' הכתר של הנקודות, לא היה בו אפילו ביטול כנ"ל, ואמנם הוא מן ה' אחרונות של הכתר דב"ן כנ"ל, ונודע כי בנה"י של הכתר דנקודים היה קצת ביטול כאשר ירדו להעשות מוחין לאו"א, ולכן גם בו היה בחי' זו"ן, אלא שנתוסף להם תיקון וחיבור נוסף, והוא ששניהן היו פרצוף אחד הזכר ונקבה שבו, באופן זה: כי בחי' שם מ"ה שבו נתון בכל צד ימין, ובחי' שם ב"ן שבו היה בצד שמאלי שבו, ושניהם דבוקים יחד בבחי' פרצוף א'. וזהו ענין מ"ש בזהר, שהכתר הוא זכר לחוד בלי נוקבא, ר"ל בלי נוקבא נפרדת ממנו, ומה שאנו אומרים שיש זכר ונוקבא, הוא היות נמצאים בו ב' בחי' אלו של מ"ה וב"ן בימינו ובשמאלו, אשר הם בחי' זכר ונקבה בכ"מ, אבל לא שיש בו זו"ן נפרדין בב' פרצופים, והבן זה מאד.

ו) ובזה תבין איך או"א מלבישין לא"א זה לימינו וזה לשמאלו, כי כן הדבר בא"א עצמו: צד ימין שבו הוא מ"ה דכורא, וצד שמאל הוא ב"ן נוקבא. ואמנם בע"י שהוא מבחי' ה"ר של כתר של הנקודים, ששם לא היה שום ביטול כלל מעולם, לכן בחי' זכר ונקבה שבו שהם מ"ה וב"ן נתערבו יחד לגמרי, ושניהן מעורבים יחד זב"ז, בימין בפ"ע וכן בשמאלו ואינם כמו א"א. וז"ש באד"ר דף קכ"ט ע"א, לית שמאלא בהאי עתיקא סתימאה כולא ימינא.

ז) והענין, כי בא"א הזכר בימין והנקבה בשמאל, אבל בע"י צד ימין שבו כלול ממ"ה וב"ן וכן בצד שמאל, א"כ שוין הם ואין הפרש בין ימינו לשמאלו.

ח) אמנם בחי' הנקבה והזכר שבו הוא באופן אחר, והוא, שהם ב' בחי' פנים ואחור, פירוש, כי בין צד ימינו ובין צד שמאלו יש בו בחי' מ"ה מצד פנים, ובחי' ב"ן מצד אחור, ובהוה הוא חיבור נפלא גדול מאד.

ט) ובזה תבין, כי לא תמצא שיש בעתיק פנים ואחור כמו שיש בכל השאר ממנו ולמטה. והענין, כי העתיק מצד אחד יש לו מ"ה ומצד השני יש ב"ן, והוא באופן זה, כי ודאי שבשם מ"ה יש פנים ואחור וכן בשם ב"ן יש פנים ואחור, והם דבוקים אחור דמ"ה באחור דב"ן, והפנים דמ"ה מצד זה ופנים דב"ן מצד זה, ונמצא שמצד זה ניכרים ונראין פני מ"ה ומצד זה פני ב"ן, והאחורים דשניהם דמ"ה וב"ן, מכוסים זה בזה מבפנים תוך ב' בחי' פנים, א"כ אין מתגלה בעתיק בחי' אחור כלל, ולכן כולו נקרא פנים.

י) אבל א"א, אשר שם מ"ה עומד לבדו לימינו, הפנים מצד זה ואחור מצד זה. וכן בשמאלו, פנים דב"ן מצד זה והאחוריים מצד זה. נמצא שב' הפנים של מ"ה וב"ן הם מצד אחד, וב' אחוריים של מ"ה וב"ן מצד האחר, ולכן יצדק בו בחי' פנים ואחור.

כ) ואמנם מה שאנו אומרים לפעמים גם בעתיק בחי' פנים ואחור, הכוונה על ב' בחי' של מ"ה ושל ב"ן, כי בחי' ב"ן ואפילו הפנים שלו יקרא אחור בערך המ"ה העומד בצד אחר, ונמצא כי הפנים דמ"ה שמצד זה נקרא פנים, ובחי' הפנים דב"ן העומדים מצד אחר נקרא אחור בערך שם מ"ה.

שער

עתיק

ענף נ"ד

*א) ונחזור עתה לבאר ענין הספיקות הנ"ל שאמרנו שיש בע"י, בבחי' מה שלוקח לעצמו מחלק בחי' ב"ן שהם הנקודות שהם בחי' המלכים. הנה נתבאר, שאין לך שום אור שאין בו ב' בחי' פנימי ומקיף, ונמצא כי בשם ב"ן יש פנימי ומקיף, וכן בשם מ"ה.

ב) והנה צריך שנציע לך הצעה אחת והוא, כי הנה הע"י הוא של כתר דמ"ה, ויש בו י"ם כנודע, ואלו הי"ם שבכתר הזה מתחלקים ומתפשטים ונעשים פרצוף שלם, שנקרא עתיק יומין דכורא.

ג) וכאשר הוא היה מברר מבחי' שם ב"ן שהם המלכים כנ"ל, אשר יש בהם י"ם, הנה הוא מברר חלק א', ומחברו מבחי' כתר דב"ן אל הכתר דמ"ה. ואח"כ מברר עוד חלק א' מן החכמה דכתר דשם ב"ן, ומחברו עם החכמה שבכתר דמ"ה, וכן כולם, עד שיברור חלק העשירי משם ב"ן, ומחברו עם המלכות דכתר דמ"ה, ואז יושלם בחינת פרצוף ע"י.

ד) והספק שיש בזה הוא, לידע איזה חלקים הוא מברר ומחברם ברישא דיליה ואיזה חלקים מברר ומחברם בגופא. והנה כבר הוא פשוט אצלנו כי בחינת הכתר דעתיק נעשה מן הכתר דכתר דמ"ה, ומן בירור ה"ר דכתר ב"ן. ואין כאן עוד שום בירור אחר אלא זה. אבל הספק הוא מה שנבאר עתה, והוא כי יש כאן ב' בחינות. ובבחי' האחת יש בה ב' ספיקות, ובבחי' ב' יש בה ספק א'.

ה) הבחי' הא', אם נאמר שאור המקיף דשם ב"ן לסיבת רוב גדלותו לא הוצרך

פנים מאירות

היו) הבחי' הא' וכו' והבחי' הב' וכו': כבר ידעת שבראש הא' דכל פרצוף אין לו כלים משום שהמסך משמש שם ממטה למעלה ואין העביות שבמסך שממנו מהותם של

לו שיתקנהו שם דמ"ה, כי אור מקיף גדול ומעולה מן הפנימי כנודע, ולכן הוא נשאר למעלה בשורשו ולא יצא להתחבר עם שם מ"ה, אלא הפנימי דב"ן בלבד, הוא שהוצרך לחזור ולצאת, והוא אשר נתחבר עם שם מ"ה.

ו) והבחי' הב' הוא, אם נאמר שאור המקיף ואו"פ של ב"ן, הוצרכו לבא להתתקן ולהתחבר בשם מ"ה.

פנים מאירות

למצח שה"ס בינה דגלגלתא דראש הא', ושם נעשה הזווג מאור העליון על המ"ן שעלו ומהזווג הזה נאצל ויצא מ"ה החדש. וא"כ, היתה צריכה להתחיל קומתו מהמצח דראש הא' דנקודים.

וזה ודאי שבערך ראש הא' דנקודים גופיה, נעשה בו חדשות מכח עליית המ"ן והמסך למצח שלו, משום שעכ"פ נמצא זה החלק שממצח ולמטה דראש הזה שכבר מקבל האור ממעלה למטה כמו שהיה בחלק אח"פ דנקודים. ונמצא משום זה שבחי' ממצח ולמטה עד פי הטבור דא"ק, נשתווה עתה לבחי' אח"פ המלבישים מטבור ולמטה דא"ק עד סיומא דגופא, כי שניהם מקבלים האורות מהמסך והמ"ן שעומדים במצח דראש הא' ממעלה למטה, והבן היטב.

וכבר נתבאר היטב בפמ"א לעיל דף תשי"ג ד"ה וביאורו הוא ענין מ"ה החדש שה"ס התפשטות ב' דנקודים המחזיר האורות והכלים דנקודים שנסתלקו, עש"ה. וע"כ צריכה להתחיל קומתו ממקום החסרון שבעליון כמו כל התפ"ב כנודע. וזה שמסתפק הרב, וז"ל, אם נאמר שאו"מ דשם ב"ן לסיבת רוב גדלותו לא הוצרך לו שיתקנהו שם דמ"ה וכו', כוונתו על ראש א' דב"ן שלמעלה מטבור שה"ס או"מ דנקודים משום שאין לו כלים, וע"כ אומר שהוא ודאי אינו צריך לתיקון מ"ה החדש ולהתפ"ב, משום שבו לא היה שום התעלמות

הכלים יכולה להתעלות למעלה ממקור יציאתה, ולפיכך ראש הא' אינו בחשבון הפרצוף, כמ"ש בענה"ק. אמנם נבחן לבחי' או"מ על הפרצוף, שמאיר אליו מחוצה לו.

גם נתבאר לעיל בפמ"ס דף תרנ"ד ד"ה והנה איך שכללות הראש דנקודים מתחיל בחזה דא"ק ופה שלו מסתיים עם סיומא דגופא דא"ק, אמנם מסיבת עליית מ"ן לעינים נחלק על ב' חצאים: שמעינים ולמעלה יוצא עיקר הראש דנקודים והוא מסתיים על פי הטבור. וחלק הב', הם און חוטם ופה, שמשום שכבר נמצאים למטה מהמסך העומד בעינים, ע"כ נבחנו שיצאו מתורת ראש הא', להיותם מקבלים האורות מהמסך ממעלה למטה, וע"כ יש בהם תורת כלים, והוא מתחיל למטה מטבור דא"ק ומסתיים עם סיום גופא. ונודע שפרצוף נקודים מתחיל רק מטבור ולמטה, דהיינו בחלק הב' הנזכר ששמה עומדים כח"ב דנקודים, וראש הא' שלמעלה מטבור אינו בחשבון הפרצוף של הנקודים משום שאין בו כלים, וע"כ הוא בחי' אור מקיף.

וכבר ידעת אשר מ"ה החדש נאצל ויצא מפה דראש הא' דנקודים הנזכר, וע"כ מתחילה קומתו מפי הטבור ולמטה, באופן שג"ר שלו מלבישים על מקום כח"ב דנקודים וזו"נ שלו מלבישים במקום ז"ת דנקודים. אמנם יש כאן מקום עיון, דכבר נתבאר אשר מ"ה החדש יוצא מן המצח דראש הא', שהרי המ"ן עלו

ז) והנה כפי הבחינה א' יש בה ב' ספיקות אלו, והם: אם נאמר שכיון שלא בא רק הפנימי דב"ן לבד, גם משם מ"ה לא בא רק הפנימי, ואז הפנימי דב"ן אשר שרשו הוא נקודות דס"ג כנ"ל, נעשה בחי' מקיף של או"פ דמ"ה, כי לעולם שם ס"ג גדול משם מ"ה בבחי' א' כנ"ל. ונמצא כי שם ב"ן הפנימי נעשה מקיף אל פנימי דמ"ה, ואם הענין כך, נמצא שיש עתה או"מ א' ואו"פ א' לבד. והוא, כי הכתר דכתר דמ"ה נעשה או"פ בכתר דעתיק, ואו"פ של ה"ר דכתר דב"ן נעשה אליו או"מ.

ח) או אם נאמר באופן אחר, והוא שמשם ב"ן ודאי לא הוצרך לבא רק הפנימי לבד, אבל שם מ"ה בא או"מ ואו"פ. ואז נעשה הפנימי דב"ן ג"כ בחי' מקיף. ונמצא ב' מקיפים: א' דמ"ה, וא' דב"ן, ופנימי א' לבד דמ"ה.

פנים מאירות

מלמטה מטבור דא"ק במקום אח"פ דנקודים, א"כ או"פ דב"ן שה"ס ממצח עד הטבור, גבוה ממנו בחי' אחת להיותו מבחי' גלגלתא ועינים דנקודים, שה"ס ראש הא' שלא נצטרף כלל לבחי' נקודים, משום שאין בו כלים בזמן הנקודים והוא נבחן משום זה לבחי' הפרצוף העליון דנקודים שה"ס ס"ג דא"ק. וזה אמרו, ששרשו הוא נקודות דס"ג וע"כ נעשה לבחי' מקיף של או"פ דמ"ה וכו'. נמצא שיש עתה: או"מ א' ואו"פ א' לבד.

ח) או אם נאמר באופן אחר והוא שמשם ב"ן וכו': וזהו הספק הב' בבחי' הא'. שמסתפק דהגם אם נניח שראש הא' אינו צריך כלל לתיקון מ"ה משום שאין בו מקום חסרון, מ"מ אפשר לראש דמ"ה שתתחיל קומתו ממצח דראש הא' משום דשם מקום יציאתו, כנ"ל. ואז, זה החלק דראש המ"ה המלביש ממצח דב"ן עד הטבור דא"ק נבחן לאו"מ דמ"ה, כלומר, לראש הא' שלו שאין בו כלים. וזה החלק שמטבור ולמטה נבחן לאו"פ דמ"ה, דהיינו שיש בו כלים, להיותו כבר מקבל האורות ממעלה למטה, ונמצא

אורות שיהיה נצרך להתפ"ב. ולפיכך הגם שמ"ה יצא מהמצח שלו, מ"מ אינו מתחיל להלבישו אלא מפי הטבור דא"ק ולמטה, דהיינו על מקום כח"ב דנקודים ששם היה התבטלות האורות וזהו בחינה א'. ובחינה ב' היא, או אולי עכ"ז יש בו איזה ענין של תיקון שצריך למ"ה החדש שילבישו שמה, וע"כ מתחילה קומת מ"ה ממצח דראש הא' ולמטה.

ז) והנה כפי הבחינה א' יש בה ב' ספיקות וכו': דכיון דאו"מ דב"ן שה"ס ממצח ולמטה עד הטבור אינו מתחבר עם או"מ דמ"ה, נמצא בזה שנבחן לאו"פ דב"ן. והוא משום החידוש דמ"ן שעלו למצח, הרי נעשה בו ממצח ולמטה תורת כלים, מתוך שמקבל האור מהמצח ממעלה למטה. וזהו שמכנהו הרב או"פ דב"ן. וראש המ"ה המתחיל מטבור ולמטה דא"ק עד סיום הגוף ה"ס או"פ דמ"ה, משום שמתלבש בכלים ישנים דב"ן, כמ"ש בענה"ק.

וזה אמרו, ואז הפנימי דב"ן ששרשו הוא נקודות דס"ג נעשה בחי' מקיף של או"פ דמ"ה וכו'. פירוש, כיון שראש המ"ה מתחיל

(ט) הבחי' הב', אם נאמר כי משם ב"ן באו שניהם או"מ ואו"פ, וכן משם מ"ה באו שניהם או"מ ואו"פ, ונמצאו ב' מקיפים דמ"ה וב"ן, וב' פנימים דמ"ה וב"ן, והרי נתבארו הספיקות שיש בכתר דכתר דעתיק, ואיך אין הספיקות בו, רק באורות לבד.

(י) עוד יש ספיקות בחו"ב דעתיק, והספיקות האלו תלויין, כפי הספיקות שיש למעלה בכתר דעתיק, אלא שכאן יש ספק, בין בענין האורות ובין בענין הכלים. (כ) והענין הוא, כי גם כאן נודע לנו שיש בהם חו"ב של כתר דמ"ה, ואמנם בבחי' דב"ן ג"כ נודע לנו כי לקח העתיק ג' ראשונות דחכמה דב"ן, וד"ר דבינה

פנים מאירות

ג"כ ממצח עד הטבור, ה"ס או"מ דב"ן, דהיינו ה"ר דכתר ב"ן. ונקראים בשם או"מ, משום שהם בחינת ראש הא' כנ"ל. וכן התפשטות ראש דמ"ה מטבור דא"ק עד סיום דגופא דא"ק במקום כח"ב דנקודים, הוא מכונה או"פ דמ"ה, והתפשטות ה"ר דכתר ב"ן בחיבור המ"ה גם למטה מטבור עד סיומא דגופא, הוא מכונה או"פ דב"ן. והמה נקראים פנימיים, משום שכבר יצאו מבחי' ראש הא' המסתיים על הטבור, כמ"ש לעיל.

(יב) עוד יש ספיקות בחו"ב דעתיק וכו' ופשוט הוא כי אפי' בחי' הכתרים שיש בחו"ב דב"ן א"א שיעלו בכתר עתיק וכו': פירוש, כי כמו שראש הכללי דנקודים שנק' גלגלתא דב"ן נחלק על ב' חצאי מדרגות: גלגלתא ועינים לחציה העליונה ואח"פ דגלגלתא לחציה התחתונה, והוא מסיבת עליית המ"ן לעינים, כן גם ראש דמ"ה החדש שנק' כתר דמ"ה או עתיק, נחלק ג"כ על ב' חצאי מדרגות: כח"ב לחציה העליונה וזו"ג לחציה התחתונה, שהוא מסיבת עליית המ"ן לבינה, כנודע. וכמו שע"ב דב"ן שנק' חו"ב דנקודים, יצא שם והלביש רק את אח"פ דגלגלתא דב"ן, דהיינו לחציה התחתונה, כן

שיש בו ב' או"מ דמ"ה ודב"ן, ופנימי א' דמ"ה למטה מטבור, והבן.

(ט) הבחי' הב' אם נאמר כי משם ב"ן באו שניהם או"מ ואו"פ וכו': עיקר ההבחן בין ב' הבחינות הללו הוא בהתפשטות ה"ר דכתר ב"ן למטה מטבור בסוד או"פ, כי לבחינה א' שאין המ"ה מתחבר עם ה"ר דכתר דב"ן, שה"ס ממצח דראש הא' דב"ן עד הטבור כנ"ל, נמצא שאין התפשטות לה"ר דכתר ב"ן למטה מטבור, כי אין הב"ן יכול להתפשט מעצמו בלתי שיזדווג עם המ"ה כנודע, ולפי זה נשאר ה"ר דכתר ב"ן רק בבחי' או"מ למעלה מטבור, ואינו מתפשט יותר.

ולבחינה הב' אשר גם המ"ה מתחיל ויוצא ממצח ולמטה, וגם מתחבר שם עם ה"ר דכתר דב"ן לפרצוף אחד כמו כל פרצופי אצילות, נמצא בזה שיש כח לה"ר דכתר ב"ן להתפשט עם מ"ה גם למטה מטבור דא"ק עד סיומא דגופא, בבחי' או"פ.

וזה אמרו, ונמצאו ב' מקיפים דמ"ה וב"ן וב' פנימים דמ"ה וב"ן, כי ראש הא' דמ"ה מתחיל ממצח דראש הב"ן ומסתיים על הטבור, ומכונה או"מ דמ"ה. וכל חלק הב"ן שמלביש ומתחבר עמו במקום הזה, דהיינו

דב"ן. ופשוט הוא כי אפי' בחי' הכתרים שיש בחו"ב דב"ן א"א שיעלו בכתר דעתיק כלל, כי הרי כתבנו לעיל, שלא נעשה הכתר דעתיק, אלא מכתר דכתר דמ"ה ומה"ר דכתר דב"ן. והטעם, כי הרי כל בחי' עתיק כולו מראשו ועד רגליו, הכל נקרא בחי' כתר בערך חו"ב, וא"כ איך הכתרים של חו"ב יעלו בכתר שבו, א"כ מוכרח הוא ופשוט, שאין עולין בכתר דעתיק, אלא ודאי שהם משם ולמטה.

פנים מאירות

דמ"ה שנק' ז"ת דעתיק, כמ"ש לעיל. והנה נתבאר היטב, שג"ר וד"ר דחו"ב דב"ן שנתקנים בעתיק דמ"ה, אי אפשר שיעלו לכח"ב שלו, אלא רק בז"ת שלו לבד.

אמנם בהכתרים דחו"ב דב"ן הנז' יש מקום להסתפק אם עלו לכח"ב דעתיק. ויש כאן עמקות, כי הנך מוצא תיקון נוסף במ"ה החדש, אשר החזיר הבינה לראש, כלומר לחצי מדרגה העליונה דכתר. שהרי בב"ן בעולם הנקודים כשעלו המ"ן לעינים שה"ס חכמה, נמצאים בינה וזו"ן שיצאו מראש, כי אפילו הבינה קיבלה אורותיה ממעלה למטה מן המסך שעלה בחכמה, מה שאין כן במ"ה החדש שעלו המ"ן לבינה, נמצא שרק זו"ן יצאו מהראש, להיותם מקבלים מהמסך שבבינה, משא"כ הבינה עצמה שבה והיתה לבחי' ראש העליון והבן זה היטב. ותדע, שמשום זה חזרו ונתעלו גם בב"ן אותם הבינות שיצאו לחוץ בעת הנקודים וחזרו ובאו למדרגה העליונה, שהיא בסגולת המ"ה המתחבר בב"ן, והבן היטב.

והנה בשיעור זה יש לומר שנתעלו ג"כ הכתרים מג"ר וד"ר דחו"ב, ועלו לבחי' בינה דעתיק. כי בערך הב"ן אין בינה דעתיק שייכת לראש העליון, אלא לחצי המדרגה התחתונה, שעל פיה לא היה צריך להיות בראש דעתיק אלא כתר וחכמה לבד ובינה וזו"נ היו צריכים להיות בחציה התחתונה,

הדין אח"כ כשיוצא ע"ב דב"ן ההוא להתתקן בכתר דמ"ה, מחוייב ג"כ לצאת בחציה התחתונה דכתר דעתיק, דהיינו בזו"נ שלו הנק' ז"ת דכתר דמ"ה.

וטעם הדבר הוא, משום דע"ב הוא מדרגה שניה לפרצוף הכתר, כלומר שמקבל אורותיו ממעלה למטה מן פרצוף הכתר, ומשום זה אינו ענין שילביש לחצי המדרגה העליונה של הכתר ששמה עיקר הכתר שהמסך משמש בו ממטה למעלה, אלא מוכרח עכ"פ להלביש את חצי המדרגה התחתונה של הכתר, שנבחנת שיצאה לבר מהכתר ומקבלת ג"כ אורותיה ממעלה למטה כדמיון ע"ב, וע"כ יכול ע"ב להלבישו שם.

ועם זה מובן, דאע"פ שזה ברור דג"ר וד"ר דחו"ב שהוא ע"ב דנקודים הנזכר נוטל עתיק, שהוא כתר דמ"ה הנזכר. והוא משום שג"ר וד"ר הללו מלבישים על אח"פ דגלגלתא דב"ן, אשר שום פרצוף אחר אין קומתו מגיע שמה זולת עתיק בלבדו, וע"כ ברור הוא שרק עתיק מתקן ומחזיר אורות הללו אל ב"ן ולא פרצוף אחר. אמנם עכ"ז אין ג"ר וד"ר הללו שהם מע"ב דב"ן, יכולים להתלבש בכח"ב דעתיק המלביש על מקום אח"פ דנקודים, שהרי שמה הוא בחי' חצי מדרגה העליונה דכתר מ"ה כנ"ל. ואין דרכו של ע"ב לבא רק בחצי מדרגה התחתונה דכתר, כמו שבא באח"פ דגלגלתא דנקודים, ועד"ז בזו"ן דכתר

ז) ובזה הוא הספק, אם ב' הכתרים של חו"ב דב"ן עולין בחו"ב דעתיק, או נאמר שאע"פ שהם כתרים, עכ"ז הם בחי' חו"ב הגרועים מבחי' עתיק, וא"כ איך יעלו בחו"ב שלו, וא"כ לא עלו רק בגופא דיליה לבד. וספק הזה בין בבחי' הכלים בין בבחי' האורות, ויש בב' בחי' אלו כמה פרטי שאלות, כמ"ש למטה בע"ה.

מ) אמנם בחו"ב דחכמה דב"ן ובחו"ב וחסד דבינה דב"ן, באלו פשוט הוא שאינן יכולים לעלות ברישא דעתיק בחו"ב דיליה, וודאי הוא שנשארו בגופא דיליה.

נ) עוד יש ספק בענין ז"ת דעתיק, אשר הוא פשוט שלקחו להם ז"ת דכתר דמ"ה, והספיקות הוא, אם לוקח משם ב"ן בחי' ז' כתרים שיש בז"ת דב"ן, או לאו. כי שאר הבחי' שלהם, אפי' חו"ב שבהם, פשוט הוא, כיון שכל כללות הז' מלכים התחתונים דב"ן, אינם רק בחי' גופא כנודע, א"כ נמנע הוא מלעלות אפילו בגופא דעתיק. אבל הספק, בז' הכתרים שבז"ת דב"ן, אם נאמר, שכיון שהם בחי' הכתרים, יוכלו לעלות בגופא דעתיק, ולהתחבר ג"כ עם חו"ב

פנים מאירות

המדרגה התחתונה דגלגלתא דב"ן, דהיינו באח"פ דגלגלתא כנ"ל. וא"כ יש סברא עתה שבסגולת מ"ה החדש, אשר הבינה נתעלתה על ידו מחציה התחתונה ובאה לעליונה, הרי צריכה לקחת איתה גם חלק מחו"ב דשם והיינו הכתרים שבהם. אמנם מקומם ודאי במקום בינה לבד, אלא משום שחו"ב דעתיק קומתם שוה, ע"כ נבחן כמו חו"ב והבן.

או אפשר, שאפי' הכתרים דחו"ב ג"כ לא עלו לכח"ב דעתיק, כי לא נתחברו עם הבינה דעתיק בעת שיבתה למדרגה העליונה. והוא משום דבכל זאת אינם ראויים לבא לבחי' מדרגה העליונה שהוא כתר ממש, והם בחי' פרצוף ע"ב המקבלים אורותיהם מן הכתר ממעלה למטה. וע"כ בהכרח שמתלבשים בזו"ן דעתיק, המקבל ג"כ אורותיו ממעלה למטה דוגמתם, כמ"ש לעיל. וביאור הספיקות דד' הכתרים דז"ת וכו' יתבאר בענפים הבאים בע"ה.

אלא בסגולת המ"ה שהמ"ן שלו עולים לבינה, ע"כ שבה הבינה דעתיק ובאה לחציה העליונה ונעשו כח"ב בראש, וע"כ בהכרח שנתעלו משום זה גם חלק הכתרים דחו"ב שהיו שם, שהלבישו מצד הב"ן במקום בינה הזאת, אמנם מחו"ב דחו"ב דב"ן ודאי שלא נתעלה כלום, כי כשנתקן הכתר לא נתקן מה שלמטה ממנו כלום, משום דהמ"ן עלו רק לבינה דכתר, כמ"ש לעיל בפמ"ס דף תרע"ט ד"ה חידושי כלים והבן.

וזה אמרו, ופשוט הוא, כי אפילו בחינת הכתרים שיש בחו"ב דב"ן אי אפשר שיעלו בכתר עתיק, וכו', ולזה הוא הספק אם ב' הכתרים של חו"ב דב"ן עולים בחו"ב דעתיק עכ"ל. כלומר בבינה דעתיק, כדאמרן. כי כל חיובם דג"ר וד"ר דחו"ב להמצא בחצי מדרגה התחתונה דכתר מ"ה, הוא משום שכן בב"ן קנו מקומם ג"כ בחצי

דחכמה דב"ן ועם חו"ב וחסד דבינה דב"ן, אשר אלו נשארו בגופא דעתיק בודאי, כנ"ל.

(ט) או אם נאמר שז' כתרים אלו לא יעלו כלל בעתיק, אפילו בגופא דיליה כלל. ואלו הספיקות הם, הן באורות הן בכלים, ע"ד הנ"ל.

(ע) והבין וראה עתה טעם אל כל הנ"ל, והוא כי בשם מ"ה כיון שלוקח העתיק ממנו כל ספי' הכתר שלימה, אשר יש בה י"ס כנודע, לכן הספיק לו לדוכרא דיליה. אמנם הנוקבא דיליה הנעשה משם ב"ן, ואינו לוקח משם ב"ן רק חצי הספי' דכתר דב"ן, שהם ה"ר שבה לבר, א"כ מוכרח הוא שיקח ממקומות אחרים, לתשלום תמורות ה"ת שחסרו בו מכתר דב"ן. ולכן יקח ג"ר דחכמה דב"ן, וד"ר דבינה דב"ן, והז' כתרים דז"ת דב"ן. וכל אלו הלואי יספיקו לשיעור תמורת ה"ת דכתר דב"ן שחסר ממנו כנ"ל.

(פ) וכ"ל הספיקות אחרונים יהיו בענין בחי' ב"ן, שהם ה"ר כתר דב"ן, וג"ר דחכמה דב"ן, וד"ר דבינה דב"ן, והכתר שבכל אחד מז"ת דב"ן. ובאלו הבחי' הם הספיקות איך יתחלקו במציאות י"ס נוקבא דעתיק. והמשכיל יבין כי עצמו מספר הבחי' של החלוקים שאפשר להיות בזה.

שער

עתיק

ענף נ"ה

*א) ואחר שביארנו הספיקות דרך כללות צריך שנבאר דרך פרטי. ותחלה צריך שתדע כי הספיקות הנופלין בענין של האורות הוא: אם יש או"פ או או"מ, ואם יש אור דאחור, או אור דפנים. והספיקות הנופלין בענין הכלים הוא: אם יש בחי' אחור לבד, או בחי' פנים לבד, או שניהן יחד.

ב) גם צריך שתדע, כי בחי' הכלים תלוין כפי בחי' האורות, כי אם האורות רבים גם הכלים צריכין שיהיו גדולים, כי כל עיקר התיקון הוא גדלות הכלי והעשותו בבחי' פרצוף, כדי שיתמעט האור ויתרחב הכלי ויכול לסובלו.

ג) והנה מבחי' ב"ן לא לקח עתיק כלים רק מה"ר דכתר דב"ן, וזה ודאי לא יספיקו, להיותן כלים לי"ם שבו, ולכן כמו שלקח אורות אחרים משאר ספי' שם ב"ן, כך צריך שיקח כלים משאר ספי' שם ב"ן.

ד) גם צריך שתדע הקדמה אחת, והוא, כי א"א להיות בחי' הכלים אלא ע"י הכאת האור מקיף באו"פ, ומשם נעשה בחי' כלי מתולדת הכאה ההיא, וזכור זה.

ה) ונתחיל לבאר הספיקות שיש בג"ר הנקרא רישא דעתיק, הנה כבר נתבאר שהספיקות נתחלקו בשני בחי', הבחי' א' הוא, אם לא בא רק או"פ לבד של שם ב"ן, ונעשה או"מ אל אור פנימי דמ"ה.

ו) והנה בבחי' זו יש ב' חלוקות: אם נאמר שאו"פ דכתר דב"ן, הוא לבדו נעשה מקיף אל כח"ב שבכתר דמ"ה אשר הוא פנימי, ואם כך הוא, ודאי שמספיקין אורות אלו לכל הראש דעתיק, כי אע"פ שכבר יש בו כח"ב דכתר דמ"ה בראש הזה עכ"ז יספיק לו, כי הרי בחי' מקיף שלו, אינו אלא בחי' פנימית הכתר דב"ן, כנ"ל, וא"כ לא יהיה או"פ גדול מן האור המקיף, וכפי זה לא הוצרכו ב' האורות של הב' הכתרים דחו"ב דב"ן לעלות בכאן.

ז) אבל בחי' האחרים של הכלים שלהם הם עלו בחו"ב דכתר דמ"ה, לפי שאין כאן בחו"ב דמ"ה שום כלי כלל, שכאשר לא יש או"פ ואו"מ להכות זה בזה, אינו נולד ומתהווה בחי' כלי כלל. וכאן אע"פ שיש בחי' מקיף דב"ן ופנימי דמ"ה, עכ"ז מקיף הזה אינו בחי' או"מ, אלא או"פ שנעשה מקיף לפנימי דמ"ה, ואינו

פנים מאירות

עליו, שה"ס ה' דרגות הזדככות המסך, כמ"ש שם. והנה כאן עדיין לא יש או"מ ואו"פ מבחי' המ"ה עצמו, כי אע"פ שאנו מכנים את הראש דמ"ה בשם או"פ. היינו רק ביחס ראש הא' דב"ן הנמצא ממעלה לטבור, שהוא או"מ העליון עליו מצד הב"ן, ובערכו נבחן המ"ה לאו"פ, משום שיוצא מפה שלו ממעלה למטה כנ"ל. משא"כ ביחס המ"ה כלפי עצמו, הריהו עדיין בבחי' ראש הא', ויציאה הראשונה לו, כי מתחיל מטבור ולמטה כאמור, וע"כ הוא בערכו עצמו בבחי' או"מ, כלומר בלי כלים כלל.

וזה אמרו, וכאן אע"פ שיש בחי' מקיף דב"ן ופנימי דמ"ה עכ"ז מקיף הזה אינו בחי' או"מ אלא או"פ שנעשה מקיף לפנימי דמ"ה עכ"ל. כלומר, שהם ב' בחי' מיוחדות שאינם ענין זה לזה משום שלא נתחברו כלל, להיות שהב"ן אינו צריך אליו כנ"ל, וע"כ יתכן לומר עליהם ששניהם או"פ, כי באמת גם ה"ר דב"ן בערך הממצח ולמעלה דראש הא', גם הוא מקבל האור ממעלה למטה, כנ"ל בפמ"א דף תשכ"א ד"ה וזה א"כ גם הוא או"פ כמו ראש המ"ה. גם אפשר לומר ששניהם או"מ, כי ה"ר דב"ן נחשב או"מ למ"ה בהיותו מבחי' למעלה מטבור, וראש המ"ה נחשב ג"כ או"מ בערכו עצמו, שעדיין אין בו כלים בערכו עצמו, כי המסך משמש בו ממטה למעלה, דהיינו בבינה שלו הנמצאת במקום הפה הכולל דראש הנקודים, כמ"ש לעיל.

ז) לפי שאין כאן בחכמה ובינה דמ"ה שום כלי כלל, שכאשר לא יש או"פ ואו"מ וכו': כמ"ש הרב לעיל בענף ו' אות ע', שהוית הכלים באה מכח הביטוש דאו"פ ואו"מ בצאתם מפה דראש ולמטה, דהיינו באורות הנמשכים ממעלה למטה, כמ"ש שם בפמ"א ובפמ"ס עש"ה וכמ"ש בפמ"א בענף הקודם, שאין בחי' כלים רק מהמסך והמ"ן ולמטה, משא"כ בראש הא' שהמסך משמש שם ממטה למעלה אין שם כלים. ולפיכך לפי הבחינה הא', דהיינו שאין ראש הא' דב"ן מתחבר כלל עם המ"ה משום שאין צריך לו, כי בו לא היה הסתלקות האורות, וא"כ יצאו ה"ר דכתר ב"ן בראש א' דב"ן ממצח ולמטה בלבדו ומסתיים בפי הטבור. וראש המ"ה מתחיל מפה דראש הא', דהיינו מפי הטבור ולמטה, עד סיום גופא דא"ק. ונמצא ה"ר דכתר ב"ן שנעשה מקיף לכח"ב דכתר מ"ה. וכח"ב דכתר מ"ה המה עתה בבחי' ראש א' דמ"ה. ולפי"ז אין בחי' כלים בראש המ"ה להיות המסך שלו עומד בבינה ומשמש ממטה למעלה. ונודע שראש א' נק' או"מ משום שאין בו כלים.

וזה אמרו, שכאשר לא יש או"פ ואו"מ להכות זה בזה אינו נולד ומתהווה בחי' כלי כלל עכ"ל. ראש הא' מורה על או"מ כנ"ל, ואו"פ היינו הנמשך מפה דראש הא' ולמטה שכבר האור מלוכש בכלי, דמשום שמקבל האור מהמסך שלמעלה הימנו, נוהגת בו העביות של המסך, גם בחי' הכאה דאו"מ

יכול להוציא כלי ממ"ה, ולכן הוצרכו לעלות אותן האחורים של כלי הכתר

פנים מאירות

בגלגלתא עינים ואוזן, ואורות החדשים האלו שהם יח"נ, וכלים חדשים אלו שהם אוזן חוטם פה, מכונים בשם תוספות, להורות שאינם קבועים בפרצוף, משום שלא היו כן בתחילת אצילותם.

והנה מטעם זה לא נתבטל בחי' ראש התחתון דתחילת אצילות שהם אח"פ הקודמים, ואע"פ שחזרו ונתחברו עם ראש העליון כאמור, היה זה רק להשלים ראש העליון בלבד שיהיה ראוי לנרנח"י שלימים, ונבחן זה שעלו לשם למ"ן בשעת יציאת האורות והשאירו כחם שם. באופן שגם המה בעצמם אחר שהשלימו לראש העליון חזרו ונתפשטו משם למקומם, כלומר, לבחי' ראש ב' כמו בתחילת אצילותם, ואז עלו אליהם בחי' כלים תחתונים ז"א ומלכות ממדרגה הנמוכה מהם, דהיינו מז"ת דנקודים, באופן שגם המה נשלמים בה' כלים שלימים. כי מעיקרא היה בהם אח"פ שהם כתר חכמה בינה, ועתה קנו ג"כ ז"א ומלכות מכח העליה דהתחתון, ואז יצאו גם בהם ה' אורות נרנח"י בשלימות, בה' הכלים כח"ב זו"ן שנשלמו. אמנם גם ז"ת דנקודים לא נתבטלו מכח עלייתם לאח"פ, אלא שהויתם שמה נבחנת בשם מ"ן, כלומר כדי להשלים הכלים החסרים שם לזווג השלם, באופן שאחר זה חוזרים למקומם, כנ"ל אצל ראש התחתון הנק' אח"פ. וזכור זה לכל המקומות. גם תזכור הכלל הזה, שאע"פ שבערך העליון נבחן התחתון באח"פ, מ"מ כלפי עצמו נבחן לגלגלתא ועינים, ומדרגה היותר תחתונה הימנו נבחנת לאח"פ שלו, ועד"ז תמיד ממדרגה למדרגה בכל המדרגות דב"ן. ויתבאר לך בזה כל דברי הרב לעיל בענף כ'

ולכן הוצרכו לעלות אותן האחוריים של כלי הכתר רח"ב דב"ן וכו': כבר נתבאר בפמ"ס דף תשנ"ד אות ב', שאח"פ דגלגלתא עצמם, ה"ס ג' הנקודות כתר חכמה בינה דנקודים, ונבחנו בשם ראש הב' או ע"ב, והוא משום דמתחילת אצילותם נחלק הגלגלתא לב' חצאים, וחצי העליון אינו בחשבון הפרצוף. וע"כ אח"כ כשהאיר יסוד דא"ק והוריד המסך מפי הטבור דא"ק שה"ס העינים לסיומא דגופא שה"ס פה דאח"פ, חזרו ונתיחדו ב' חצאי המדרגות דגלגלתא למדרגה אחת שלימה מה' כלים: גלגלתא, עינים, אוזן, חוטם, ופה, ואז יוצאים בו ג"כ ה' אורות נרנח"י בשלימות. משא"כ מקודם זה בתחילת אצילותם שהיו נחלקים לב' חצאים, ואפילו בראש העליון לא היה בו אלא ב' ספירות גלגלתא ועינים, אשר ע"כ לא היה בו אלא ב' אורות התחתונים רוח ונפש לבד, שאור רוח היה בכלי דגלגלתא ואור נפש בכלי דעינים היינו בספי' החכמה, וג' אורות עליונים שהם יחידה חיה נשמה, היו חסרים שם לגמרי אפי' בראש הא' משום חסרון ג' הכלים התחתונים און חוטם פה שהם בינה ז"א ומלכות, כנודע שחסרון כלים תחתונים גורם חסרון בעליונים דאורות, ולפיכך לא היה בראש התחתון זולת אור הנקבה לבד שהוא אור הנפש שמקבל מראש העליון.

אמנם אחר שהאיר יסוד דא"ק והוריד המסך מעינים לפה וחזרו ונתחברו לראש אחד, א"כ קנה ראש העליון את אח"פ שחסרו לו, אז נמשכו לו גם ג' אורות העליונים שחסרו לו וכל אור בא בכלי המיוחס לו. כי אורות רוח נפש שהיו בכתר וחכמה ירדו משם לחוטם ופה, ואורות יחידה חיה נשמה באים

מכח ז"א ומלכות שעלו ונתחברו אליהם להשלמת ה' כלים בהם. כי אע"פ שז"א ומלכות אלו חזרו אח"כ ונתפשטו למקומם כנ"ל, מ"מ חידוש הכלים שהשלימו בכח"ב נשארו שמה בצורתם ממש, כל זמן שנתקיימו זו"ן אלו במקומם למטה, כמ"ש שם.

וזה אמרו, שהארץ החו"ג הבאה להם מחדש גדולה מהארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחם בבחי' אב"א, והארה זו החדשה החזירה פב"פ עכ"ל. כלומר, אע"פ שהכלים החדשים שנתעלו מכח הארץ יסוד א"ק, הם הכלים התחתונים ז"א ומלכות כנ"ל. והכלים שהיה להם בראשונה הם הכלים העליונים כח"ב, מ"מ כלים החדשים דתוספת עדיפי, שהרי בטרם שנתוספו שם לא היה בכלים דכח"ב דנקודים, אלא אור הנקבה ואור הנפש, כנ"ל שנק' אב"א, כמ"ש שם. משא"כ אחר שנתוספו שמה כלים דז"א ומלכות הרי נשלמו בה' כלים, וע"כ נעשה בהם זווג שלם, ויצאו ה' אורות נרנח"י בשלימות שנק' פב"פ. וזה אמרו, נמצא כי ההארה המחודשת נקרא פב"פ. כי משום זה אפשר לקרא לחידוש הכלים דתוספת בשם כלים דפנים. והכלים שהיה להם מראשונה דהיינו כח"ב שהם אוכל מספר"ת, בשם כלים דאחורים.

וזה אמרו, אבל בערך בחי' אחרת לא תקרא אלא בחי' אב"א, לפי שלא הגדילה רק בחי' אחוריים. כלומר, דאם אנו מסתכלים בבחינת מה שהשלימו את כח"ב, הרי לא השלימו להם אלא כלים התחתונים לבד שהם ז"א ומלכות, כי לא היה חסר בהם יותר כנ"ל. ולפיכך אפשר לקרא לזה התוספות שנתחדש מכח עליית ז"א ומלכות לכח"ב שהם בד"ק חי"ה, בבחי' כלים דאחוריים, ובחי' הכלים הקבועים דהיינו כח"ב שהיה בהם מתחילת אצילותם בשם כלים דפנים, דהיינו בהיפך מהנ"ל.

בענין עליית זו"נ למ"ן וענין העמדתם שם את חו"ג כל עוד שאינם יוצאים משם, עש"ה. דהיינו להשלמת הכלים החסרים שם, ותבין בזה ההבחנות דכלים דפנים וכלים דאחורים עש"ה. והצריך לעניננו הוא מ"ש שם בענף כ' אות ד', וז"ל, ונמצא כי בודאי הוא שבערך בחי' זו יותר גדולה הארה של החו"ג הבאים להם מחדש מההארה שהיתה להם בראשונה, לפי שהארה ראשונה הניחם בבחי' אב"א, והארה זו החדשה החזירה פב"פ, ונמצא כי הארה זו המחודשת נק' פב"פ. אבל בערך בחי' אחרת לא תקרא אלא בחי' אב"א, לפי שלא הגדילה רק בחי' האחוריים וממילא הוחזרו פב"פ ממילא, ובבחי' זו תהיה הארה זו פחותה וגרועה מראשונה, כי הראשונה תיקנה ועשתה כל הפרצופים כולם שלימים, וזאת לא עשתה רק הגדלת חצי האחוריים עכ"ל. עו"ש בסמוך מבחין בין כלים דפנים דאו"א ובין כלים דאחוריים דאו"א, שכלים דאחוריים שנתבטלו מאו"א ה"ס האותיות בד"ק חי"ה, וכלים דפנים שנשארו באו"א ולא נתבטלו בזמן שביה"כ ה"ס אוכ"ל מספר"ת עש"ה. וזכור אותם היטב בכל המשך הדרושים שבכאן.

פירוש הדברים, שכח"ב דנקודים העומדים מטבור עד סיומא דגופא באח"פ דגלגלתא כנ"ל, אשר אח"כ בכח עלייתם של ז"א ומלכות מז"ת דנקודים נשלמו בהם ה' הכלים כחבזו"ן הצריכים לזווג השלם דנרנח"י, הנה צריך להבחין בהם מה שקבוע בהם. דהיינו שבא להם מתחילת אצילותם, ומה שנתחדש בהם אח"כ ע"י הארץ יסוד א"ק, שהמשיך הכלים ההם. וזה אמרו שאוכ"ל מספר"ת ה"ס הכלים הקבועים דחכמה בינה דנקודים, דהיינו כמו שיצאו בתחילת אצילותם בבחי' חצי מדרגה התחתונה דגלגלתא דהיינו באוון חוטם פה שלה כנ"ל. והכלים בד"ק חי"ה היינו אותם הכלים שיצאו ונתחדשו בהם

ובענין חילופי השמות הללו צריך שתבין מה הכריח לו להרב להחליף כינויים אלו של זה בזה. גם צריך שתבין הגדר שבהם, כי סוף סוף איזה נק' פנים ואיזה נק' אחר. אמנם כבר נתבאר לך בענה"ק, שאין הכלי נבחן רק לפי האור המלוכש בו, ואם אפילו הכלי הוא דכתר אבל מלוכש בו אור הנפש, אז נקרא בשם ספירת אור הנפש, דהיינו ספי' מלכות, כי אנו מגדירים תמיד שם הספירה רק ע"פ הארתה, זולת במקום הנחוץ לנו לנתח ולפרט ענינה להבנת איזה ענין, אז חודרים אנו לתוכנו של הכלי לפי שורשו עצמו.

ובזה מובן, שהכלים המכונים אוכ"ל מספר"ת דהיינו כלים דכח"ב שמלבישים מטבור עד סיומא דגופא דא"ק, שה"ס אח"פ דגלגלתא דנקודים, אשר בתחילת אצילותם לא היה בהם אלא אור הנפש כנ"ל ודאי הוא שנקראים אז כלים דאחור ולא פנים. כי זה הכלל, אשר כל זמן שלא יש בכלים מאורות דג"ר שהם נשמה חיה יחידה נקראים בשם כלים דאחוריים, בלי להתחשב כלל בתוכנם של הכלים לפי עצמם כנ"ל, וזה ברור. ולפי"ז מובן ג"כ אשר אח"כ כשהאיר יסוד דא"ק והעלה להם הכלים דזו"ן, שה"ס הכלים המכונים בד"ק חי"ה, שאז יצאו בהם ה' אורות נרנח"י בשלמות כנ"ל שירדו אורות דנפש רוח בכלים דבד"ק חי"ה ואורות נח"י באו בכלים דאוכ"ל מספר"ת, א"כ מובן בבירור שאז נקראים הכלים אוכ"ל מספר"ת בשם כלים דפנים, שהרי אורות ג"ר מלוכשים בהם, וכלים בד"ק חי"ה נק' כלים דאחור, שהרי אורות נפש רוח מלוכשים בהם.

ואמנם בזמן שביה"כ דז"ת דנקודים, שגרמו אשר גם הכלים דאחורים דאו"א הנק' בד"ק חי"ה חזרו ונתבטלו ונפלו למטה, ולא נשארו שמה זולת מה שהיה בהם מתחילת אצילותם, דהיינו כלים דאוכ"ל מספר"ת, ונמצא משום זה שחזרו ונעלמו גם אורות דג"ר שהיו

ובזה נתבאר לעיל בפמ"א דף תשכ"ד ד"ה והנה, אשר מ"ה החדש שיש לו כח"ב בראש שה"ס גלגלתא עינים ואזן, הריהו משיב ג"כ בחי' האזן לראש דב"ן, שנתבטלה ויצאה מראש דב"ן בסיכת שביה"כ, שהרי שם כל ג' הכלים און חוטם פה אינם בקביעות אלא בבחי' תוספת, וע"כ גם כלי דאזון חזר ונתבטל ויצא מהראש בזמן שביה"כ. והנה עתה בביאת מ"ה החדש שיש לו כח"ב בראשו, נמצא שמחזיר גם את בינה דב"ן לראש, עש"ה כל ההמשך. והנה לפי זה נמצא שמ"ה חזר והעלה איזה חלק מהכלים דבד"ק חי"ה הנז', דהיינו מבחי' בינה שבהם, והשיבם לראש כמקודם שביה"כ, אשר בשיעור זה חזרו או"א והשיגו בחי' אורות דג"ר כמו שהיה להם מטרם הביטול, וה"ס ג"ר דנשמה לבד, משום שעדיין לא נתעלו ונתחברו כל ג' הכלים אח"פ לגלגלתא ועינים כמו שהיה בזמן גדלות דנקודים, אלא רק

דחו"ב דב"ן, אבל האורות שלהם לא עלו למעם הנ"ל.

(ח) והנה הסימן של ספק זה הוא אא"ג. פירוש: א' מקיף, וא' או"פ, וג' כלים, שהם: כלי דכתר דב"ן, וב' כלים של חו"ב דב"ן.

(ט) ספק הב' והוא, אם נאמר שג"כ היה מקיף דמ"ה, ונמצא עתה שיש או"פ א'

פנים מאירות

נוכל להכפיל אריכות זו בכל מלה ומלה. אבל האורות שלהם לא עלו למעם הנ"ל: שהרי נתלכשו בהם אורות המעולים יותר מהם, דהיינו אורות דחכמה וכינה דמ"ה כנ"ל, שהם בחי' אורות דפנים.

(ח) סימן אא"ג פי' א' מקיף וא' או"פ וג' כלים שהם כלי דכתר דב"ן וב' כלים של חו"ב דב"ן: כי ה"ר דכתר ב"ן המתחילים ממצח דראש הא' דב"ן שהוא למעלה מטבור דא"ק, נחשב לאו"מ לראש עתיק המתחיל למטה מטבור דא"ק, כמ"ש בפמ"א לעיל דף תשכ"א ד"ה וכבר. וג"ר דכתר מ"ה ה"ס או"פ, ומלובשים בראש עתיק בג' הכלים שנשארו בג"ר דנקודים שהרי הביטול לא נגע בהם, דהיינו הנק' אח"פ דגלגלתא דב"ן הקבועים שם ואין בהם מבחי' תוספת וע"כ לא שלט הביטול בהם כנ"ל. ובחי' און דשם נבחן שהוא מבחי' כלי דה"ר דכתר ב"ן. וחור"פ דשם נבחן לב' אחורים דכתרים דחו"ב דב"ן, דהיינו מבחי' אוכ"ל מספרת, כנ"ל. והרי לפניך, או"מ א' ואו"פ א' וג' כלים.

(ט) ספק הב' וכו' שיש או"פ א' דמ"ה וב' מקיפים וכו': וזו היא החלוקה הב' מבחינה הא' הנזכר לעיל בדברי הרב, אשר הגם שאו"מ דמ"ה אינו ראוי שיתחבר עם הב"ן למעלה מטבור דא"ק, משום שאין שם מקום חסרון שיצטרך להתפשטות ב' להשלימו, כנ"ל בפמ"א דף תשכ"ב ד"ה או, מ"מ אפשר

בינה שה"ס און הוחזרה לראש, וא"כ אין כאן אלא ג"ר מבינה לבד. ובזה תדע שכל הספיקות האמורים כאן בג"ר וד"ר דחו"ב, אינם אלא מבחי' ג"ר דנשמה לבד, כי יותר מזה לא נתעלה עתה בכח המ"ה, כאמור. וזכור זה לכל המשך הדרושים שלפנינו.

וזה אמרו, ולכן הוצרכו לעלות אותן האחורים של כלי הכתרים דחו"ב וכו'. פירוש, כיון שלפי הספק הזה שעוסק בו כאן, נבחן שאפי' הכתרים דחו"ב שנתעלו בסגולת המ"ה מכח בינה שלו, אינם מתלבשים בראש דעתיק אלא בז"ת שלו, כמ"ש זה בסמוך. א"כ ודאי שלא נשאר בג"ר דנקודים המלובשים בראש דעתיק, זולת כלים דאחורים דכתרים דחו"ב, כנ"ל דף תשכ"ד ד"ה והנה, שהם מהכלים שנק' אוכ"ל מספר"ת. כלומר, אותם הכלים הקבועים בהם מתחילת אצילותם, אשר המה לא נתבטלו מעולם ולא ירדו משם בסיבת שביה"כ. באופן, שנמצאים עתה בראש דעתיק, ג' כלים שהם: כלי דה"ר דכתר דנקודים שבה מתלבש כתר דעתיק דמ"ה וב' כלים דאחוריים דכתרים דחו"ב שבהם מתלבש חו"ב דעתיק דמ"ה. ובזה נבחן ג"כ שנתעלו עי"ז אחורים דחו"ב מבחי' אחורים לבחי' פנים, שהרי חו"ב דעתיק אורות דפנים המה ומלובשים באחורים דכתרים דחו"ב, וא"כ הרויחו בהם בחי' ג"ר. וזה אמרו, ולכן הוצרכו "לעלות", וכו' והבן. וזכור מאד כל המתבאר כאן, כי המה העיקרים להבין על ידיהם כל ההמשך בהספיקות דרדל"א, כי לא

דמ"ה, וב' מקיפים: א' הוא מקיף דמ"ה, עוד אור פנימי דב"ן אשר נעשה מקיף אל מקיף דמ"ה.

(י) וכפי זה צריך שישתווה או"פ עם או"מ. והוא, שיעלו ב' אורות של ב' כתרים דחו"ב דב"ן למעלה בחו"ב דעתיק, וזה אינו אלא האורות של בחי' אחוריים לבד, ועי"ז יהיה או"פ מרובה ג"כ כמו מקיף.

(כ) ובן בחי' אחורים של הכלים של ב' האורות הנ"ל בב' הכתרים דחו"ב דב"ן, יעלו עם חלק האורות שלהם, שגם הם בבחינת אחוריים.

(ד) וסימן של ספק זה, הוא בג"ד. פ"י: ב' מקיפים, וג' פנימים, וד' כלים שהם: כלי דה"ר דכתר דב"ן, וכלי כתר דמ"ה, לפי שכבר יש למ"ה או"מ ואו"פ אשר על ידו מתיילד הכלי הנ"ל, וב' כלים דאחוריים כנ"ל.

פנים מאירות

דב"ן, וא' דמ"ה, כנ"ל ע"ש. ומאחר שיש ג"כ או"מ דמ"ה, המתחיל ממצח דראש הא' ומסתיים בפי הטבור דא"ק כנ"ל, א"כ נבחן האו"מ הזה, לבחי' ראש א' דמ"ה, שמפה שלו ולמטה דהיינו מפי הטבור דא"ק, מתפשט הראש דעתיק דמ"ה בבחי' מלמעלה למטה, בסוד הסתכלות ב', וא"כ יש בו כלים בראש דעתיק דמ"ה לג' ספירות כח"ב שלו, ואין האורות דחו"ב דכתר מ"ה צריכים להתלבש באחורים דכתרים דחו"ב דב"ן, שכבר יש להם כלים משל עצמם, כנ"ל. ולפיכך, צריך שיעלו האורות דאחורים דכתרים דחו"ב להתיישב בכלים שלהם, כי מה שאמרנו בספק א"ג, שלא עלו האורות הללו, היה זה, מטעם שאורות דחו"ב דכתר מ"ה לקחו מקומם, עש"ה, משא"כ עתה, שהאורות דחו"ב דכתר מ"ה יש להם כלים משל עצמם, א"כ ודאי שהאורות דאחורים דכתרים דחו"ב דב"ן, נשארים במקומם בכלים שלהם, וזה אמרו, שיש עתה ג' פנימיים. דהיינו: פנימי א' כח"ב דכתר מ"ה, פנימי ב' אור דאחור דכתר חכמה דב"ן,

שגם או"מ דמ"ה יצא ג"כ למעלה מטבור, דהיינו ממצח דראש א' דב"ן עד פי הטבור, אלא שאינו מתחבר שם לפרצוף אחד עם או"מ דב"ן, משום שאינו צריך לו, עש"ה. ולפי"ז עדיין אין שום התפשטות דה"ר דכתר ב"ן לבחי' מטבור ולמטה דא"ק, דהיינו לפנימיות ראש דעתיק, משום שעומד לעצמו בלבדו בבחי' ראש א' דב"ן ממצח עד פי הטבור ושם מסתיים, כי אינו מתחבר עם מ"ה להתפשט ג"כ כמוהו מטבור ולמטה לג"ר דעתיק.

וזה אמרו, ונמצא עתה שיש או"פ א' דמ"ה. כלומר, שאין שום התפשטות מה"ר דכתר ב"ן לפנימיות דראש עתיק, כי לרוב שלמותו אינו מתחבר כלל עם המ"ה. ונמצא, שאין בראש דעתיק בפנימיותו, זולת כח"ב דמ"ה לבד. אמנם יש שם ב' מקיפים, דהיינו או"מ דב"ן ואו"מ דמ"ה, אלא שאינם מתחברים זה לזה, כאמור.

(ה) סימן בג"ד פירוש ב' מקיפים ג' פנימים וד' כלים וכו': כי יש כאן ב' מקיפים: א'

מ) וצריך לידע ענין א', והוא, כי באלו הספיקות הנ"ל יש ג' בחי' בענין עליית אורות חו"ב דב"ן בעתיק כנ"ל. הא' הוא, אם עלו האורות של בחי' פנים לבר, והנה אז הם מתערבים עם חו"ב דכתר דמ"ה עצמו, כיון שגם הם בחי' פנים.

נ) אמנם אם אינן עולין רק בחי' אחוריים שלהם, אז א"א שיתערבו עם חו"ב דכתר דמ"ה עצמו, כיון שאינם בחי' פנים. אמנם האורות דמ"ה יהיו בחי' פנים, ואלו האחוריים העולין יהיו בחי' אחוריים אל הפנים הנ"ל דמ"ה.

ס) ואם הוא בחי' ג', שעולין שניהן בבחי' הפנים ובבחי' האחוריים, ואז הפנים מתערבים עם אורות דמ"ה, ואחוריים נשארים בבחינת אחור להם, אבל בחי' הכתר דב"ן, ודאי הוא שמתערב עם כתר דמ"ה, והנה ג' בחי' אלו הנ"ל, כבר נתבאר א' מהם בזה הספק הב'. וב' בחי' האחרונים, יתבאר בשאר הספיקות.

ע) הבחי' הב' יש בה ג' ספיקות, והוא, אם נאמר שבאו או"פ ואו"מ שניהן דב"ן ג"כ, ואלו הן ג' ספיקות: א', אם נאמר שיש ב' אורות מקיפים, א' דמ"ה, וא' דב"ן. וב' או"פ דמ"ה וא' דב"ן. וכפ"ז אינו צריך שיעלו האורות של ב' כתרים דחו"ב דב"ן, שהרי האורות פנימים הם כ"כ רבים כמו המקיפים,

פנים מאירות

מטבור ולמטה דא"ק ולפנימית הראש דעתיק, כנ"ל דף תשכ"ג ד"ה הבחי' הב', ונמצא שיש כאן גם או"פ דב"ן. והוא ודאי שאינו יכול להתלבש בכלים דמ"ה, אלא לכלים דב"ן הוא צריך, וע"כ בהכרח שאו"פ דב"ן ההוא מתלבש בכלים דאחורים דכתרים דחו"ב דב"ן שישנם במקום הזה ומעולם לא ירדו, להיותם מבחי' אוכ"ל מספר"ת, כנ"ל.

וזה אמרו, וכפ"ז אינו צריך שיעלו האורות ש"ב' הכתרים דחו"ב דב"ן. והוא משום שאו"פ דכתר ב"ן התלבש בהם ולקח מקומם של אורות דכתרי חו"ב הללו. וזה הכלל, בכל מקום שיש אור היותר מעולה להתלבש בכלי, הוא דוחה מהכלי ההוא את אור הגרוע הימנו, ואפי' במקום שהגרוע יש לו יחס יותר קרוב אל הכלי, כנ"ל בסימן אא"ג.

פנימי ג' אור דאחור דכתר בינה דב"ן. וזה אמרו, שיש עתה ד' כלים. דהיינו: ג' כלים הנשארים בג"ר דנקודים שלא שלט בהם הביטול, שנק' און חוטם פה דגלגלתא, שהם מבחי' אוכל מספרת כנ"ל: שאון ה"ס כלי דה"ר דכתר ב"ן, וחוטם ה"ס אחור דכתר חכמה, ופה ה"ס אחור דכתר בינה. ועוד יש כלי חדש דכח"ב דכתר מ"ה גופיה, שנמשך מחדש מפה דראש הא' דמ"ה, כנ"ל, הרי יש כאן ד' כלים.

ע) וכפ"ז אינו צריך שיעלו האורות של ב' כתרים דחו"ב דב"ן וכו': כלומר, מאחר שאו"מ דב"ן מתחבר עם או"מ דמ"ה לפרצוף אחד למעלה מטבור דא"ק, כנ"ל, א"כ ודאי שה"ר דכתר ב"ן מתפשט עם המ"ה גם

אמנם בחי' כלים הוא שצריך שיעלו. והטעם, לפי שאין כח בכלי דמ"ה לקבל או"פ דס"ג, כי אם יהיה כל אור ואור בכלי שלו ניהא, אבל עתה הכלי דמ"ה מקבל אור דמ"ה ואור דב"ן, וכן הכלי דב"ן מקבל שניהן ואין יכולת בכלי של מ"ה לקבל או"פ של ב"ן שהוא ס"ג. ולכך צריך שיתגדל הכלי זה, ע"י הכלים של כתרים של חו"ב דב"ן, וא"כ צריך שכל בחי' כלים דפנים ואחור יעלו למעלה, אבל האורות שלהם ישארו למטה בגופא דעתיק, כי אין צורך בהם לעלות שם בראשו, כנ"ל. והוא סי' בב"ו. פירוש, ב' אורות מקיפים, וב' פנימים, וו' כלים שהם: כלים דב"ן, ודמ"ה, וב' פנים, וב' אחורים דב' כלים דב' כתרים דחו"ב דב"ן.

פנים מאירות

פרצופי אצילות. ומתחילים ממצח דראש א' דב"ן דא"ק עד פי הטבור דא"ק, וע"כ יכלה ה"ר דכתר ב"ן להתפשט ג"כ למטה מטבור יחד עם המ"ה ולהיות לאו"פ לג"ר דעתיק. וא"כ יש בג"ר דעתיק ב' או"פ: א' דמ"ה וב' דב"ן. גם יש שם ששה כלים: א', כלי דה"ר דכתר ב"ן. ב', כלי דאחוריים דכתר חכמה דב"ן. ג', כלי דאחורים דכתר בינה דב"ן. וכל ג' הכלים הללו כבר ידעת שהמה נשארים שם בקביעות בג"ר דנקודים, שלא שלט בהם שום פגם וביטול להיותם מבחי' אוכ"ל מספר"ת. הד', כלי דפנים דכתר חכמה דב"ן. הה', כלי דפנים דכתר בינה דב"ן.

והנה ב' הכלים דפנים הללו הם מבדק חיה, שבהם היה ביטול בזמן השבירה, מפני שאינם מהכלים הקבועים בפרצוף כנ"ל. ונמצא שהמה נתבררו עתה ועלו מכח המ"ה שנתחבר עם הב"ן גם למעלה מטבור, שע"י כן נתפשטה ה"ר דכתר ב"ן לאו"פ בכח"ב דעתיק כנ"ל. ונמצא שיש כאן ג' אורות חדשים כח"ב מהב"ן, בסוד או"פ דכתר ב"ן ההוא, וע"כ צריכים האורות דחו"ב דאו"פ זה לכל בחי' הכלים דכתרי חו"ב דנקודים ואפי' לכלים דפנים ג"כ, וע"כ נתבררו עתה הכלים

אמנם בחי' כלים הוא שצריך שיעלו וכו': היינו כלים דאחוריים דכתרים דחו"ב שמבחי' אוכ"ל מספר"ת כנ"ל, שבהכרח הוא שנתעלו עתה, שמקודם היו מלובשים בהם רק אורות דאחוריים וגם מבחי' כתרים דחו"ב, ועתה התלבש בהם אור הפנים וגם בחי' אור הכתר ממש, שהיא התפשטות ה"ר דכתר ב"ן, כנ"ל. וזה אמרו שצריך שיעלו והבן היטב. ואל תטעה לפרש שהיה בהם ביטול ונפילה בכלים אלו בזמן השבירה אשר עתה חזרו ונתעלו, כי כבר נתבאר שהם מבחי' הכלים דאוכ"ל מספר"ת הקבועים בפרצוף שאינם מתבטלים, אלא כנ"ל. וע"כ בכל הספיקות האמורים כאן, אין אנו מסופקים רק באורות דפנים דכתרים דחו"ב, וכן בכלים דפנים שלהם שמבחי' בדק חיה, להיותם מבחי' תוספת כנ"ל, משא"כ בכלים דאחורים דכתרים ההם ברור לנו שהמה בראש, כי לא נתבטלו ולא ירדו מג"ר דנקודים מעולם, כמ"ש לעיל דף תשל"א ד"ה ובזה עש"ה.

סימן בב"ו פי' ב' או"מ וב' פנימים וו' כלים וכו': ונמצא כאן, שאו"מ דמ"ה התחבר עם או"מ דב"ן לפרצוף אחד ממש כמו בשאר

פ) הספק הב' הוא סי' בד"ד. פירוש, כי אולי לא הוצרך שיעלו למעלה, רק הפנים של הכלים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן. והסימן בד"ד. פי', ב' מקיפים, ד' פנימיים: א' דמ"ה וא' דב"ן, וב' או"פ דב' כתרים דחו"ב דב"ן, וד' כלים: ב' דמ"ה ודב"ן, וב' בחי' הפנים של הכלים דב' כתרים דחו"ב הנ"ל.

צ) וא"ת למה למעלה בספק א' שאמרנו שעלו הכלים של הפנים ואחוריים, ואמרנו שלא עלו האורות שלהם כלל. וכאן שאמרנו שעלו הפנים של הכלים, ואמרנו שגם האורות שלהם דפנים עלו עמהן.

ק) והענין, כי בספק א' כיון שעלו בחי' הפנים ואחוריים של הכלים, אי אפשר שיעלו האורות מחציתן למעלה וישארו מחציתן למטה, כי הנה לעלות כולם אין כח בכלי דרישא דעתיק לסבול בו כ"כ אורות, ולכן לא עלה שום אור. אמנם כאשר עולים הפנים של הכלים לבד כנזכר בספק זה, אז אפשר שיעלו אורותיהם עמהם, ויוכל הראש דעתיק לסובלם כי מועטים הם. וכעד"ז בספק הג' שנכתוב עתה, והוא אם עלו האחוריים של הכלים, אפשר שגם אורותיהם עלו עמהן כי מועטים הם, משא"כ אם עלו הפנים והאחור של הכלים, שאז אם יעלו כל אורותיהם עמהם יחד לא יוכל הראש לסובלם, ואם נאמר שיעלו מחציתן ג"כ אי אפשר כנודע, ולכן נשארו כולם למטה.

פנים מאירות

אשר בשעה שהכלים דבדק חיה מתחברים לכלים דאוכל מספרת לפרצוף אחד, אז חוזרים הכלים דאוכל מספרת לבחי' כלים דפנים, ובדק חיה מכונים אז כלים דאחוריים, עש"ה. והספק כאן, אולי אין צורך שיעלו גם בדק חיה, כי יוכלו להשלימם גם בהיותם בז"ת.

ולפיכך יש כאן, ב' מקיפין, ד' פנימיים, וד' כלים, דהיינו: ב' המקיפין דמ"ה וב"ן. וד' פנימיים, היינו: פנימי דמ"ה, ופנימי דב"ן, ופנימי דכתר חכמה, ופנימי דכתר בינה. וד' כלים, היינו: כלי דה"ר דכתר ב"ן, וכלי דכח"ב דכתר מ"ה, וכלי דפנים דכתר חכמה, וכלי דפנים דכתר בינה. ופנימי דב"ן א"צ כלל לכלים דכתרי חו"ב.

הללו מהביטול והפגם ועלו לחו"ב דאו"פ דכתר ב"ן כאמור, והבן היטב. והכלי הששי הוא כלי חדש דכח"ב דמ"ה כנ"ל דף תשל"ג ד"ה סימן בג"ד עש"ה.

פ) סימן בד"ד פי' כי אולי לא הוצרך שיעלו למעלה רק הפנים של הכלים דב' כתרים דחו"ב דב"ן: ודע, כי כאן שינה לשונו וקורא את הכלים שמבחי' אוכ"ל מספר"ת בשם כלים דפנים, ע"ד שמכנה אותם כן לעיל בדף שפ"א ד"ה והנה ע"ש. והוא מטעם שמובא לקמן, שהכלים דבדק חיה מתחברים כאן אליהם לפרצוף אחד ראש וגוף בהמצאם בז"ת דעתיק. וכבר נתבאר בפמ"א לעיל דף תשל"א ד"ה אמנם,

(ר) ספק הג' הוא ג"כ סימנו בד"ד והוא ע"ד הנ"ל, אלא שיש שינוי אחר והוא, במקום שנסתפק לנו בספק הב' הנ"ל, אם עלו הפנים של הכלים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן, הנה עתה נסתפק לנו אם לא עלו אלא האחוריים לבד כלים שלהם ואורות כנ"ל. והנה הרי נתבארו כל הספקות.

(ש) ועתה צריך שנבאר מ"ש למעלה והוא, כי כאשר אנו מסתפקים ואומרים, שאפשר שעלו בחי' האחוריים דב' כתרים דחו"ב דב"ן, אל תטעה לומר כי בחי' הפנים שלהם נשארו למטה בגופא דעתיק, כי דבר זה א"א שהאחוריים יעלו למעלה ברישא, והפנים שהם יותר מעולים יהיו למטה בגופא. ואמנם צ"ל שבחי' הפנים נשארו במקומם, שהוא באו"א לצורך עצמן.

(ת) וא"ת עדיין קשה הדבר לומר, שהאחוריים יעלו ברישא דעתיק ופנים באו"א. הלא או"א גרועים מגופא דעתיק. וי"ל לזה תשובה, ובכללה יתורץ תמיהות אחרות שיש כאן בספיקות האלו. הנה נת"ל כי יש בחי' שהפנים מעולים

פנים מאירות

תשל"א ד"ה אמנם ע"ש. וטעמו של ספק זה הוא משום דזה ברור אשר ז"ת של חו"ב דב"ן נוטלים או"א, כנ"ל בדברי הרב דף תשי"א כ"כ יש ספק אולי נטלו ג"כ בחי' ז"ת של הכתרים דחו"ב דב"ן ג"כ, דהיינו הכלים דבד"ק חי"ה הנ"ל, והבן היטב.

(ת) יש בחי' שהפנים מעולים מהאחוריים ויש בחי' שהאחורים וכו': כאן מכנה הכלים דבד"ק חי"ה בשם כלים דפנים. והוא מטעם שאומר לפנינו, כי הוא המחברם לחזור פנים בפנים, שבהיות הכלים התחתונים אח"פ שהם בד"ק חי"ה חסרים בראש הפרצוף ולא נשאר שם אלא הכלים דכתר חכמה שה"ס אוכ"ל מספר"ת לבדם, אז נבחנים שהם אב"א, כי אין שם אלא אורות דרוח נפש בכלים דכתר וחכמה שנק' זה אב"א כנודע. אמנם בעת אשר הכלים דבד"ק חי"ה חוזרים ומתחברים עם הכלים דאוכ"ל מספר"ת לפרצוף אחד, אז הורד המסך מהחכמה אל המלכות למקומו, ויוצאים מזווג זה נרנח"י שלימים, אשר אורות חיה יחידה מתלבשים באוכ"ל מספר"ת, ואורות דנשמה רוח נפש מתלבשים בבד"ק חי"ה. והנך מוצא שהכלים

(ר) סימן בד"ד (ב') והוא ע"ד הנ"ל וכו' אם לא עלו אלא האחורים לבד וכו': כלומר, אולי אין הכלים דבדק חיה באים כלל בז"ת דעתיק, וא"כ לא יש בראש דעתיק, זולת חצי המדרגה מב' הכתרים של חו"ב דב"ן, אשר אז נאבד מהם בחי' הפנים, ונשארים רק בחי' כלים ואורות דאחוריים לבד, כנ"ל בפמ"א דף תשל"א ד"ה ובזה ע"ש.

והנך מוצא דהן בסימן בד"ד א' והן בסימן בד"ד ב' הנה ברור לנו, אשר הכלים דאוכ"ל מספר"ת דכתרי חו"ב דב"ן נשארים בג"ר דעתיק, וכל הספק הוא רק בכלים דבד"ק חי"ה אם ישנם בז"ת דעתיק, או אינם שם אלא באו"א דאצילות. כי אם ישנם בז"ת דעתיק נמצאים מתחברים עם הכלים דאוכ"ל מספר"ת לפרצוף אחד, אשר אז חוזרים כלים דאוכ"ל מספר"ת לבחי' כלים דג"ר וכלים דבד"ק חי"ה לכלים דז"ת, באופן שהם מדרגה אחת שלימה ראש וגוף. ואם אמנם אינם בז"ת דעתיק א"כ חסר לכלים דאוכ"ל מספר"ת בחי' ז"ת שלהם, וממילא שחסר להם בשביל זה ג"ר דאורות, וע"כ אין בראש רק אחורים דכתרי חו"ב מכלים ואורות, דהיינו בבחי' רוח נפש לבד. כנ"ל בפמ"א דף

מהאחוריים ויש בחי' שהאחוריים מעולים מן הפנים, כי בערך שאור הפנים הוא המחברם לחזור פב"פ, נמצא כי אור הפנים גדול, ובערך שהאור של האחוריים הם בונין כל פרצוף העיקרי אבל אור הפנים אינו רק להחזירו פב"פ, לכן אור האחוריים גדול מאור הפנים.

והנה כיון שיש ב' בחי' אלו, נכריע ונאמר, כי ודאי הוא, כאשר אלו ב' בחינות פנים ואחוריים באים ביחד, אז ודאי שאור הפנים מעולה, לפי שהוא בא בסוד תוספת, על היות לו כבר אור האחור, שזה נתרבה ונתוסף עליו ומחזירם פב"פ. ולכן אמרנו בספק ב', שאפשר לומר שאור הפנים עלו למעלה בראש, ואור האחוריים נשאר למטה בגופא דיליה. אבל בספק הג', שלא בא בעתיק רק בחי' אחור לבד, אז אין לומר שגם בחי' הפנים יבאו ויהיו למטה בגופא דעתיק, דא"כ

פנים מאירות

הקבועים בו לעולם בלי תוספת ובלי מגרעת, אבל אור הפנים המושב לפרצוף ע"י הכלים דבד"ק חי"ה, אינו נשאר שם בקביעות, אלא בבחי' תוספות, והוא שם רק בדרך עולה ויורד. וזה אמרו, ולכן אור האחוריים גדול מאור הפנים. כי המה בקביעות בפרצוף, כאמור.

ודאי שאור הפנים מעולה לפי שהוא בא בסוד תוספת וכו': כלומר, דאחר שמתחברים הכלים דבדק חיה לפרצוף, אז אותם אורות האחורים שהיו באוכ"ל מספר"ת חוזרים ויורדים למקומם, דהיינו לכלים דבדק חיה, שהם בחי' ז"ת וכלים אמיתיים דאורות ההם, ואור הפנים שבא בסוד תוספת מתלבש אז בכלים העליונים, דהיינו באוכ"ל מספר"ת כנ"ל, וא"כ ודאי הוא שבשעה שישנם שניהם בפרצוף, הרי אור הפנים למעלה בראש ואור האחוריים למטה בגוף. אמנם בשעה שחוזרים ונפרדים מהכלים דאוכ"ל מספר"ת, חוזרים ונעלמים אורות דג"ר ואורות דרוח נפש עולים לכלים דאוכ"ל מספר"ת כנ"ל, א"כ אור דרוח נפש יותר חשוב מאורות דג"ר בשביל הפרצוף, משום שאורות דרוח נפש אינם מסתלקים ממנו לעולם

דבד"ק חי"ה, אע"פ שהם עצמם בחי' ז"ת, ואח"פ שיצאו לבר מהמדרגה שאינם מושבים שם זולת בסוד תוספת ולא בקביעות, מ"מ גדלה מעלתם מאד, כי א"א לפרצוף ששיג בחי' ג"ר ופב"פ זולתם, כאמור.

וזה אמרו, כי בערך שאור הפנים הוא המחברם לחזור פב"פ, נמצא כי אור הפנים גדול. כלומר, שאותם הכלים דבדק חיה שנק' בחי' פנים ובחי' תוספת, ערכם גדול בזה שהמה בחזרתם לפרצוף נמצאים מחזירים לפרצוף בחי' פב"פ וג"ר כנ"ל, וע"כ אפשר לומר שהמה יותר מעולים מהכלים דאוכ"ל מספר"ת, ואע"פ שהמה כלים דכו"ח והמה בקביעות בפרצוף, מ"מ בהם עצמם בהיותם לבדם, אין בהם אלא ג"ר לבד שהם אב"א, וא"כ הכלים דבד"ק חי"ה יותר חשובים, שמחמתם שבים האורות דפנים, כאמור.

וזה אמרו, ובערך שהאור של האחוריים הם בונים כל פרצוף העקרי, אבל אור הפנים אינו אלא להחזירו פב"פ וכו'. כלומר, כי אור האחוריים המלוכש בכלים דאוכ"ל מספר"ת, יש להם מעלה זו שהמה עיקר בנינו של הפרצוף, כי המה הכלים

הרי הם מחוברים, ואיך יהיו הפנים למטה והאחור למעלה, לכן נשאר הפנים באו"א, ואור האחור יעלה בעתיק. שכיון שאינן מחוברים יחד בפרצוף א', ודאי הוא שאור האחור גדול מאור הפנים, כי אם אור הפנים לא נתוסף על האחור, אלא שיהיה לבדו, הנה גרוע וקטן מאור האחור, לכן נשאר לאו"א.

(מ"ק. ולי הכותב נשאר לי ספק, והוא שכבר למדנו שמן הכתר של ס"ג אינו לוקח העתיק רק ה"ר כנ"ל. ולי יש ספק אם נאמר שכולם נתערבו עם כתר שבכתר דמ"ה לבדו, או אם נאמר שאלו הה' אורות כיון שהם בחי' פרצוף אחד, אח"כ גדלו ונכפלו ונעשו פרצוף אחד מי"ס, ואז היו הי' ספירות אלו נגד י"ס דכתר של מ"ה ע"כ.)

פנים מאירות

מחוברים בפרצוף אין בהם אלא אור האחור, אלא מכנה אותם בשם אור הפנים להיותם הסיבה לאור הפנים כנ"ל, וע"כ הוא שם מושאל לבד. וזכור זה ואל תתבלבל, כי לא יתכן כלל אפי' לחשוב ולהרהר שיהיה אור האחור שהוא נ"ר ובחי' ו"ק גדול מאור הפנים שהוא תמיד בחי' ג"ר ולא זולת, כנודע. גם לא יצוייר כלל שיהיה אור הפנים לבדו בלי נפש רוח, שהרי דרך האורות שהתחתונים באים מתחילה לכלים ולבסוף באים העליונים כנודע. אלא כאמור שהוא שם מושאל מתוך סיבה הנ"ל, וגם מטעם שאור האחור משמש בפרצוף בקביעות ובונה אותו תמיד כנ"ל.

ומאירים ובונים אותו תמיד בכל עת, והבן היטב. וכבר ידעת אשר אור דג"ר נק' אור הפנים ואור דרוח נפש נק' אור דאחורים. לכן נשאר הפנים באו"א: כלומר, הכלים שמחזירים את הפנים שהם בדק חיה, ולהיותם בחי' ז"ת דג"ר דחו"ב דב"ן ע"כ שייכים לאו"א דאצילות, שנטלו ז"ת דחו"ב דב"ן כנודע. שאינם מחוברים יחד בפרצוף אחד ודאי הוא שאור האחור גדול וכו': כלומר, אורות דרוח נפש שנשארו בכלים דאוכל מספרת גדול מבחי' אור הנשאר בכלים בדק חיה. אבל ודאי שאין אז בהם מאור הפנים ולא כלום, שהרי אפי' בהיותם

שער

עתיק

ענף נ"ו

(א*) והרי נתבאר הספיקות שיש ברישא דעתיק, ועתה נבאר בחי' ז' כתרים של ז"ת, שהם מלכים שמתו. ואמרנו לעיל, שאפשר שעלו בעתיק, ואמנם בחי' גופא דעתיק, כפי מה שיהיו הספיקות בענין רישא דעתיק, ימשך ממנו מה שנשאר למטה בגופא דיליה מבחי' חו"ב דב"ן, כי כפי מה שעלו ברישא דעתיק, עד"ז יודע מה שנשאר למטה בגופא דיליה מבחי' חו"ב דב"ן.

(ב) אמנם מבחי' הכתרים דז"ת דב"ן, צריך לבארם עתה כל הספיקות הנופלת בהם. והנה כפי הבחי' הא' וספק א', שסימנו אא"ג, הנה אז נשארו האורות דאחור דחו"ב דב"ן למטה בגופא דעתיק שהם ז"ת, ואור הפנים נשאר באו"א.

(ג) וזה מקומם בהסתלקותם שם, כי אור האחור דכתר דחכמה דב"ן הוא בחסד

פנים מאירות

אפשר שיהיה בכלים דאוכל מספרת רק אור דאחורים ולא פנים, אלא ודאי שהכלים דבדק חיה חסרים בהם ואינם עמהם בפרצוף אחד, ובהכרח הוא שהמה בפרצוף אחר, והיינו באו"א דוקא ולא בזולתם, כמ"ש לעיל ע"ש.

(ג) כי אור האחור דכתר דחכמה דב"ן הוא בחסד דעתיק וכו': וצריך שתזכור כאן המתבאר בענה"ק, אשר חו"ב מתחלקים לפעמים לב' פרצופין עליון ותחתון, שהעליון נק' או"א עילאין והתחתון נק' ישו"ת, ולפעמים חוזרים ומתחברים שניהם לפרצוף אחד בימין ושמאל, אשר ישו"ת שהיה

(ב) האורות דאחור דחו"ב דב"ן למטה בגופא דעתיק שהם ז"ת ואור הפנים נשאר באו"א וכו': זה הכלל, שבכל מקום האמור שלא יש בראש דעתיק זולת כלים דאחורים דכתרים דחו"ב דב"ן, דהיינו בסי' אא"ג, בג"ד, ובד"ד ב', שזה יורה שחסרים להם ז"ת, שהם בחי' הכלים דבדק חיה המכונים פנים, וע"כ יחסרו להם ג"ר דאורות כנ"ל, א"כ מובן מאליו שאין הכלים דבדק חיה הללו מצויים בגופא דעתיק, דאלמלי היו שם בגופא, א"כ מחוברים המה לכלים דאוכל מספרת שבראש כראוי להיות כאן, שאז חוזרים הכלים לבחי' פכ"פ כנ"ל, וא"כ איך

דעתיק, ומשם מאיר אל הג' אמצעית שהם חג"ת שבו. ואור האחור דכתר דבינה דב"ן הוא בנצח דעתיק, ומשם מאיר אל ג"ת שהם נה"י שבו.

פנים מאירות

חיה מחוברים עם האוכל מספרת בחד פרצוף ג"ר וז"ת כראוי להיות, א"כ חזרו או"א וישסו"ת לחד פרצוף בדרך קוין, אשר כתר חכמה בקו ימין וכתר בינה בקו שמאל, ועד"ז ג"כ בבדק חיה שבהם שבז"ת דעתיק יהי האחור דכתר חכמה בקו ימין, ואחור דכתר בינה בקו שמאל. אמנם יתר הבחינות דג"ר וד"ר דחו"ב חוץ מהכתרים שבהם, דהיינו חכמה בינה דחכמה, וחכמה בינה חסד דבינה, שהמה עדיין לא נתקנו כאן, משום דכל המ"ן שנתקנו בעתיק אינם מגיעים אלא לבחי' כתר לבדו ולא כלל למה שלמטה מכתר, כמ"ש הרב לעיל דף תר"ט כשנתקן עתיק לא נתקן מה שלמטה הימנו כלום ע"ש. ע"כ המה נשארים עדיין פרודות, אשר חכמה ובינה דחכמה דב"ן עומדים בחד דעתיק ומשם מאירים לכל החג"ת. וחכמה בינה חסד דבינה דב"ן עומדים בנצח דעתיק ומשם מאירים לכל הנהי"מ.

ומעם עמידתם בספירות הללו הוא, כי כל כמה שלא נתקנו הרי נמצאים בבחי' ז"ת חסרי ראש וג"ר, דהיינו בבחי' אחורים ולא פנים. ונודע דבכל מקום שנבחנו הז"ת שהמה חסרי ג"ר, מ"מ יש להם בחי' ג"ר בהכרח, אלא שהמה מלובשים בספירה העליונה מהז"ת, דהיינו בספי' חסד שלהם, ע"ד שאומר הרב בספירות דבריאה, אשר אין שם אלא ז' ספירות תחתונות, שנקרא ז' היכלות, והיכל העליון שבהם שהוא היכל החסד, כולל ג"ר שלהם, כמ"ש בע"ח שער מ"ו פרק ג' ובכ"ח ע"ש.

ועד"ז כאן, מאחר שלא נתקנו כאן מג"ר וד"ר דחו"ב דב"ן זולת הכתרים לבד, וחו"ב

בבחי' פרצוף נפרד תחתון, חוזר ועולה לקומת או"א עילאין, אלא בשמאל שלו. ונמצאים אז או"א וישסו"ת בימין ושמאל בקומה שוה.

והנה עד"ז ממש יש להבחין ג"כ בג"ר וד"ר דחו"ב דב"ן שנתקנו בפרצוף עתיק. כי ג"ר דחכמה וד"ר דבינה, אפשר שיתקנו שניהם בקומה שוה, אלא בדרך קוין, שג"ר דחכמה יהיו בקו ימין וד"ר דבינה בקו שמאל, ואפשר שיבואו בב' פרצופין עליון ותחתון על דרך שיצאו בנקודים, שמתחילה יצאו או"א עילאין במקום ג"ר דנקודים והתפ"ב שלהם יצאו בג' מלכי חג"ת, ואח"כ יצאו ישסו"ת בסוד שנתפשטו ג' קוי כח"ב למקום חג"ת, ובחי' התפ"ב שלהם יצאו בד' מלכים נהי"מ, כמ"ש הרב לעיל דף ת"ח עש"ה.

והנה זה תלוי, אם הכלים דבדק חיה שהם חצי מדרגה תחתונה דחו"ב, חוזרים ומתחברים בחצים העליונה שהם אוכל מספרת, או שאינם מתחברים. כי בשעה שאינם מתחברים נבחנו הכלים דאוכל מספרת לבחי' או"א עילאין, וכלים דבדק חיה לבחי' ישסו"ת, דהיינו לב' פרצופין נבדלים זה מזה עליון ותחתון, דע"כ שניהם חסרים, כנ"ל. ובשעה שהורד המסך למקומו, וכלים דבדק חיה חוזרים ומתחברים עם הכלים דאוכל מספרת לפרצוף אחד ג"ר וז"ת, נבחנו אז או"א וישסו"ת לחד פרצוף, אלא בבחי' הקוין דימין ושמאל כנ"ל, וכמ"ש בפמ"א לעיל דף תרמ"ו ד"ה ואבא עש"ה.

ובזה תבין שבסימן בד"ד הא', ששם נמצאים הפנים דכתרי חו"ב בג"ר דעתיק ואחור דכתרי חו"ב בז"ת דעתיק, ונמצאים הבדק

ד) ואמנם דע כי אע"פ שהכלים שלהם עלו למעלה ברישא דעתיק כנ"ל, הנה אלו האורות שלהם, ממשיכין ומשלחין הארה אל הכלים ממטה למעלה להאיר להם.

פנים מאירות

שכן הוא. וכן מבואר להדיא במבואר שער ג' ח"א פרק רביעי ע"ש, וזכור כל הנ"ל היטב לכל מילה ומלה מהענף הזה, כי אי אפשר להכפיל את האריכות הזו.

ד) אלו האורות שלהם ממשיכין ומשלחין הארה אל הכלים מלמטה למעלה: כי באמת היו אורות אלו דהיינו אורות דאחוריים דכתרים דחוב צריכים להמצא בכלים שלהם שבראש דעתיק, כי שם מקומם האמיתי מזמן תחילת אצילותם של הנקודים, ונודע שבהם לא שלט שום פגם ומיעוט מסיכת השבירה, כנ"ל דף תשל"א ד"ה אמנם ומה שירדו משם לז"ת דעתיק, היה זה רק מטעם שאו"פ דמ"ה שמצד עצמם אין להם כלים, הוכרחו להתלבש בכלים דכתרי חוב"ב ההם המצויים שם, ונמצא שדחו את האורות דכתרים האלו הגרועים הימנם, לז"ת דעתיק, כמ"ש בסימן אא"ג בפמ"א ע"ה. ולפיכך, עכ"פ עדיין יפה כוחם דאורות הללו לשלוח הארתם מלמטה למעלה, דהיינו מז"ת לג"ר, כי לא נגרע כוחם משום הירידה, כאמור.

וגם יש צורך לכלים דכתרי חוב"ב דב"ן אלו, לקבל הארה מן האורות שלהם עצמם, ואע"פ שעתה מלובש בהם חוב"ב יותר גבוהים מבחינתם, כי מלובש בהם החוב"ב דכתר מ"ה, כנ"ל ע"ש, אמנם יש הרבה שינויים בכלים דב"ן, מה שאינם נמצאים באורות דמ"ה לכלכלם, וכדי שיוכלו החסרונות האלו להמנות, מוכרחים הכלים הנז' לקבל הארתם מאורות דב"ן המיוחסים להם הנמצאים בז"ת

דחכמה דב"ן וחב"ח דבינה דב"ן לא נתקנו, ע"כ אין בהם אלא אורות דגופא שלהם שמזמן הנקודים, אשר גופא דאבא ה"ס חג"ת דנקודים, וע"כ הספירה העליונה שהוא בחי' חסד דנקודים כולל ג"ר, כלומר חוב"ב דחכמה דב"ן, וכן חב"ח דבינה, שה"ס ישסו"ת דנקודים, אשר גופו ה"ס ד' מלכי נהי"מ דנקודים, נמצא ג"כ חב"ח אלו מלובשים בספירה העליונה של הגוף שלו, דהיינו בספירת נצח.

והנה נתבאר לך, שכל זמן שאין בג"ר אלא אור דאחוריים, נבחנו לבחי' ז"ת, וספי' העליונה דז"ת אלו כוללת הג"ר. והוא הטעם, אשר אור דג"ר דחכמה דב"ן מלובש בחסד, ואור דד"ר דבינה בנצח. אמנם הכתרים שבהם שעל פי סימן בד"ד הא' נמצאים מתוקנים פב"פ שאז או"א וישסו"ת חוזרים לפרצוף אחד בקומה אחת, אז יש להם ג"ר ממש ובסדר ימין ושמאל, כאמור.

וזה אמרו, שבסימן אא"ג, שגם האורות דכתרים דחוב"ב לא נתקנו, נמצא ע"כ אפי' כתר דחכמה דב"ן בחסד דעתיק. וכן גם הכתר דבינה דב"ן בנצח דעתיק, ואצ"ל יתר הבחי' דג"ר וד"ר דחוב"ב דב"ן, והיינו בב' גרעונות: הא' שהם פרודות זה למטה מזה, והב' שהמה חסרי ראש, והג"ר דכל אחד נמצא בספירה העליונה של הגוף המיוחס לו, דהיינו חסד לחכמה ונצח לבינה כמבואר.

ותדע, דאע"פ שאומר הרב רק בכתרים דחוב"ב דב"ן שעומדים בחסד ונצח, מ"מ הוא הדין בחוב"ב דחכמה וחב"ח דבינה, כי כל

(ה) והנה אלו הכתרים של ז"ת דב"ן, הם מתחלקים בז"ת דעתיק: הא' בחסד

פנים מאירות

ועינים, ואור הנפש התלבש בחציה התחתונה שה"ס אח"פ.

ונמצא שמפה ולמטה נשארו הכלים ריקנים בלי אור. וע"כ נבחן כמו ראש בלי גוף. והיה זה מסיבת המסך שעלה במקום עינים, וע"כ יצאו אח"פ מתורת ראש ונעשו לבחי' גוף. וזה היה בתחילת אצילותו, וע"כ נחשב בו לקביעות פרצופו. ואח"כ כשהאיר בו יסוד דא"ק והוריד המסך למקומו לפה, נמצאים אח"פ שחזרו לתורת ראש, שיצאו בו אז נרנח"י שלמים, ומפה ולמטה נמשך הסת"ב לגוף.

והנה כל היתרון הזה שנתחדש עתה בכח יסוד דא"ק נחשב בו לבחי' תוספת, כלומר, שאינו מחויב להמצא תמיד בבנין הפרצוף הזה, אלא בעולה ויורד, וע"כ שלט בו השבירה והביטול. ולא נשתייר בו, רק אותם הבחינות שיצאו מתחילת אצילותו, דהיינו הראש בלבד עם אור דאחורים בעשר ספירותיו: גלגלתא, עינים, ואח"פ, שחציה העליונה בחי' ראש, וחציה התחתונה בחי' גוף. וכבר ידעת שחציה העליונה שנשתייר בראש מכונה אוכ"ל מספר"ת, וחציה התחתונה שיצאה לבחי' גוף וז"ת, מכונה בשם בדק חיה.

והנך מוצא שאין לז"ת דב"ן שהוא גוף דב"ן שהוא גוף האמיתי דנקודים, שום שורש בפרצוף הקבוע בב"ן הזה. כי תחלת אצילותם דז"ת מתחילים, מעת שהאיר בהם היסוד דא"ק והוריד המסך לפה, שז"ס תוספת כאמור. אמנם צריך שתבחין בפה הזה, שנעשה בו אז בחינת הכתר לז"ת שנתחדשו, כי ה"ס מלכות דראש הנעשה תמיד בחי' כתר לגוף, והיינו בדיוק רק בחי'

דעתיק, דהיינו ממטה למעלה כאמור, והבן היטב. אמנם לקמן בסימן בב"ו שיש שם אור דכתר ב"ן בכלים דכתרים דחו"ב דב"ן, ודאי שאין אורות דכתרים אלו העומדים בז"ת צריכים כלל להאיר אל הכלים שלהם העומדים בג"ר, משום שיש להם אור יותר גבוה, וגם שהוא מבחי' ב"ן.

(ה) והנה אלו הכתרים של ז"ת דב"ן הם מתחלקים בז"ת דעתיק וכו': כדי להבין זה, צריך להבין היטב מהותם של הז' כתרים האלו דז"ת דב"ן, וגם מהותם של הז"ת דעתיק עצמו, ואת היחס שביניהם. והנה הז"כ האלו דז"ת דב"ן, אין לפרשם, שהם מבחי' הז"ת עצמם דב"ן, אשר כל אחד מהם כלול מעשר, ונטיל עתיק הכתרים שבהם. כי כבר כתב הרב שכל הז"ת האלו נשברו פנים ואחור, ולא נשתייר מהם כלום. וא"כ ודאי שגם התכללות הג"ר שבהם אינם חשובים לג"ר ממש, כי אין שבירה נוהג כלל בג"ר, כנודע, אלא בהכרח הוא, שאפי' אותם הג"ר הכלולים בז"ת, תורת ז"ת עליהם לגמרי, וזה ברור. וא"כ איך נטיל עתיק הכתרים שבז"ת אלו שהם למטה אפי' מחו"ב, בו בעת שלא נתקן בו כלום ממה שלמטה מכתר, כנודע.

אמנם כבר ידעת מענה"ק, שכל כתר ה"ס ראש, וגדרו ה"ס הסת"א לא זולת. כלומר, שהמסך משמש בו ממטה למעלה. גם ידעת שעולם הנקודים שהוא פרצוף ב"ן, יצא מתחילת אצילותו בראש בלי גוף, משום שיצא רק באור דאחורים שהוא רוח נפש בחוסר ג"ר, וגם מדרגת הראש בעצמו נחלק על ב' מדרגות: עליונה ותחתונה, שאור הרוח נתלבש בחציה העליונה שה"ס גלגלתא

שבו, והב' בגבורה שבו, וכן בכולם עד"ז, עד הז' שהוא במלכות שבו. ולא נתחלקו על סדר חילוק חו"ב דב"ן, להיות ג"ר שבהם עם חכמה דב"ן בחסד

פנים מאירות

בחי' בינה שיצאה מראשיהו דחו"ב לבחי' ז"ת דנקודים מתחילת אצילותם, שה"ס כלים דבדק חי"ה דחו"ב, אשר אח"כ ע"י יסוד דא"ק מוחזרת הבינה והז"ת לראשיהו דחו"ב, ונתחבר עם הכלים דאוכ"ל מספר"ת שלהם. משא"כ ז' הכתרים דז"ת דב"ן, שאין להם שום שורש בראש הב"ן בבחי' בנין הקבוע בו, וא"כ אין שייך כלל להבחין בהם מבחי' בינה שיצאה מראשם, כי מעולם לא היו בבחי' ראש הב"ן, וממילא שלא יצאו לבר ממדרגתם כלום כנ"ל, וא"כ אינו מגיע להם שום יתרון ע"י בינה דמ"ה ששבה לראש דמ"ה, שיתעלה עמו מדת מה גם מז' כתרים אלו ולהעלותם לראש שלו כמו שעלה לכתרים דחו"ב דב"ן, ולפיכך ברור הוא שאין לז' כתרים דז"ת דב"ן שום חלק בראש דעתיק דמ"ה, אלא רק בז"ת דעתיק.

אמנם תשכיל אשר ז' כתרים אלו מקבלים כל שבחם מהכתרים דחו"ב דב"ן, היות שאין לז' כתרים אלו שום יניקה כלל מעת קטנות דראש הב"ן שנשתייר בו אחר שביה"כ, משום שתחילת גילוי שלהם אינו אלא מעת הארתו דיסוד דא"ק שהעלה הכלים דבד"ק חי"ה והוריד המסך לפה דב"ן כנ"ל, א"כ עתה בתיקון המ"ה, שכל העדפה שלו מוגדרת רק באותה הגדלות שהשיג מכח הבינה שחזרה לבחי' ראש כנ"ל, א"כ בהכרח שאין מגיע לז"כ שום אור, זולת בשיעור זה שחזרה הבינה דעתיק לג"ר שלו, שעמו נמשכו ג"כ לבחי' הכלים דבדק חיה ונתחברו לחו"ב, כי זהו שיעור הגדלות דמ"ה העודף על הקטנות שנשתייר מהב"ן, ולא יותר. והנך מוצא ששפע ז' כתרים אלו, הוא בדיוק רק

הממטה למעלה הנמצא בפה הזה. ותדע שהוא מכונה כאן ז' כתרים בדברי הרב, משום שחלק האור הנמשך ממנו להסתכלות ב' לגופא המכונה ז"ת נמצא שמתחלק לז"ת, וע"כ נקרא הכתר שלהם בשם ז' כתרים. כלומר, ז' שורשים של הז"ת הנבחנום בכתר הזה: ג' כתרי חג"ת, וד' כתרי נהי"מ.

גם ידעת, שכל הראש דנקודים נוטל עתיק, כי אין שום פרצוף זולתו מגיע שמה, כנ"ל דף תשט"ו ד"ה ולפי"ז, אלא שע"ס דראש עתיק נחלקו ג"כ לב' מדרגות ראש וגוף כמו הראש דנקודים, אלא שם נחלק הראש על החכמה שנק' עינים, ויצאו משום זה בינה וזו"נ לגוף, וכאן במ"ה נחלק הראש על הבינה, וע"כ יצאו רק זו"נ לגוף, אבל בינה שלו נשארה בראשו. ולפיכך תיקן בשיעור הזה גם את הבינות דב"ן, והעלה אותם לראש שלו, דהיינו לכח"ב שלו, והיינו דוקא מאותם החלקים השייכים לכתר לבדו, כי למטה מכתר לא נתקן כלום כנודע. ויתר הבחינות דאח"פ דב"ן שלא יכלו לתקנם בבחי' ראש, בהכרח שנשארו ג"כ בגופא שלו, דהיינו בחוטם פה שיצאו מראשו ונעשו לגוף, כאמור.

עוד צריך להבין ולהבחין היטב בין ב' הכתרים דחו"ב דב"ן ובין ז' הכתרים דז"ת. אשר ב' הכתרים דחו"ב דב"ן מסופק בהם הרב אם נתקנו בראש דעתיק, כמו בסימן בד"ד הא', משא"כ בז' הכתרים דז"ת דב"ן, ברור לו שהמה בז"ת דעתיק. והוא משום דחו"ב דב"ן יש להם שורש קבוע בראש הב"ן דהיינו הבחינה אוכל מספרת שלהם, שהם באח"פ דב"ן הקבוע, וא"כ יש בהם

למקום ג"ר דנקודים מטעם הנ"ל, ע"כ המה מכוונים בשם אור דאחורים. אמנם ודאי הוא שמשום זה המה גם שם בחי' ראש, ולא ממש ז"ת כמו ז"ת דעתיק, ולפיכך המה נמצאים בחסד ונצח, שה"ס ראש דחג"ת העומד בחסד וראש דנה"י העומד בנצח. באופן, שאור דג"ר דחכמה דב"ן נעשה ראש לחג"ת דעתיק דמ"ה, ואור דד"ר דבינה נעשה ראש לנהי"מ דעתיק דמ"ה.

ועד"ז יש להבין בז' כתרים דז"ת דב"ן, שגם המה גבוהים בבחי' אחת מז"ת דעתיק דמ"ה, והוא כמ"ש לעיל שהמה כבר היו בבחי' ג"ר דנקודים בבחי' ראש, דהיינו בבחי' ממטה למעלה בזמן הגדלות דנקודים כנ"ל, משא"כ ז"ת דעתיק דמ"ה, מעולם לא היו בבחי' ראש, אלא רק בבחי' ז"ת, שמקומם למטה מג"ר דנקודים כנודע. אמנם בשעה שאין ז' כתרים הללו מקבלים שום תיקון מגדלות, אין מעלתם ניכרת כלל כי כל מעלתם שהשיגו היה רק מזמן גדלות, שהרי מתחילת אצילותם בטרם ביאת הגדלות היתה בחינתם שוה ממש לז"ת דעתיק דמ"ה, כנ"ל.

ובזה תדע, שאותו אור הגדלות נוסף על אחורים דכתרים דחוב"ב דב"ן, הנמצא במקום אחד עם הז"כ, דהיינו כמו בסימן בב"ו, שנתחברו בחי' הבדק חיה עם האוכל מספרת דכתרים דחוב"ב, נמצא משום זה שמגביה ג"כ את הז' כתרים דז"ת דב"ן לבחי' אחת גבוה מן הז"ת דעתיק דמ"ה, דהיינו לבחי' ראש דחג"ת בחסד ולבחי' ראש דנה"י בנצח, דהיינו שעומדים שם מתחת לג"ר וד"ר דחוב"ב, ע"ד שהיו עומדים כאן בגדלות דב"ן קודם השבירה במקום ג"ר דנקודים, שהיו אז בחי' ראש לז"ת דנקודים כמו חוב"ב, והבן היטב.

אמנם אם הבחי' דבדק חיה השייך לב' כתרים דחוב"ב אין מתחבר עמהם בשלימות, אלא שיורדים לפרצוף או"א דאצילות, כנ"ל

משיעור הגדלות שהרויח הב"ן בסיבת בינה דמ"ה שהוחזרה לראש, משום שאין להם שורש בקטנות דב"ן שיצא בראש בלי גוף, כאמור.

ובזה תבין שיש ג' מצבים במציאות הז' כתרים בז"ת דעתיק: א' הוא, מצב דפרודות וזה למעלה מזה בלי תיקון קוין, שזהו המצב דז"ת דנקודים עצמם בטרם התיקון, כנודע. הב' הוא, במצב דתיקון קוין, אשר מצב הזה אין בז"ת דנקודים כלל מתחילתם, כי אם אח"כ ע"י הארת יסוד דא"ק אחר שנמשך לשם הגדלות, אז נתחדש בהם תיקון קוים מכח או"א וישסו"ת כנודע. הג' הוא, מצב דג"ר הכלולים בז"ת, דהיינו בספירה העליונה שבהם, ע"ד ז' היכלות דבריאה, שהיכל העליון כולל כחב"ד כנודע, שנמצאים ג' כתרי חג"ת בחסד, וד' כתרי נהי"מ בנצח, כמו שיתבאר בעז"ה.

ובזה יתבארו לנו כל ההבחנות האמורים בענף זה בענין הז' כתרים דז"ת דב"ן, כי כבר ידעת שז' כתרים אלו יצאו בג"ר דנקודים רק בסוד תוספת, ע"י יסוד דא"ק שהעלה את בחי' כלים דבדק חיה, מז' תחתונות דנקודים אל הג"ר, והשלים ע"ס דכלים שלהם כנ"ל. גם ידעת שבזמן שביה"כ חזרו ויצאו אלו הכלים דבדק חיה שנתעלו לראש, ושבנו למקומם לז"ת דנקודים כמו שהיו מתחילת אצילותם שם, דהיינו בבחי' זה למטה מזה בלי תיקון קוין, כנודע, שלא יצאו תיקון קוין דנקודים רק בג"ר לבדו.

ובזה תבין, אשר בסימן אא"ג, שאמרנו שלא נתעלו הכלים ואורות דכתרים דחוב"ב דב"ן לראש דעתיק, ואע"פ שבינה דמ"ה העלתה אותם לבחי' ראש, מ"מ אינם יכולים להמצא בראש הא' דעתיק אלא בז"ת שלו, כנ"ל דף תשל"ב ד"ה סימן אא"ג עש"ה, מ"מ ודאי שהרויחו בחי' ג"ר ע"י שיבת בינה דמ"ה לראש, אלא משום שאינם יכולים להתעלות

דעתיק וד"ת שלהם עם בינה דב"ן בנצח דעתיק. והטעם הוא, לפי שהאורות דכתרים דחו"ב דב"ן הם מאירים מלמטה למעלה, בכלים שלהם שעלו ברישא דעתיק כנ"ל, ואם אלו השבעה כתרים יהיו מחולקים ג"כ ע"ד הכתרים דחו"ב דב"ן כנ"ל, יעלה גם אור שלהם למעלה, ויהיו חסידי אור למטה במקומם, ולכן נפרדו ע"ד הנ"ל.

פנים מאירות

במקום ז"ת דעתיק, וע"כ אין בהם שום תיקון קוין, אלא שנשארים שמה זה למעלה מזה, כמו שהיו בתחילת אצילותם בז"ת דנקודים. ואע"פ שבסימן בג"ד נמצאים ג"כ אורות דאחורים דכתרים דחו"ב בראש דעתיק ולא בז"ת ואעפ"כ אמרנו שם שהגיע הארת תיקון קוין לז' הכתרים דז"ת דב"ן עש"ה, אמנם מתוך שהגיע שם תיקון גדול אל ב' הכתרים דחו"ב דב"ן, שנתקנו בעצמם בלבדם לבחי' ראש דעתיק נוקבא, שבזה קבלו הארה יתירה מראש דעתיק דמ"ה, וע"כ הספיקה הארתם הנמשכת אל הז"ת לקשר את הז"כ דז"ת דב"ן בתיקון קוין, משא"כ בסימן בד"ד ב', ששם היתה התפשטות ה"ר דכתר ב"ן לאו"פ דג"ר דעתיק, דהיינו לראש עתיק נוקבא, וע"כ נתמעטה משום זה הארת ראש דעתיק דמ"ה בשביל הכתרים דחו"ב דב"ן, כי עיקר הארת המ"ה מקבל עתה הכתר דב"ן, ולפיכך אין הארתם דב' אחורים דכתרים דחו"ב דב"ן מספקת להמשיך תיקון קוין לז' הכתרים דז"ת דב"ן, וע"כ נשארו הז' כתרים בלי תיקון, אלא כמו שהיו בז"ת דנקודים, דהיינו בזה למטה מזה, והבן היטב. והטעם הוא לפי שהאורות דכתרים דחו"ב דב"ן הם מאירים מלמטה למעלה וכו': כלומר, דהסברא נותנת דאם האורות בכתרי חו"ב דב"ן נמצאים בז"ת דעתיק בבחי' ראש לחג"ת וראש לנה"י, אז צריכים לקבץ אליהם גם את ז' הכתרים דז"ת דב"ן, ודהיינו משום

בסימן אא"ג עש"ה בפמ"א דף תשל"ג ד"ה וזה אז אין הג"ר וד"ר דאו"א יכולים להגביה את הז"כ למעלה מז"ת דעתיק דמ"ה, ואע"פ שבהכרח הגיע איזה בחי' גדלות גם לאור דאחורים דכתרי חו"ב, דהיינו לכלים דאוכל מספרת כנ"ל, מ"מ אין זה שייך לגמרי לז"כ דז"ת דב"ן, שהמה מבחי' הממטה למעלה הכלול בפה, ושנתעלה מבדק חיה כנ"ל, ומאחר שבחי' בדק חיה דכתרי חו"ב עצמם לא נתחבר באוכל מספרת, ומכ"ש שלא יכלו לחבר אליהם בחי' ז' כתרים לחסד ונצח, אשר המה כולם רק מבחי' בדק חיה כנ"ל, ומ"מ כיון שיש בהם איזה העדפה מאור הגדלות ע"כ מאירים בהם עכ"פ בחי' ראש בהיותם במקומם בבחי' שוה עם ז"ת דעתיק, ודהיינו הוא בחי' תיקון קוין שמרויחין ע"י אור דאחורים דכתרי חו"ב, כי מצד עצמם אין בהם תיקון קוין כלל, אלא כמו שהיו בנקודים כנ"ל, ועתה שמקבלים הארת ראש ע"י אור דגדלות שנוסף בכתרי חו"ב, נמשך אליהם תיקון קוין כמו שהיה זה בהם בעת היותם בג"ר דגדלות נקודים. אמנם אין זה מספיק להם להגביהם לבחי' אחת למעלה מז"ת דעתיק דמ"ה, דהיינו שיהיו לבחי' ראש דחג"ת וראש דנה"י כנ"ל, משום חסרון החיבור דבדק חיה לכתרי חו"ב עצמם כנ"ל.

אמנם בסימן בד"ד ב', שאור דאחורים דכתרי חו"ב דב"ן עלו שם לג"ר דעתיק, עש"ה. וא"כ אין כלל בחי' אור דגדלות מצד הב"ן

ו) ודע, כי ז' כתרים אלו, כל אחד מאיר לחברו הקטן ממנו, ובדרך הקוין. כיצד: החסד מאיר אל הנצח, וגבורה מאיר אל ההוד, וכעד"ז השאר.

ז) וכפי הספק הב' שסימנו בג"ד, הנה אז עלו האורות דאחור דכתרים דחו"ב דב"ן למעלה ברישא דעתיק, ועכ"ז המה מאירין מלמעלה למטה בדרך קוין בגופא דעתיק. והנה הז' כתרים של הז"ת, הם מתחלקים בז"ת דעתיק ע"ד הנ"ל, והם מאירין זה בזה דרך קוין, כנ"ל.

ח) והנה למעלה בספק אא"ג שהאורות דחו"ב דב"ן היו למטה, ומשם היו מאירין למעלה בכלים שלהם, לכן היה בהם כח להאיר בז' כתרים, ולתת בהם כח שיאירו זה בזה דרך קוין כנ"ל, אמנם להיות שכוונתן להאיר למעלה, לכן לא היה בהם כח לקבץ את הז' כתרים במקומם שלהם בחסד ובנצח, כנ"ל. וכאן בספק בג"ד, אשר האורות למעלה, לכן אין בהם כח לקבץ ז' כתרים בחסד ובנצח. ואמנם לפי שהאורות הנ"ל אע"פ שעומדין למעלה, עכ"ז משלחין הארתן

פנים מאירות

דהיינו לכליהם העומדים בג"ר דעתיק ממש, ע"כ תורת ג"ר ממש בהם, ואין האורות דז' כתרים יכולים להתקבץ אליהם להיות ראש לז"ת כתונתם מזמן הנקודים, כי היו מתבטלים שם באורות דג"ר שבכתרי חו"ב, ולא יוכלו להשפיע לז"ת ולא כלום, והיו נשארים הכלים דז"ת חסרי אור הכתרים שלהם.

ו) ודע כי ז' כתרים אלו וכו' ובדרך הקוין וכו': כמ"ש זה לעיל דף תשמ"ד ד"ה אמנס, שעל כל פנים יכולים להאיר בהם ולהשיב אליהם אותה בחי' תיקון קוין שהיה בהם בעת היותם בג"ר דנקודים, עש"ה.

ח) ואמנם לפי שהאורות וכו' עכ"ז משלחין הארתם למטה וכו': כלומר, דלכאורה הסברא נותנת כאן, שלא יועילו האורות דכתרי חו"ב דב"ן להאיר כלל לז' הכתרים, לצד היותם בעצמם במקום ג"ר כנ"ל, אמנם יש כאן הארה יתירה לב' הכתרים דחו"ב,

אור הגדלות שנתוסף בהכרח בכתרים דחו"ב, מכח שיבתה דבינה דמ"ה לבחי' ראש, כנ"ל בפמ"א דף תשמ"ד ד"ה עוד, אלא משום שהכלים דכתרים דחו"ב דב"ן, נמצאים בראש בלי שום אורות מצד הב"ן, שאין שם בסימן אא"ג רק כח"ב דמ"ה לבדם, ולפיכך צריכים אורותיהם העומדים בז"ת דעתיק להאיר אליהם מלמטה למעלה, כנ"ל דף תשמ"ב ד"ה וגם, ולפיכך, כיון שהג"ר צריכים להארתם, אין האורות דכתרי חו"ב הללו חשובים כאן לבחי' ראש לז"ת, וע"כ אין הארתם מספקת לקבץ אליהם את ז' הכתרים ולתקנם תחתיהם בבחי' ראש לז"ת, והבן היטב.

וזה אמרו, ואם אלו השבעה כתרים וכו' ויהיו חסרי אור למטה ולכן נפרדו ע"ד הנ"ל, כלומר, דאלו ז' הכתרים אינם בחי' ג"ר ממש, אלא בחי' ראש לז"ת, דהיינו בחי' הממטה למעלה הכלול בפה דנקודים בזמן הגדלות, שממנם התפשטו ז"ת דגדלות דנקודים כנ"ל בפמ"א דף תשמ"ג ד"ה והנך וכיון שאור הכתרים דחו"ב מאירים ממטה למעלה,

למטה, לכן הן מאירין ב' כתרים, ונותנין בהם כח שיאירו זה בזה בדרך קוין כנ"ל.

ט) והבחי' הב' כפי הספק הא' שסימנו בב"ו, הנה אז האורות דכתרים דחו"ב דב"ן נשארו למטה בגופא דעתיק: בחי' פנים, ובחי' אחר, ומתחלקים ע"ד הנ"ל: כתר חכמה בחסד דעתיק, וכתר בינה בנצח דעתיק, ועתה אינן צריכין להאיר ממטה למעלה, בכלים שלהן אשר עלו ברישא דעתיק, לפי שכבר יש למעלה ב' אורות פנימים ומספיק להם, וכיון שכן הוא, יש להם הארה גדולה וכח גדול להאיר ב' הכתרים ולקבצם עמהם: ג"ר בחסד דעתיק, וד"ת בנצח דעתיק. והם מאירין ע"ד כתרי חו"ב עצמן אשר שם, והוא כי הג' שבחסד מאירין בג' אמצעים, והד' שבנצח הם מאירין בד"ת.

פנים מאירות

העומדים בג"ר דעתיק, משום שהאור דכתר ב"ן המעולה מהם, מתפשט ומתלבש בסוד או"פ בכלים שלהם העומדים בג"ר, אשר ודאי מספיק להם לגמרי, שהרי אור דכתר ב"ן גדול לאין ערך על אורות דחו"ב, וא"כ אינם צריכים לאורות שלהם העומדים בז"ת דעתיק, ולפיכך נעשו האורות הללו בחי' ראש רק בשביל הז"ת, וממילא שיכולים ג"כ לקבץ אליהם ולתקן לבחי' ראש דז"ת גם את ז' הכתרים, כמ"ש שם עש"ה. אמנם בבחי' הא', שאין בכלים דכתרים דחו"ב רק מכח"ב דמ"ה, אז ודאי שצריכים לאורות שלהם העומדים בז"ת, משום שאור המ"ה אינו יכול לכלכל כל הבחי' שיש בתכונתם של כלים דב"ן וע"כ לאורות מבחי' ב"ן המה צריכים, כמ"ש בפמ"א בדף תשמ"ב ד"ה וגם עש"ה.

הג' שבחסד מאירים בג' אמצעים והד' שבנצח מאירים לד"ת: כמ"ש לעיל בפמ"א דף תי"ד ד"ה וכל וכמ"ש בדברי הרב בענף כ"ב, אשר ז"ת דגדלות דנקודים יצאו שם בב' גופים: א' הוא חג"ת שנעשו לגוף והסת"ב לאו"א עי' שה"ס חכמה דב"ן. ב' הוא, נהי"מ שנעשה לגוף, והסת"ב לישסו"ת שה"ס בינה

משום שהמה לבדם נתקנו לכל הראש דעתיק נוקבא, כמ"ש בפמ"א ענף נ"ה בסימן בג"ד, אשר בחי' הכתר ב"ן נשאר לגמרי למעלה מטבור, ולא נתחבר כלל להיות לנוקבא דעתיק דמ"ה, וע"כ הגיע לב' הכתרים דחו"ב דב"ן כל הארתו הגדולה של ראש עתיק דמ"ה, ומשפיעים משום זה שפע יתירה לז"ת דעתיק, שמספיק להמשיך תיקון הקוין לז' הכתרים דז"ת דב"ן, כנ"ל בפמ"א דף תשמ"ו ד"ה ואע"פ. והבן כאן, שז' כתרים אלו בלבדם נעשו כאן לבחי' הגוף דעתיק נוקבא, כי אין כאן בז"ת דעתיק בחי' אחרות מב"ן וזולתם, וחכמה בינה דחכמה דב"ן נתקנו לראש דחג"ת בחסד, וחכמה בינה חסד דבינה דב"ן נתקנו לבחי' ראש דנה"י בנצח, והבן היטב.

ט) לפי שכבר יש למעלה ב' אורות פנימיים וכו' להאיר ב' הכתרים ולקבצם עמהם ג"ר בחסד וכו': כבר נתבאר זה לעיל בפמ"א דף תשמ"ה ד"ה ועד"ז עש"ה, שבהיות כאן בסימן בב"ו, בז"ת דעתיק, פרצוף שלם: פנים ואחורים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן, גם אין להם כאן שום ענין להשפיע לכלים שלהם

(י) וכפי הספק הב' שסימנו בד"ד שאז האורות שלהם דחו"ב דב"ן דפנים עלו ברישא דעתיק, והאורות שלהם דאחור נשארו למטה בגופא דעתיק: אור כתר החכמה בחדסד, ואור כתר הבינה בנצח, כנ"ל. ואז אור הפנים שעלו בראש עתיק, הנה הוא מתפשט דרך קוין עד למטה באופן זה, כיצד, חכמה מתפשט בדרך קו ימין, ומאיר דרך הקו בבחי' התפשטות עצמה ממש, ואינה הארה בעלמא ממקומה לבד. ועד"ז ג"כ מתפשט הבינה דרך הקו השמאל, והכתר דס"ג ומ"ה מתפשט דרך קו האמצעי.

(כ) וכפי זה נמצא ג' ספיקות בו' כתרים: הא' הוא, אם נאמר שהם עומדין כל

פנים מאירות

נהי"מ דב"ן, נתקנו בנצח, כמבואר.

(כ) וכפי זה נמצא ג' ספיקות בו' הכתרים הא' וכו': כי כאן בסימן בדד א' נמצאים ב' הכתרים דחו"ב דב"ן, שנתפשטו התפשטות גמורה מאורות וכלים בראש וגוף: אשר הג"ר שלהם, דהיינו האורות וכלים דפנים דכתרים דחו"ב דב"ן נתקנו בג"ר דעתיק. וז"ת שלהם, דהיינו האורות וכלים דאחורים דכתרים דחו"ב דב"ן נתקנו בז"ת דעתיק. כמ"ש לעיל בפמ"א דף תשל"ו ד"ה סימן בד"ד עש"ה.

והנה זה ודאי, שאורות וכלים דאחורים דכתרים דחו"ב, שהם בחי' בד"ק חי"ה הנמצאים במקום ז"ת דעתיק, המה אינם ראויים להאיר, בחי' ראש דז"ת, אל ז' הכתרים דז"ת דב"ן, כי רק כלים ואורות בחי' אוכ"ל מספר"ת דחו"ב דב"ן שהמה מבחי' ג"ר דנקודים, ראויים להאיר בחי' גדלות שבהם אל ז' הכתרים, ולהעלותם לבחי' ראש, כמו בסימן בב"ו, משא"כ כלים ואורות בד"ק חי"ה המשלימים לכתרים דחו"ב דב"ן שעיקרם מבחי' ז"ת דנקודים, איך יוכלו להאיר בחי' ג"ר דנקודים, אל הז"כ דב"ן. אמנם, מתוך שנמצא כאן מעלה יתירה באורות וכלים דאוכ"ל מספר"ת, אשר נשלמו בבד"ק חי"ה שלהם, ועי"כ יש בהם אור

דב"ן עש"ה ובפמ"א. ולפיכך, כשאנו מבחינים בחינת ראש בז"ת דעתיק, הכלול בספירה העליונה שבז"ת ההם, ע"ד ז' היכלות דבריאה, שהיכל החדסד כולל ג"ר, יש אמנם להבחין כאן ב' בחי' ז"ת, דהיינו: גוף דחכמה דב"ן המכונה חג"ת, וגוף דבינה דב"ן המכונה נה"י כנ"ל. אשר משום זה, כשאנו אומרים שהאורות דכתרים דחו"ב דב"ן נעשו ונתקנו בבחי' ראש דז"ת, דהיינו בספירה העליונה שבהם, מוכרחים אנו לחלק בין חכמה דב"ן לבינה דב"ן. אשר אור הכתר דחכמה דב"ן מתלבש בספירה העליונה דחג"ת דעתיק, ועמו מתקבצים ג"כ ג' הכתרים דחג"ת דב"ן, שנתקנו ג"כ עמו לבחי' ראש דחג"ת דעתיק. ואור הכתר דבינה דב"ן מתלבש בספי' העליונה דנהי"מ, ועמה מתקבצים ג"כ ד' הכתרים דנהי"מ דב"ן שנתקנו ג"כ עמה לבחי' ראש דנהי"מ דעתיק. וזה אמרו, והם מאירים ע"ד כתרי חו"ב עצמן אשר שם. והוא, כי הג' שבחדסד מאירים בג' אמצעים, והד' שבנצח הם מאירים לד"ת, עכ"ל. דהיינו כאמור, שנתקנו שם ב' ראשים, בדוגמת הסדר המיוחד לב"ן דא"ק, שה"ס הנקודים: שראש החכמה בצירוף ג' כתרי חג"ת דב"ן, נתקנו בחדסד, וראש הבינה בצירוף ארבע כתרי

אחד ואחד במקומו בז"ת דעתיק, או אם עומדין הג' שבהם בחד דעתיק והד' אחרונות בנצח דעתיק, על דרך שעומדין כך האורות של האחרים דחו"ב דב"ן. או אם נאמר כיון שמתפשט אור הפנים שלהם ממש למטה כנ"ל, א"כ אין

פנים מאירות

קשר, כמ"ש שם. הא' הוא אם נאמר שהם עומדים כל אחד ואחד במקומו בז"ת דעתיק: כלומר, שלא נתקן בהם כלום, ואפי' תיקון קוין אין בהם, כמ"ש לעיל בד"ה ספק ג' ע"ש.

או אם עומדים הג' שבהם בחד דעתיק וכו': דהיינו, שאורות דב' הכתרים דחו"ב דב"ן, אע"פ שאינם במקום ז"ת, מ"מ יכולים להאיר בז' הכתרים ולתקנם בבחי' ראש דז"ת: בחד, ובנצח, כמ"ש באורך לעיל בד"ה והנה זה ע"ה.

וזהו שמפנים, או אם נאמר כיון שמתפשט אור הפנים שלהם ממש למטה כנ"ל, א"כ אין צריכין להתחבר עם האחרים, ולכן כל אחד עומד במקומו כנ"ל עכ"ל. רצונו לומר, דכאן שאני מסימן בב"ו, כי שם מלוכש אור הכתר דב"ן בכלים דב' כתרים דחו"ב דב"ן, שאור הכתר הזה שנמשך למקום ז"ת, הריהו עוד מגדיל ומרחיב את אור דפנים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן העומדים במקום ז"ת, ועי"כ יכולים להאיר ולתקן את ז' הכתרים דב"ן בבחי' ראש דז"ת, ולקבצם בחד ונצח. משא"כ כאן, שאור הפנים הוא שלהם ממש, כלומר שאור הנמשך מב' הכתרים מראש דעתיק אל הז"ת, הוא אור הפנים דב' הכתרים עצמם ממש, שאין שם אור הכתר דב"ן כנ"ל, ומאחר שאינם עומדים עם הז"כ במקום אחד ע"כ אינם מתחברים עם האחרים שלהם העומדים עם הז' כתרים דז"ת דב"ן, שיוכלו להאיר בהם בחי' ראש, ולקבצם בחד ונצח. ובפמ"ס כאן מבואר יותר.

הפנים ממש בכל השלימות הראוי לכתרים דחו"ב דב"ן כנ"ל, א"כ הסברא נותנת דאע"פ שנמצאים שלא במקום ז"ת דעתיק, מ"מ השפעתם רחבה, ויכולים משום זה להאיר ממקומם אל ז' הכתרים הנמצאים בז"ת, ולהאיר בהם ולתקנם בבחי' ראש דז"ת, כמו בסימן בב"ו, וזהו ספק א'.

ספק ב': או אפשר, שגם האורות וכלים דאוכ"ל מספר"ת, אינם יכולים להאיר בחי' ראש דז"ת אל ז' הכתרים דז"ת דב"ן, רק בהיותם עצמם ג"כ בבחי' ראש דז"ת, כמו שהיו בסימן בב"ו, משא"כ כאן שעומדים במקום ג"ר דעתיק שהוא ראש ממש, א"כ אין להם יחס עם בחי' ראש דז"ת, שיוכלו להאיר את זה בז' הכתרים, אלא בדומה לסימן בג"ד כנ"ל, שאינו מספיק רק לתיקון קוין בלבד, אבל לא לקבצם ולתקנם בבחי' ראש דז"ת: בחד, ונצח, ע"ה.

ספק ג': או אפשר, שעוד גרוע כאן מסימן בג"ד, כי שם היה תיקון היותר גדול, באורות וכלים דאוכ"ל מספרת דכתרים דחו"ב דב"ן, כי נתקנו בלבדם בבחי' ראש עתיק נוקבא, משום דכתר ב"ן אינו מתפשט שם לגמרי למטה מטבור, משא"כ כאן שהכתר דב"ן מתפשט למטה מטבור ונעשה ראש עתיק נוקבא. ע"כ אין הארתם דב' הכתרים דחו"ב גדולה כל כך, וע"כ אינם יכולים להאיר ולתקן כלום בז' הכתרים דז"ת דב"ן להיותם במקום ג"ר דעתיק, ואינם עמהם במקום אחד, וא"כ נשארו ז' הכתרים בלי תיקון כלל, אלא כמו שהיו בתחילת אצילותם בז"ת דנקודים, דהיינו בזה למטה מזה בלי שום

צריכין להתחבר עם האחוריים, ולכן כל אחד עומד במקומו כנ"ל. גם יש ספק, כיון שאור הפנים העליונים מתפשטים עד למטה דרך קוין, א"כ גם הם מאירין דרך קוין זה לזה, או אם נאמר שהם מאירין זה לזה שלא בדרך קוין, אלא זה למי שעומד למטה ממנו, והדברים הם בספק.

ז) וכפי הספק הג' שסימנו ג"כ בד"ד אשר אז האורות של האחור דחו"ב עלו למעלה בראש דעתיק, אך אורות הפנים הם למטה באו"א כנ"ל. ואמנם האורות האחור אע"פ שעלו למעלה, עכ"ז ממקומם הם מאירין למטה בז"ת שלא בדרך קוין ע"ד הנ"ל, אלא חכמה מאירה ממקומה בג' אמצעית, ובינה מאירה ממקומה בד"ת. והנה עתה יש ב' הפסדות: א' הוא, שהאורות אינם למטה. ועוד, שאפי' הם למעלה אינם מאירין בדרך קוין. וע"כ אין הארה וכח גדול אל הז' כתרים, ולכן אינן מתקבצין ע"ד הנ"ל, בחסד ובנצח דעתיק. ועוד, שאינן מאירין דרך קוין, רק זע"ז. וזכור בחי' הארה דרך קוין מה עניינו, ונתבאר פירושו לעיל בבחי' ב' בספק ב'.

פנים מאירות

נשארים בלי תיקון לגמרי, אלא כבתחילת אצילותם דז"ת דנקודים, כמ"ש לעיל בד"ה ספק ג' עש"ה.

ז) והנה עתה יש ב' הפסדות א' שהאורות אינם למטה וכו' אינם מאירין דרך קוין: כי כאן בסימן בד"ד ב', אין בג"ר דעתיק רק בחי' אורות וכלים דאחורים דב' הכתרים דחו"ב, כמ"ש לעיל בפמ"א דף תשל"ז ד"ה סימן בד"ד ב', משום דאין שם רק הכלים דאוכ"ל מספר"ת לבד, בחסרון התשלום שלהם מבדק חיה, וע"כ אין בהם אלא אור דאחוריים, שהוא אור דז"ת עש"ה. באופן שנשארו הכתרים דחו"ב דב"ן גם המה בלי שום תיקון כלל מכח המ"ה, אלא ממש רק מה שהיה בהם בתחילת אצילותם, דכל אותם האחוריים שנתבטלו מהם שנק' בדק חיה לא נתקנו כאן, ונמצאים חסרים מהם, שבאו אח"כ באו"א דאצילות, כמ"ש שם, וע"כ המה שם רק

גם יש ספק כיון שאור פנים וכו' גם הם מאירין דרך קוין זה לזה וכו': דהיינו עכ"פ להמשיך להם בחי' תיקון קוין, שהיה להם בעת גדלות דנקודים לז' הכתרים, כמו בסימן אא"ג בג"ד, וכמ"ש לעיל בד"ה ספק ג' עש"ה. וזהו שמסיים, או אם נאמר שהם מאירים זה לזה שלא בדרך קוין אלא זה אל מי שעומד למטה ממנו, והדברים הם בספק, עכ"ל. רצונו לומר, שיש אמנם לחלק אשר בסימן אא"ג יש מעלה זו, שאורות דב' כתרים דחו"ב דב"ן נמצאים עם ז' הכתרים דז"ת דב"ן במקום אחד, ובסי' בג"ד יש מעלה, שאורות וכלים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן נעשה מהם בלבדם כל בחי' הראש דעתיק נוק', משא"כ כאן, גם אורות דאוכ"ל מספר"ת דב' כתרי חו"ב דב"ן אינם נמצאים עם ז' הכתרים במקום אחד, וגם בכלים שלהם שבראש מלובש אור הפנים שלהם עצמם ממש, ולא מבחי' הכתר דב"ן, ע"כ

מ) והנה נתבאר כל הספיקות ששמעתי מפי מורי זלה"ה, ועוד יש ספיקות לאין קץ ותכלית ואין חקר ולא זכיתי אליהם. גם כפי אלו ספיקות אשר בעתיק, יפלו ג"כ כפי אלו בשאר סדר אצילות. והמשל בזה, אם או"א לוקחים פנים דחו"ב דב"ן או לא.

נ) כלל העולה מכל זה, שלסיבת כל אלו הספיקות נקרא עתיק יומין רישא דלא אתיידע, כי אין נודע מה בחי' יש בו.

ס) והנה ישעי' הנביא ע"ה, נסתפק גם הוא באלו ספיקות, ואליהם רמז והשביע בצחצחות נפשך, ודרשו בזהר פ' ויחי דף רכ"ד ע"ב, צח חד, צחות תרין. וביאורו הוא, כי היה הדבר ספק אליו, אם יש בעתיק צח א' או ב' צחות. כנודע כי בחי' הצחצחות הם בעתיק, וזכור הקדמה זו. והנה יש ספק, אם לקח צח א' או ב' צחות.

ע) והענין הוא, כי כבר בארנו שעתיק מורכב מב' בחי', שהם מ"ה וב"ן, שהם גימטריא צ"ח עם הכולל. והיה אפשר לומר שאין ברישא דעתיק רק כתר דב"ן וכתר דמ"ה, והרי צח א'. או אם נאמר שג"כ עולין חו"ב דב"ן, והם מתחברים עם חו"ב דמ"ה, והרי צח א', והם ב' צחין. ובענין א"א ואו"א, יתבאר ענין עתיק יותר.

(מ"ק. אודיעך כי כבר ביארנו שעולים האורות דאו"א ברישא דעתיק ומתחברים עם חו"ב דמ"ה עצמו, והם לא עלו רק אחור, ואין מתערבין, רק של מ"ה נעשו פנימי, ושל או"א חיצון ואחור, גם כן כשעולים שניהם פנימי ואחורים למעלה, אז הפנים מתערבים, ואחורים נעשו חיצונים. אך הכתר דס"ג וכתר דמ"ה מתערבים תמיד).

פנים מאירות

דב"ן, ובהכרח שגם הם נשארו בלתי תיקון אלא זה על זה, משא"כ בסי' בג"ד, ששם נתקנו לבחי' ראש עתיק נוקבא כנ"ל. משא"כ בסימן אא"ג דעכ"פ נמצאים במקום אחד עם ז' הכתרים, וגם שהגיע שם לב' הכתרים דחו"ב דב"ן, בחי' תיקון זה דראש הז"ת בחסד ונצח, כנ"ל.	בבחי' אב"א, דהיינו מה שנשאר בהם בזמן שביה"כ. וזה אמרו ועוד שאפי' הם למעלה אינם מאירים דרך קוין רק זה על זה עכ"ל. דהיינו כדאמרן, שהם במצב אחור באחור, דהיינו בלי תיקון קוין, וא"כ ודאי ופשוט שאינם ראויים לתקן כלום בז' הכתרים דז"ת
--	---

פנים מסבירות

לשער עתיק

היות שדברי הרב בשער זה נאמרו בקיצור נמרץ והוא סגור באין יוצא ובא, ע"כ אני מוכרח להרחיב ולהאריך בביאורו, כדי לפתחו למשכילים ויתרבה הדעת.

והנה כבר נתבאר שכלהו פרצופי אצילות המה רק ה' ספירות של ראש המכונים גלגלתא עינים אזנים חוטים פה, כנ"ל בפמ"ס דף תרע"ט ד"ה וצריך. ועד"ז תבין אשר כלהו פרצופי בי"ע המה בחי' הגוף של ראש זה, וכל ד' עולמות אלו בכללותם המה בחי' התפשטות ב' דע"ס דנקודים. והוא על דרך שנתבאר בגופין דפרצופין דא"ק, שכל פרצוף תחתון הוא בחי' התפשטות ב' דגופא דעליון שנסתלקו אורותיו, כמ"ש באורך בפמ"ס ענף ט' עש"ה. ועד"ז כאן, אחר שנתבטלו אורות דגדלות מג"ר דנקודים ונשברו הז"ת, אז נעשה זווג חדש בפה דראש שבו לא קרה העלם האורות, והיינו ראש הא' דנקודים העומד מחוזה עד הטבור, שאינו נחשב כלל לבחי' נקודים. ומהזווג החדש שבו, נאצל ויצא פרצוף זה שנק' מ"ה החדש: בראש וגוף, שע"ס של ראש המכונים גלגלתא עינים ואח"פ יצאו באצילות, באופן שקרקע אצילות וגג הבריאה ה"ס ב' השפות שבפה דראש הזה, כמ"ש בע"ח שער מ"ז פרק ב' עש"ה. ומשם עד סיום עשיה נמשך הגוף. ונמצא שהפרצוף

הזה בכללותו: ראש וגוף, הוא בחי' בן ופרצוף תחתון לעולם הנקודים, דהיינו התפשטות ב' שלו המלביש מפה דראש הא' שהוא מקום טבור דא"ק עד עשיה. (כמ"ש בפמ"ס דף תרנ"ב אות ג' סדר הלבשת הנקודים לפרצוף ס"ג דא"ק עש"ה וזכרהו לכל ההמשך כאן) והיינו בכל אותו המקום שנאצלו ומלכו ג"ר וז"ת דנקודים שנסתלקו אורותיהם, אשר ע"כ ענינו של התפ"ב שה"ס ראש וגוף דמ"ה החדש, לחזור ולמלאות כל האורות הללו שנסתלקו בזמן הנקודים. וכבר נתבאר זה בפמ"א דף תשי"ד ד"ה ומוזה. וזכור זה היטב בכל ההמשך שלפנינו.

ועם זה תבין סוד הבירורין המובאים תמיד בדברי הרב, אשר המ"ה מברר אורות ניצוצין וכלים דב"ן ומתקנם ומחברם אליו, שהוא אותו הדבר האמור בכל מדרגה תחתונה דה"פ א"ק, לעיל בפמ"ס ענף ט' אות ב' אשר ה"ס התפשטות ב' הבא תמיד במקום התפשטות הקדום דגופא דמדרגה העליונה שנסתלק, וע"כ מחזיר בו אורותיו בכח הלבשתו אותו עש"ה. ועד"ז גם מ"ה החדש שה"ס התפ"ב דב"ן דא"ק, משיב האורות ניצוצין וכלים שנשברו בזמן הנקודים, בכח הלבשתו לב"ן הזה, וזכור זה.

אמנם מה שאמרנו בפרצופי אצילות שכולם נבחנו לראש אחד ופרצופי בי"ע לגופו של ראש הזה, יתכן

רק בפרצוף עתיק המלוּבש בהם ביחד ולא בערך א"א או"א וזו"ן לפי עצמם לבדם. ולהבין זה צריך שתזכור המתבאר בפמ"ס בענה"ק ובהקדמת עולם התיקון אות כ"א בענין פנימי וחיצוני הנבחנו בכל פרצוף שה"ס דכר ונוקבא עש"ה. שזה נוהג מזמן עליית המ"ן לעינים ואילך, משום שנבחנו ב' מקומות ליציאת התחתון: דמשורש הקדום למ"ן, התחתון יוצא מפה של ראש דעליון, ומחוייב ע"כ להתחיל קומתו מפה דראש דעליון ולמטה. אמנם מצד שורש הב', שנתחדש מקום המסך והזווג בעינים דעליון, נבחן שאותה המלכות שהיתה לפניו בפה דראש, נמשכה ועלתה לעינים דראש בסוד ה"ת בעינים, ע"כ גבהה קומתו של התחתון להתחיל קומתו מעינים ולמטה דעליון, שהרי המלכות דראש שהיא שורשו נמשכה ועלתה לשם. וז"ס שמכל זווג יוצאים באמת ב' פרצופין: הא', מתחיל מעינים דעליונו וה"ס הפנימי. והב', מתחיל מפה דעליונו והוא הנקרא חיצוני.

(ב) **ובזה** נבין בפרצוף מ"ה החדש שה"ס בן ותחתון דעולם הנקודים, שגם הוא יצא בב' פרצופין: פנימי וחיצוני. וכבר ידעת שראש דנקודים מתחיל באמת בחזה דא"ק, כי שם פה דראש לעליונו שהוא ס"ג דא"ק, והוא מסתיים בסיומא דגופא דא"ק. ואין הכוונה על סיום דרגלין דא"ק, אלא על סיום דקו האמצעי, כי ת"ת נקרא גופא, וסיום דגופא פירושו בסיום הת"ת במקום היסוד וזכור זה לכל המקומות. ומה שמובא תמיד שעולם הנקודים מתחיל מטבור ולמטה, הוא מסיבת עליית המסך והמ"ן

לעינים, שנחלקה כל מדרגה לב' חצאים: שמעינים ולמעלה נעשה ראש א', ואח"פ יצאו משם ונעשו למדרגה תחתונה לבחי' חג"ת דראש הזה, להיות שכבר המלכות למעלה מהם בעינים, והם מקבלים האו"ח ממעלה למטה שזהו תמיד בחי' גוף, כמ"ש בענה"ק. והנה ראש הא' שמטבור ולמעלה אינו נבחן לבחי' פרצוף דנקודים משום שעדיין אין בו כלים, להיות המסך משמש שם ממטה למעלה. ותחילת הכלים מתחילים להגלות רק באח"פ, שכבר מקבלים האו"ח ממעלה למטה, ולפיכך רק משם מתחילים הנקודים ולא למעלה מטבור, שאין ענין הכלים דנקודים ניכרים שם. ולכן אומר הרב, שהנקודים מתחילים רק מטבור ולמטה, אבל למעלה מטבור המה נבלעים בעקודים, דהיינו בפרצוף ס"ג דא"ק, וזכור זה.

ועם זה תבין אשר פרצוף מ"ה החדש הנאצל ויוצא מפרצוף נקודים, נבחן בו פנימי וחיצוני, אשר החיצוני המתחיל מפה דכללות הראש דעליון, נמצא שמתחיל מלמטה מסיום גופא דא"ק, שהרי סיום פה דכללות הראש דנקודים הוא בסיומא דגופא דא"ק. אמנם הפנימי הנמשך אחר המלכות שעלתה בעינים, נמצא שמתחיל קומתו מטבור דא"ק, דהיינו מהפה דראש הא' המסתיים על הטבור דא"ק. ונמצא המ"ה החדש שמתחיל להלבישו מטבור ולמטה דהיינו במקום אח"פ דראש, ששם מקום כח"ב דנקודים כנודע.

וכבר ידעת הכלל הזה, אשר הסתכלות ב' דעליון שנק' טבור, הוא מתהפך בתחתון לבחי' הסתכלות א' שנק' פה

דראש כנ"ל בפמ"ס דף רס"ח ד"ה ונמצא. גם ידעת שהטבור דנקודים הוא בקרקע האצילות, כנ"ל בפמ"א ענף י"א אות ט' ד"ה אמנם. ולפי"ז תבין, אשר קרקע האצילות נעשה לפה של ראש במ"ה החדש, משום ששם עומד טבור דעליון שלו כאמור.

ג) **והנה** נתבאר, שהראש דפרצוף הפנימי דמ"ה מתחיל הגלגלתא שלו מטבור דא"ק, ששם מתחילים אח"פ דראש הנקודים, ומסתיים בקרקע האצילות שהוא הטבור דנקודים ופה דראש המ"ה, אשר בהמשך כל המקום הזה מתפשטות ובאות עשר ספירותיו של ראש הנק': גלגלתא עינים ואזנים חוטם פה. שגלגלתא עינים ואזנים ה"ס ג"ר דראש, וחוטם ופה ה"ס ז"ת דראש כנודע. ונמצא שמשם ולמטה מתפשט הגוף שלו לבי"ע, משא"כ פרצוף החיצוני שהוא מוכרח להתחיל מפה דכללות הראש דנקודים שהוא במקום סיומא דגופא דא"ק, ששם מסתיימים ג"כ ג"ר דראש של הפנימי, ושם מתחיל גולגלתא דחיצוני ונמשך על ז"ת דפנימי עד מלכות שלו, שהוא בסיום אצילות. באופן שכל ע"ס של ראש החיצוני: גלגלתא עינים ואח"פ, תופשים אותו מקום ז"ת של הפנימי בלבד.

אמנם ב' הפרצופים פנימי וחיצוני הללו הם שניהם רק פרצוף הכתר דמ"ה לבד, שנק' עתיק דמ"ה או פרצוף גלגלתא. והוא מטעם שנתבאר בפמ"א דף תרכ"ח ד"ה והנה שמשום שהמ"ן עלו לבינה דכתר שנק' מצח ויצאו ע"ס של ראש ממצח ולמעלה, דהיינו בכח"ב דכתר, ומבינה דכתר ולמטה יצא הסתכלות הב' לגמר כלים, שמשם יוצאות ע"ס דגופא

בתוך וסוף: שהתוך ה"ס ז"א או חג"ת, והסוף ה"ס המלכות או נה"י, כמ"ש בענה"ק. והנך מוצא אשר ספירת הכתר בלבדה נתפשטה לפרצוף שלם ראש וגוף, שכח"ב דספירת הכתר קבלו ע"ס דראש וזו"נ דספי' כתר קבלו ע"ס דתוך וע"ס דסוף. וגם נבחן בו ב' פרצופין: פנימי וחיצוני, שהפנימי מתחיל מפה דראש הא' דנקודים והחיצוני מתחיל מפה הכללי דראש הנקודים, ושניהם יוצאים בזווג בבת אחת כמ"ש בפמ"ס דף שמ"ד ד"ה והנה. וע"כ נבחנים שניהם בבחי' כתר לבד. אמנם ממה שלמטה מכתר עדיין לא יצא כלום, כי כל הזווגים הנ"ל נעשו רק בספירת הכתר שה"ס המצח והגלגלתא בלבד. ומעינים שה"ס חכמה של ראש עדיין לא נעשה שום זווג בהם. ואלה הם דברי הרב בענף מ' אות ב' בעת שהוברר עתיק עדיין כל מה שלמטה ממנו לא הוברר כלל. והבן היטב.

ואח"ז עלו המ"ן לספירת החכמה, וזווג זה נעשה בפה של ראש דעליון, דהיינו בפרצוף עתיק. וכבר נתבאר שפה דכללות הראש דעתיק הוא בסיום אצילות, וע"כ יצא פרצוף החכמה ג"כ בפנימי וחיצוני, אשר הפנימי מתחיל מפה דג"ר דעתיק דהיינו מבינה דכתר שנק' מצח, ונמצא שמלביש לז"ת דעתיק בשוה עם פרצוף חיצון דעתיק. אמנם החיצוני דפרצוף החכמה, נשאר מתחת הפה דכללות דהיינו בבי"ע. ופרצוף הזה נק' א"א שה"ס חכמה דמ"ה שה"ס עינים. ומה שלמטה מחכמה לא נכלל כלום בזווג הזה, כנ"ל.

ואח"ז עלו המ"ן לספירת הבינה, והיינו ג"כ בפה דעליון שהוא א"א.

יתכן בפרצוף עתיק לבד, משא"כ בשאר ה"פ נוהג כלל זה רק בפרצופין הפנימיים שלהם, משא"כ בחיצונים, שהרי גם ראשם נמצא בבי"ע כמבואר לעיל.

והנה המעיין שם בע"ח שער מ"ז פ"ב, יראה בעליל שהרב מדבר שם בה'

פרצופי אצילות, וכוללם יחד שהם ראש אחד, והמסך שבין אצילות לבריאה ה"ס הפה הכללי דה"פ אצילות, שאור העליון מכה במסך הזה ויוצאים האורות לבי"ע בסוד קול ודיבור היוצא מהבל הפה על ידי הכאת שפה אל שפה ושינים אל שינים עכ"ל עש"ה. שזה קשה לכאורה לפי המבואר שרק הפה דפרצופים הפנימיים מסתיימים באצילות ולא הפה של הפרצופים החיצונים, גם נודע שעיקר השליטה הוא לפרצופין החיצונים שהמה הנגלים, משא"כ הפנימיים המה נסתרים ואינם נגלים לעולם זולת על ידי פרצופין החיצונים בסוד הזווג, כמ"ש באריכות בפמ"ס דף רע"ב אות ט"ז עש"ה. וזהו ודאי שצריך ביאור גמור.

(ה) **אמנם** כבר ידעת החידוש הזה הנעשה בפרצוף מ"ה החדש אשר הוא יצא מן המצח ולא דרך עינים כמו ב"ן דא"ק, ובזה תדע שניתוסף כאן שורש חדש ליציאת התחתון מהעליון. והנה יש עתה ג' שורשים ליציאת התחתון: שורש הא' הוא מפרצופי א"ק שקדמו לתיקון מ"ן דעינים ששם הושרש יציאת התחתון דרך פה דעליון. שורש הב' הוא בב"ן דא"ק, דהיינו עה"ס דנקודים ששם הושרש יציאת התחתון דרך העינים דעליון. שורש הג' הוא במ"ה החדש, שבו הושרש יציאת התחתון דרך המצח דעליון.

וע"כ יצאה גם הבינה בב' פרצופין פו"ח: שהפנימי מתחיל מבינה דא"א ומלביש לז"ת דא"א, והחיצון מתחת פה דכללות שהוא למטה מז"ת שלו דהיינו בבי"ע. ופרצוף הזה נק' או"א, שה"ס בינה דמ"ה שה"ס אזנים. ונמצא ג"כ שמה שלמטה מבינה לא נכלל כלום בזווג הזה כנ"ל. ועד"ז יצאו זו"נ שה"ס חוטם פה דראש המ"ה, דהיינו ג"כ בפו"ח ע"ד הנ"ל.

(ד) **והנה** נתבאר אשר ראש דפרצוף הפנימי דעתיק שהוא בחי' גלגלתא דמ"ה, מתחיל מפי הטבור דא"ק ופה דראשו בקרקע אצילות. ופרצוף החיצון דעתיק מתחיל מסיומא דגופא דא"ק. וכן א"א שהוא בחי' עינים קומתו שוה עם פרצוף חיצון דעתיק. ופרצוף או"א שהוא בחי' אזנים מתחילים מפה דראש דא"א. ופרצוף זו"ן שהם בחי' חוטם ופה מתחילים מפי הטבור דא"א. אמנם כל אלו מתפשטים לפי עצמם בראש וגוף, ופיותיהם מסתיימים בשוה בקרקע אצילות. אלא שיש חילוק בין עתיק לשאר הפרצופין, כי בה"פ א"א ואו"א וזו"ן רק פה דפרצופים הפנימיים מסתיימים לקרקע אצילות, משא"כ פרצופים החיצונים דכולהו יוצאים לגמרי לבר מאצילות, כי קומתם מתחילה מתחת לקרקע אצילות. משא"כ פרצוף עתיק, אשר גם החיצון שלו מתחיל מפה הכללי דנקודים שהוא סיומא דגופא דא"ק. ונמצא ג"כ פה דראש עתיק החיצוני שהוא בקרקע אצילות בשוה עם פה דהפנימי שלו, ורק גופו יוצא לבי"ע כמבואר. וזה שאמרנו לעיל באות א' ד"ה אמנם, בענין שאצילות ובי"ע נבחן לראש וגוף, כמ"ש הרב בע"ח שער מ"ז פ"ב אשר זה

ולפי"ז תבין ג"כ שניתוסף בו במ"ה החדש הזה, גם ענין פנימי וחיצוני במשונה מן ב"ן דא"ק, משום שפרצוף הפנימי שדרכו להמשך אחר המלכות והמסך למקום עלייתו נמצא כאן שנמשך ועולה עד המצח דעליון. והחיצוני הנשאר למטה מהמלכות כמו שהיתה בשורש הקדום, נמצא כאן שנשאר במקום אח"פ דעליון דהיינו למטה מעינים, ששם היתה המלכות בשורש הקדום אליו שהוא הב"ן דא"ק. באופן שפנימי דעתיק דמ"ה החדש מתחיל ממצח דראש הא' דב"ן דא"ק, והחיצוני דעתיק מתחיל מטבור דא"ק ולמטה במקום ג"ר דנקודים. ועד"ז בכל שאר ה"פ יש לכל אחד ואחד פרצוף פנימי המתחיל ממצח דעליון, ופרצוף חיצוני המתחיל באח"פ דעליון. באופן שכל אלו ה"פ אצילות המלבישים על אח"פ דעליון שביארנו לעיל באות ג' עש"ה שהמה פרצופין פנימיים, אין זה אמור אלא בהבחן פרצוף הב"ן דא"ק, שהפנימי שלו באח"פ דעליון והחיצוני מפה ולמטה בז"ת דעליון, אמנם בהבחן המ"ה נבחנים פרצופין הפנימיים ההם לחיצונים, כי הפנימיים שלהם מתחילים ממקום יותר גבוה, דהיינו ממצח ולמטה של הראש דעליון כנ"ל והבן היטב.

ובזה מיושבים היטב דברי הרב בשער מ"ז פ"ב הנ"ל, שחושב כל ה"פ אצילות לבחי' ראש אחד ופרצופי בי"ע לגוף שלהם. שהקשינו, כיון דכל אחד ואחד מלביש לאח"פ דעליון, א"כ נבחנים לפנימים שאינם מתגלים כלל לפי עצמם. ועתה מובן היטב, שכל זה אמור מצד הב"ן שהפנימי שלו מתחיל מהאזן, אבל

מצד מ"ה החדש שהוא עיקר השולט באצילות, המה בחי' חיצונים משום שמתחיל מהמצח כאמור, וזכור זה. (ו) **ועתה** שזכינו לכל זה, נפתח לנו השער להבין בענין הגד"ז דנטיל עתיק, שפירושו: ה"ס ראשונות דכתר ב"ן וג"ר דחכמה דב"ן וד"ר דבינה דב"ן וז' הכתרים דז"ת דב"ן. כי כבר נתבאר שפרצוף עתיק מתחיל מטבור דא"ק. וע"ס דראשו שהם: גלגלתא עינים אזנים חוטם ופה, מתפשטים עד קרקע אצילות. באופן, שגלגלתא עינים ואזנים שהם כח"ב, מלבישים על ג"ר דנקודים דהיינו מפי הטבור דא"ק עד סיומא דגופא. וחוטם פה שלו שהם חג"ת נהי"מ, מלבישים על ז"ת דנקודים דהיינו מסיומא דגופא דא"ק עד הטבור דב"ן שהוא קרקע האצילות. כמ"ש לעיל באות ב' עש"ה.

והנה נתבאר לעיל אשר מסיבת עליית המ"ן למצח שהוא בינה דכתר, נתחלק ונתפשט ספירת הכתר עצמו: לראש וגוף, שמבינה ולמעלה יצאו עשר ספירות של ראש בהסת"א ונמצא הראש בכח"ב. ומבינה ולמטה דהיינו בזו"נ דכתר נעשה הסתכלות ב', ויצאו תוך סוף שנק' גוף: התוך בז"א שה"ס החוטם, והסוף בנוקבא שה"ס הפה. באופן, שבג"ר דכתר שנק' ראש דעתיק שה"ס גלגלתא עינים ואזנים שנק' כח"ב יצא הראש. ובז"ת דכתר שה"ס חוטם פה שנק' ז"א ונוק' יצא הגוף דעתיק. ולפי"ז נמצא שראש דעתיק מתחיל בפי הטבור דא"ק ומסתיים בסיומא דגופא דא"ק, דהיינו באותו המקום דאח"פ דראש הב"ן דא"ק ששם עמדו כח"ב דנקודים, ובכל אותו המקום נמצא מלביש הראש דעתיק שהוא כח"ב

דאו"א או ראשייהו דאו"א. ואח"כ בסוד הזיכור יצאו שאר הפרצופין או"א וישסו"ת וזו"נ, כמ"ש בפמ"א דף תי"ד ד"ה וכל.

וכיול לן הרב לעיל דף קצ"ט ד"ה וטעם שכל היוצא בפרצוף מתחילת אצילותו הוא קבוע וקיים בו ואינו מתבטל, וכל הנמשך אליו אח"כ בסוד הגדלות נקרא תוספת וזה אינו קבוע בפרצוף עש"ה. ובזה תבין גם כאן, אשר ג"ר וז"ת דעתיק דב"ן שיצאו מתחילת אצילות הנקודים ברוח ונפש בב' חלקי הראש עד הפה, המה נבחנים לעיקר בנין הפרצוף והמה קבועים בו. אמנם זה הגדלות שיצאה בו אח"כ מתוך שנתייחדו ב' חלקי הראש לפרצוף אחד על ידי הארת יסוד א"ק, זה אינו קבוע בו והוא שנתבטל בזמן שביה"כ, וזכור זה.

(ז) **ובזה** נבא להבין הספקות בצחצחות הנ"ל. דהיינו אם יש בראש עתיק

רק מ"ה וב"ן דכתרים או גם מ"ה וב"ן דחו"ב, כנ"ל ע"ש. והענין, כי כמו שראש הכולל דנקודים נחלק לב' חלקים: גו"ע ואח"פ, שהוא מסיבת המ"ן והמסך שעלו במקום עינים, הנה כמו כן גם ראש דמ"ה החדש נחלק על ב' חלקים שהם: כח"ב וזו"נ, שהוא מסיבת המסך שעלה לבינה דכתר. וכמו שראש ע"ב דנקודים שנק' חו"ב או או"א עי', יצאו בחלק התחתון דראש הנקודים דהיינו באח"פ שלו, הוא הדין בראש המ"ה החדש המחזיר אורות וכלים שנתבטלו בנקודים, אין הע"ב דנקודים יכול לצאת בחלק העליון של ראש דמ"ה דהיינו בכח"ב שלו, אלא רק בחלק התחתון שבו דהיינו רק בזו"נ. והטעם, משום דכל ראש נקרא כתר כנודע. ואם הראש נחלק על ב' מדרגות

נמצא שעיקר הראש והכתר הוא חלק העליון, משום שהמסך והמ"ן משמשים בו ממטה למעלה, משא"כ חלק התחתון שכבר מקבל את אורותיו מהמסך שבחלק העליון ממעלה למטה, ע"כ נתמעט מתורת ראש וכתר להיותו דומה לכל גוף המוגדר בקבלת האורות ממעלה למטה כנודע. אלא כאן יש בו מעלה הזו להיות שהכלים עכ"פ מבחי' כתר המה, דהיינו משורש הקדום, כמ"ש בענה"ק.

והוא מטעם שע"ב דנקודים שנק' או"א עילאין או חו"ב יצאו בכלים דאח"פ שהוא חלק הב' דכתר, משום דכבר נחשב למדרגה שניה כנ"ל. ובזה מובן ג"כ אשר ע"ב זה דנקודים אינו יכול להתחבר עם חלק העליון דמ"ה החדש כי שם בחי' כתר וראש ממש, וע"ב הוא מדרגה שניה לכתר שנק' חו"ב שהוא צריך לקבל מהכתר. וע"כ אינו יכול לצאת אלא בחלק התחתון של הראש דמ"ה החדש דהיינו ג"כ בחו"פ שנק' זו"ן או ז"ת דכתר, שכבר מקבלים האור ממעלה למטה, והבן זה היטב.

(ח) **ובזה** תבין דאע"פ שג"ר וד"ר דחו"ב דנקודים נטיל עתיק שה"ס הכתר דמ"ה החדש, משום שאין שום פרצוף אחר יכול לבררם, מ"מ אין להם מקום בחלק העליון של ראשו דהיינו בכח"ב, אלא בחלק התחתון דהיינו בחו"פ שנק' ז"ת, מטעם הנ"ל שענין חו"ב הם מדרגה שניה לכתר המקבלים את האור ממעלה למטה, וע"כ אין להם מקום בכח"ב שלו, וזה ברור.

אמנם בכתר דע"ב דב"ן דהיינו ב' כתרים דאו"א דנקודים שהם ב' כתרים דחו"ב, בהם יש ספק אם הם עלו

ונתחברו עם הראש, דהיינו בכח"ב דעתיק. ונמצאים ג"ר וד"ר דחו"ב שמתחלקים, כי הכתרים דחו"ב עלו בכח"ב דעתיק, וחז"ב דחכמה וחבו"ח דבינה נשארו בז"ת דעתיק. או שגם הכתרים דחו"ב נשארו ג"כ בז"ת דעתיק שהם חז"פ דעתיק.

וטעם הדבר שאין אנו מסופקים רק בב' הכתרים דחו"ב דב"ן ולא בחז"ב דחכמה וחז"ח דבינה דב"ן, נתבאר בפמ"א דף תשכ"ג בד"ה עוד יש ע"ש. כי עיקר מעלת המ"ה על הב"ן הוא משום שהבינה שבו נתחברה בראש, ויש לו ע"כ ג' ספי' כח"ב בראשו של המ"ה, משא"כ בב"ן דא"ק שהוא עולם הנקודים שהמ"ן עלו לעינים, אין שם בראש רק כתר וחכמה, ובינה וזו"נ המכונים אח"פ יצאו לבר מראש, וע"כ באצילות שהב"ן מתחבר לפרצוף אחד עם המ"ה, צריכים ג"כ להתעלות מכחו הבינות דב"ן לראש הב"ן. ולפיכך, הגם שג"ר וד"ר דחו"ב מקומם בחצי המדרגה התחתונה שיצאה לבר מראש, כמ"ש באות ז' דע"כ הלבשו ויצאו במקום אח"פ דנקודים, וכן עתה באצילות מלבישים בזו"ן דעתיק שיצאו לבר מראש המ"ה. אמנם כיון שבינה דעתיק נשארה בראשו ולא יצאה לבר, א"כ גם חלק מג"ר וד"ר המלבישים לבינה דב"ן, צריכים ג"כ לחזור ולעלות לג"ר דעתיק. והיינו דוקא הכתרים שבהם לבד, משום דכאן לא נעשה שום תיקון רק בבחי' הכתרים ולא כלל במה שלמטה מכתר. עש"ה בפמ"א הנ"ל וזכרנו לכל המשך הדרוש שבכאן בענין הספירות והגד"ז דעתיק כי אין להאריך ללא צורך.

(ט) **ובטרם** שנצלול לעומק הענין, אבאר לך היטב אותם הגד"ז מב"ן

שלקח עתיק, על פי הכינויים שהרב מכנה אותם כאן. וכבר ידעת שג' נקודות הראשונות כח"ב דנקודים מתחילים מטבור דא"ק ששם האו"ן דראש הנקודים, ומסתיימים בסיום גופא דא"ק ששם הפה דראש הנקודים, דהיינו באח"פ של ראש. לאפוקי מגלגלתא ועינים של ראש הזה שאינם בחשבון הנקודים כמ"ש לעיל באות ב'. באופן שכתר דנקודים ה"ס או"ן, וחכמה ה"ס חוטם, ובינה ה"ס פה, כדברי הרב לעיל בענף ט"ו בסדר יניקתם מהעליון.

והנה או"ן דנקודים מכנה אותו הרב כאן בשם ה"ר דכתר ב"ן, כלומר מחצית הכתר העליון דב"ן. והטעם הוא, משום דהכתר דנקודים נתפשט שם פעמיים: א', במקום ג"ר דהיינו מטבור עד סיום הגוף, שעמו יצאו עה"ס דראש או"א עילאין. ואח"ז התפשט במקום חג"ת שהוא למטה מסיום הגוף דא"ק, שעמו יצאו שם עה"ס דראש ישסו"ת, כדברי הרב לעיל בענף כ"ד. ומשום זה נבחן הכתר דנקודים לב' חצאים: חציו העליון ששימש באו"א עילאין מכונה ה"ר דכתר ב"ן, וחציו התחתון ששימש בישסו"ת מכונה ה"ת דכתר ב"ן.

וצריך שתזכור אמנם גדרו של הכתר, שפירשתיו כמה פעמים שיורה שהמסך משמש בו מלמטה למעלה, שע"כ אין העביות של המסך ניכרת בו כלל, ונבחן משום זה כמו בלי כלים, וע"כ אומר הרב לעיל בענף ח' שג"ר נקרא כתר. כלומר שכל ראש נק' כתר, כי זה ג"כ הגדר של בחי' ראש, אשר המסך משמש בו מלמטה למעלה כאמור. גם תזכור מ"ש בפמ"ס לעיל אות ז' אשר אח"פ דנקודים אע"פ שיש שם בחי' מסך

למעלה מהם בעינים, מ"מ מאחר דמשורש הקדום למ"ן צריך המסך להמצא בפה דנקודים, לפיכך נחשבים גם אח"פ דנקודים לבחי' ראש וג"ר וכתר, ומטעם זה בשעת הגדלות חוזר באמת המסך למקומו בפה כמו בשורש הא' כנודע.

גם מטעם זה אנו מתחילים לחשוב בחי' הכתר רק מטבור ולמטה דא"ק, דהיינו מאזן ולמטה דב"ן, משום שיש בו עכ"פ בחי' כלי בדקות, דהיינו מסיבת המ"ן שעלו לעינים. ואע"פ שעדיין אין שם גילוי גמור לכלים משום דהשורש הקדום למ"ן שולט עליו, מ"מ עכ"פ יש שם שורשים אמתיים לכלים, משא"כ בגלגלתא ועינים שאין שם כלום מבחי' מלמעלה למטה, אינו נחשב אפי' לשורשים לכלים של הפרצוף אלא לאו"מ בלבד וע"כ אינו נחשב כלל לבנין הפרצוף, וע"כ אנו מחשבים עה"ס דנקודים מהטבור ולמטה דהיינו מאח"פ, ולא מלמעלה מטבור ששם גלגלתא ועינים, שהם בחי' או"מ לבד כאמור.

והנה נתבאר לך שהראש נחלק לב' חצאים: חציו העליון המכונה ראש הא' הוא בחי' או"מ ואינו עדיין שורש לכלים דפרצוף. וחציו התחתון המכונה אח"פ, הוא תחילת הבנין של הפרצוף בבחי' שורש לכלים, שנקרא משום זה בחי' ראש לפרצוף.

ונתבאר לעיל באות ה', שבמ"ה החדש ניתוסף שורש ג' לעלית המסך, משום שיצא דרך המצח דראש העליון דב"ן, וא"כ נשתווה אותו המקום שממצח ולמטה דב"ן אל בחי' אח"פ, כי המסך כבר נמצא עתה במצח. ונמצא עתה אשר

האור בא מלמעלה למטה בכל אותו המקום שממצח עד הטבור כמו באח"פ שמלפנים. והנך מוצא עתה אשר בחי' ראש העליון שאינו מתחבר לבנין הפרצוף הוא ממצח ולמעלה, והוא לבד נבחן לאו"מ דב"ן. משא"כ ממצח ולמטה כבר יש שם בחי' כלים, מצד שהאור נמשך מלמעלה למטה, וע"כ הוא בחי' ראש התחתון המתחבר לבנין הפרצוף, וע"כ הוא מכונה עתה בשם או"פ דכתר ב"ן. כלומר שכבר יש שם בחי' כלים מהאור שיתלבש בפנימיותם, ומשום זה כל בחי' ראש הב"ן שממצח ולמטה נבחן עתה בשם ה"ר דכתר ב"ן. כלומר מחצית הכתר השייך לבנין הפרצוף ששמש בג"ר דנקודים השייך לעתיק. לאפוקי מבחי' התפשטות הכתר לחג"ת, שהיא מכונה ה"ת דכתר ב"ן אשר אותו לקח א"א כנ"ל. והנה נתבאר שכל המקום שממצח ולמטה נקרא ה"ר דב"ן ונק' או"פ דכתר ב"ן, והוא בכלל אוזן דנקודים, וזכרהו לכל ההמשך.

(י) **וג"ר** וד"ר דחו"ב דב"ן דנקודים, ה"ס הג"ר של ב' הראשים שיצאו בנקודים, כמ"ש לעיל בדברי הרב בענף כ"ד שמתחילה יצאו חו"ב בע"ס דראש שהם חוטם פה דנקודים ונק' או"א עי'. והסת"ב דהיינו הגוף שלהם שה"ס ג' מלכי חג"ת עד החזה. ואח"כ אחר שנשברו החג"ת נתפשטו לשם ג' קוי כח"ב, ויצאו ישסו"ת בע"ס דראש, והסת"ב שלו יצא בד' המלכים נהי"מ. ונתבאר שם שישסו"ת הזה נחשב לבחי' פה ולבחי' בינה. ואו"א נחשב לבחי' חוטם ובחי' חכמה.

והנה עה"ס דאו"א עילאין דנקודים נחלקים בין ב' פרצופין: עתיק

שמתחילת אצילותם אין בהם אלא אור הנפש וע"כ מוכרח שאין שם אלא כלים דכתרים.

ונמצא דמה שאמרנו שחוטם פה הם חו"ב דב"ן, הרי אינם אלא ב' הכתרים דחו"ב דב"ן באורות דנפש דחו"ב ההם, וחסרים שמה ט"ס תחתונות דכלים ויחידה חיה נשמה רוח דאורות. ואע"פ שאח"כ ע"י הארת יסוד א"ק חזרו ונתחברו ב' חצאי מדרגה דראש הנקודים, שמשום זה נשלמה כל אחת בע"ס דכלים ונרנח"י דאורות, כמ"ש בפמ"א דף תשכ"ט ד"ה ולכן כי אח"פ דכל מדרגה חזרה ונתעלתה לגלגלתא ועינים. אמנם נתבאר שם, דכל מה שיצא בתחילת אצילותו הוא הקבוע תמיד בבנין הפרצוף ואינו מתבטל ממנו לעולם, משא"כ אלו אח"פ הנוספים בעת הגדלות שמשלימים הנרנח"י, אין זה מוכרח להיות קבוע בפרצוף אלא יכולים להתבטל וע"כ נקראים בשם תוספת, להורות שאינם קבועים אלא בתורת עולה ויורד. כלומר, כשעולים משלימים הנרנח"י וכשיורדים נמצאים חוזרים לקטנותם באור דנפש לבד.

והנך מוצא שכל עיקר השלמת המדרגה תלוי בעליית הכלים דאח"פ, כי בתחילת אצילותו משום עליית המ"ן לעינים נפסקו האח"פ דכל ראש וירדו למדרגה התחתונה, ונשאר כל ראש רק באורות דרוח נפש. ואח"כ ע"י הורדת המסך חוזרים אח"פ ומתעלים מהמדרגה התחתונה ומתחברים במקומם בראש כראוי. וע"כ מחלק הרב לעיל לעה"ס דראש או"א בסוד כ"ב האותיות דאלפא ביתא, אשר אותם הכלים שיש בראש או"א מתחילת אצילותם אשר המה

ואבא, שג"ר שלהם לקח עתיק וז"ת שלהם לקח אבא. וכן ע"ס דישסו"ת, נחלקין ג"כ בין שני פרצופין: עתיק ואמא, שד"ר שלהם לקח עתיק, ושש תחתונות לקחה אמא כנ"ל בדברי הרב בענף נ"ב עש"ה ובפמ"א שם. וכאן צריך שתזכור היטב כל המתבאר בענה"ק בענין קטנות וגדלות הנבחנים בנקודים, ועיין היטב בפמ"א דף תשכ"ט ד"ה ולכן שבתחילת אצילותם דנקודים לא יצאו שם אלא ב' אורות דרוח נפש לבד, שאור הרוח היה מלוכב בחצי הראש העליון דנקודים דהיינו בגלגלתא ועינים, ואור הנפש היה מלוכב בחציו התחתון דהיינו באזן חוטם פה המכונים כח"ב דנקודים, וז"ת שמפה ולמטה יצאו ריקנים בלי אור. אלא שבעת גדלות הורד המסך לפה, ונתחברו ב' חצאי הראש למדרגה אחת, ואז יצאו שם ע"ס שלימות בה' אורות נרנח"י ובב' ראשין ובב' גופין דאו"א וישסו"ת, עש"ה כל ההמשך.

גם נתבאר לעיל בפמ"ס ענף ט' אות י' ענין ההפכי שבין האורות לכלים. שבכלים נמצאים העליונים באים מתחילה בפרצוף ובאורות נמצאים התחתונים באים מתחילה. ולפיכך בקטנותו אין לו אלא אור הנפש ורק כלי דכתר, ונמצא אור הנפש מתלבש בכלי דכתר, עש"ה טעמו ונימוקו. ולפי"ז נמצא שבעת קטנות דנקודים שאין באח"פ רק אור הנפש, א"כ אין שמה רק כלים דכתרים לבד. באופן שהאזון הוא כלי הכתר דכתר, והחוטם הוא כלי כתר דחכמה, ופה הוא כלי כתר דבינה, כדברי הרב בענף ט', שע"ס דנקודים אין בהם אלא עשרה כתרים דע"ס וחסרו הט"ת מכל הספירות ע"ש. והוא מטעם הנ"ל, משום

לז"ת דנקודים וחזרו והשלימו לחוטם פה דנקודים ויצאו נרנח"י דחו"ב בשלימות. ותדע, שז"ת דנקודים אלו שעלו והשלימו לחו"ב דנקודים המכונים בד"ק חי"ה, השלימו אח"פ החסרים למדרגת חו"ב דנקודים דהיינו בינה וזו"ן שלהם, הרי שנעשו משום זה כלים דראש. ותדע שבחי' הפה דאח"פ החדשים האלו, מכונים בשם ז' כתרים דז' תחתונות, והוא משום דכל ז"ת ה"ס גופא, שענינו רק התפשטות המלכות של ראש לע"ס מינה ובה להסתכלות ב', כנ"ל בפמ"ס ענף ט' אות ח' וע"כ נק' המלכות של ראש דהיינו הפה, בשם כתר לכל הז"ת שהוא הגוף. וע"כ מכונה ג"כ ז' כתרים, כלומר כתר לז"ת, והבן היטב.

והנה נתבאר היטב תוכנם של ז' הכתרים דז"ת, שהוא רק בחי' הפה הכלול בבד"ק חי"ה דאו"א דנקודים שעלו להם מז"ת דנקודים, ושמשו שם בסוד תוספת בזמן הגדלות. ובזה השלמנו לבאר תוכנם של הגד"ז דב"ן שלקח עתיק. ועתה נבאר כל הספיקות הנאמרים כאן בדברי הרב, בסדר עמידתם דהגד"ז הללו בפרצוף עתיק דאצילות.

טעמי הספיקות דהגד"ז דב"ן.

(יב) ה' ספירות ראשונות דכתר ב"ן: כבר ידעת שהיא בחי' ממצח ולמטה עד האזן דראש הא' דב"ן שלא נכנס בבנין פרצוף דנקודים, כי הכלים מתחילים באזן. והנה כאן יש ספק גם בראש הא' דב"ן, אם נכנס בבנין פרצוף עתיק דאצילות ממצחו ולמטה, משום שהמ"ן והזווג לצורך יציאת עתיק דמ"ה נעשו במצח דראש הא' דב"ן, א"כ נמצא

קבועים לעולם בבנין הפרצוף, מגדיר אותם בט' אותיות אוכ"ל מספר"ת, ואותם אח"פ שהמה בעולה ויורד שלפעמים משלימים ופעמים מתבטלים, מגדיר אותם בשם שש אותיות בד"ק חי"ה ע"ש. ומשום קיצור הלשון מצאתי לנחוץ כאן לשמש בשמות אלו בכל ההמשך שלפנינו, אשר לכלים הקבועים בפרצוף אכנה בשם אוכ"ל מספר"ת והבאים בתוספת אכנה בשם בד"ק חי"ה, וע"כ תזכור גדרם ע"פ המתבאר כאן.

המתבאר מכל זה הוא, אשר אותם ג"ר וד"ר דחו"ב שלקח עתיק, הנה נמצאים רק ב' הכתרים שלהם בבחי' אוכ"ל מספר"ת. אמנם חו"ב דחכמה דב"ן וחז"ב וחסד דבינה דב"ן, המה הם רק מבחי' בד"ק חי"ה, כי רק הכתרים דחו"ב דב"ן יצאו בתחילת אצילות הנקודים בסוד חוטם פה, אמנם כל ט"ס תחתונות שלהם המה באו אח"כ מהארת יסוד דא"ק שהעלה אח"פ, כמ"ש לעיל וזכור זה. והנה נתבאר תוכנם של ג"ר וד"ר דחו"ב שלקח עתיק.

(יא) **וז'** הכתרים דז"ת דב"ן שלקח עתיק, תדע שאין בהם מבחי' אוכ"ל מספר"ת ולא כלום. כי לא היה להם שום גילוי בתחילת אצילותם של הנקודים, אלא אח"כ כשהורד המסך לפה דנקודים בכח הארת יסוד דא"ק וכולהו אח"פ שהיו במדרגה התחתונה חזרו ונתעלו ונתחברו עם הגלגלתא והעינים המיוחס להם, אשר מתחילה עלו ונתחברו אח"פ דראש הנקודים שירדו מבחי' ראש הא' המלביש מחזה לטבור דא"ק ואז יצאו נרנח"י דכתר נקודים שנק' אוזן. ואח"ז עלו אח"פ דחו"ב דהיינו חוטם פה שירדו

מתחבר עם המ"ה, יש עוד להסתפק במקום התחלתו של עתיק דמ"ה, אם מתחיל מהמצח אלא שעומד שם בלי חיבור עם הב"ן, או מתחיל מן האזן דהיינו ממקום החסרון כאמור. ואלה הם שמגדיר הרב בדף תש"כ בשם ב' בחינות: הבחי' הא' אם אינו נכנס ומתחבר עם המ"ה. הבחי' הב' אם הוא מתחבר עם המ"ה, עש"ה. דהיינו כדאמרן.

(ג) **והנה** בבחי' הא' יש ב' ספיקות המסומנים תחת: אא"ג, בג"ד.

ובבחי' הב' יש ג' ספיקות, המסומנים תחת: בב"ו, בד"ד בד"ד ב'. וצריך להזכיר איזה ידיעות בטרם שנחדור לפנימיות הספיקות הנזכרים. כלל א', בעיקר צריך שתזכור כאן בכל ההמשך, מ"ש לעיל באות י' ד"ה והנך, בהבחן הכלים דאוכ"ל מספר"ת שבהם לא שלט שבירה וביטול, שמתוך זה נשארו גם עתה במקומם במצבם כמו שיצאו בג"ר דנקודים באור הנפש שנק' אור אחורים, דהיינו בלי שום שינוי כלל. גם הבחן הכלים דבד"ק חי"ה שבהם שלט הפגם והביטול, וע"כ לתיקונו ולחיבורו דמ"ה הם צריכים, ואם המ"ה אינו מתקנם הרי נשארו בירידתם כמו שהיו בעת קטנות דנקודים, דהיינו לאותו מקום שחזרו ונפלו בזמן שביה"כ, כנ"ל עש"ה.

כלל ב': גם צריך להבין היטב, שכל עיקר העודף שבמ"ה על הב"ן, הוא משום שהבינה שלו לא יצאה לבר מראשו, שזהו יתרון גדול, דע"כ יש לו אורות דפנים בראשו, דכיון שיש לו ג' כלים בראש: כתר חכמה בינה, ראוי שיתלבשו בו ג' אורות נפש רוח נשמה, ואור הנשמה ה"ס אור הפנים. משא"כ

שממצחו ולמטה כבר מקבל שם האורות ממעלה למטה, שהיא תכונת כלים כנודע. וא"כ אע"פ שבזמן נקודים לא נכנס בבנין הפרצוף, משום שהמסך דנקודים היה משמש בו ממטה למעלה, מ"מ עתה שכבר נתפעלו בו כלים מסיבת יציאת המ"ה, הדין נותן שיתחבר לבנין הפרצוף של עתיק דמ"ה.

או אפשר לומר, כיון דכל עיקרו של המ"ה בא למלאות מקום החסרון שבעליונו שהוא הב"ן, וכמו בכל התפשטות ב' שמקור יציאתו וחיבורו עם העליון מתחיל מאותו המקום שהתחילו להסתלק אורותיו של העליון, ע"ד פרצופי א"ק שכל אחד יוצא ומתחבר עם העליון מפה דראשו ולמטה, דהיינו ממקום שמתחילה הסתלקות האורות דעליון, משא"כ למעלה מפה שאין שם הסתלקות אינו ענין לתחתון שיתחבר עמו וילבישהו שמה משום שאין חסרון האורות נוהג שם כמ"ש בפמ"ס בענף ט' עש"ה. וא"כ גם במ"ה שהוא התפשטות ב' דפרצוף ב"ן שהוא הנקודים, אינו ראוי כלל שיתחבר עמו רק מאוזן ולמטה במקום ג' נקודות הראשונות דב"ן, כי שם היה בחי' פגם וביטול אורות אשר המ"ה צריך להשלימו, משא"כ מאזן ולמעלה עד המצח שהוא בחי' ראש הא' דנקודים שלא קרה שם שום חסרון וביטול כמו בכולהו ראשים דא"ק, א"כ אינו ענין למ"ה שיתחבר עמו שמה ללא צורך.

ולפי"ן נמצא דאע"פ שכבר יש שם בחי' כלים ממצח ולמטה דראש הא' דב"ן, מ"מ נשאר לעצמו לבדו כמקודם ואינו נכנס כלל לבנין פרצוף עתיק דמ"ה, כי אינו צריך לו כאמור. ואת"ל שאינו

על שם המ"ה ואורות דמ"ה בלבדם מתלבשים בהם, והב"ן מתלבש בכלים של עצמו הראשונים שהיה בהם מקרה ההסתלקות בדומה לפרצופי א"ק, כי אע"פ שכל תחתון שה"ס התפ"ב יוצא מפה דעליון, מ"מ אין הכלים החדשים היוצאים בסוד התפשטות הב' נחשבים כלל לגופא דעליון, אלא על שם המדרגה התחתונה. אלא שהגוף דעליון מקבל מהאורותיו דתחתון לתוך הכלים הישנים שלו שהיה בהם מקרה ההסתלקות כמ"ש בענף ט' בפמ"ס. ועד"ז הב"ן מקבל תמיד האורות החדשים היוצאים עם הזווג דמ"ה, אל כלים הישנים שלו ששם היה הסתלקות האור, אמנם הכלים החדשים שיוצאים עם הזווג מיוחסים לגמרי אל המ"ה, וזכור זה כי נחוץ הוא להרבה מקומות.

כלל ו': אע"פ שאמרינן שבראש הא' דכל פרצוף אין בו כלים, משום שהמסך משמש בו ממטה למעלה, ואין יכולת לעביות דהמסך שהוא חומר הכלים שיוכל להתעלות למעלה ממקור יציאתו וממקום גילוי, מ"מ תורת כלים דגוף דעליון שלו נוהג גם בראש הא' דהתחתון, כמו דכייל לן הרב לעיל דף קס"ז שכל הכחות שבעליון בהכרח הוא שיופעלו בתחתון ע"ש. ונבחן ע"כ שאורות דראש הא' דכל תחתון שאין לו כלים חדשים משלו, נמצאים מתלבשים בכלים הישנים של העליון.

כלל ז': אם אור עליון מתלבש בכלי של תחתון, אין אור דתחתון המיוחס לכלי ההוא יכול להיות שם עם האור העליון ביחד, ובהכרח שנרח משם לכלי התחתון ממנו.

בב"ן, אשר בינה וזו"נ יצאו מראשו בתחילת אצילותו, ולא נשאר בראשו זולת כתר וחכמה לבד, א"כ אין לו רק ב' אורות נפש רוח וחסר אור הנשמה, והם שנק' אור אחוריים ולא פנים.

כלל ג': גם תזכור היטב מ"ש הרב לעיל בדף תר"ט אשר בעת שנתקן פרצוף עתיק לא נתקן מה שלמטה ממנו כלום. והוא מטעם שנתבאר שם אשר מתוך שהמ"ן עלו למצח שהוא בינה דכתר, נמצא שיצא הראש דעתיק מבינה ולמעלה דכתר עצמו, ואותם זו"נ דכתר שיצאו לבר מראש נעשו בעצמם בחי' ז"ת דעתיק ונתפשטו עד סיום אצילות. והנך רואה שבכל ראש תוך סוף דפרצוף עתיק אין שם רק מבחי' הכתר לבד, ולא כלל מלמטה מכתר. ועם זה צריך שתבין היטב, אשר גם הב"ן הנתקן על ידו לא קיבל עתה ממנו שום תיקון, זולת לבחי' כתר שלו בלבד, כי אין לך נותן מה שאין בו.

כלל ד': שאין שום זווג והתפשטות לב"ן זולת ע"י חיבורו עם המ"ה. ובמקום שאין הב"ן מתחבר עם המ"ה כמו בבחי' הא' הנ"ל, נמצא שנשאר במקומו כמצבו בבחינתו עצמו בלי התפשטות וזווג כלל. כמ"ש היטב בענה"ק שמ"ה וב"ן יוצאים תמיד בזווג אחד.

כלל ה': אפילו במקום שהב"ן מתחבר עם המ"ה ויש לו זווג והתפשטות עמו ביחד, מ"מ אורות דב"ן מתלבשים בכלים ישנים דב"ן עצמו. ואע"פ שבהכרח יוצאים מכל זווג אורות וכלים כנודע, אמנם כל חידושי הכלים שיוצאים מזווג מ"ה וב"ן נבחנים תמיד

לכלים הנמצא בגידול הפרצוף, אשר בכלים העליונים גדלים ויוצאים בפרצוף בתחילה, וההפכי אליהם האורות אשר התחתונים דאורות מתגלים ויוצאים בפרצוף מתחילה, כדברי הרב בע"ח שער כ"ג פ"ו ע"ש. באופן שבתחילת אצילותו שנגלה בו רק אור אחד וכלי אחד, תדע שהגיע אליו התחתון מן האורות שהוא הנפש והעליון מן הכלים שהוא הכתר. וכשגדל יותר ומשיג ב' אורות וב' כלים, המה אורות דנפש רוח וכלים דכתר חכמה. וכשגדל ומשיג ג' אורות וג' כלים, הרי הם אורות דנפש רוח נשמה וכלים דכתר חכמה בינה וכו' עד"ז כמ"ש בפמ"ס ענף ט' אות י' ע"ש. וזה הטעם ששמות הכלים אנו קוראים תמיד ממעלה למטה דהיינו כח"ב זו"נ ושמות האורות אנו קוראים תמיד להיפך ממטה למעלה דהיינו נרנח"י, שהוא על סדר התגלותם בפרצוף כאמור.

כלל י"א: אורות דמ"ה המתלבשים בכלים דב"ן הישנים אינם יכולים לכלכל בשלימות לכלים דב"ן, ואפילו שיהיו אורות דמ"ה יותר גבוהים מכלים דב"ן, אלא לאורות דב"ן המה צריכים, כי כל אור יש לו השתוות גמורה רק עם הכלי המיוחס לו.

כלל י"ב: ז' כתרים דז"ת דב"ן הם מבחי' ז"ת דנקודים ממש, אשר בתחילת יציאת הנקודים יצאו בלי אור העינים, וע"כ נשארו בלי תיקון אלא בקו אחד זה למטה מזה, כנ"ל בדברי הרב דף קפ"ב אלא אח"כ בזמן הגדלות שז"ת דנקודים שה"ס כלים דבדק חיה, שנבדלו ויצאו מן ג"ר דנקודים לז"ת חזרו ועלו בכח הארת יסוד דא"ק, אז נכללו גם המה בתיקון קוין שיש שם בג"ר דנקודים,

כלל ח': יש ב' בחי' ראש, בחי' א' הוא המלוכש בכלים דכח"ב והוא ראש ממש. בחי' ב' הוא המלוכש בספירה העליונה דז"ת, ע"ד שאמרינן בז' ספירות דבריאה, שהיכל העליון כולל ג"ר ומכונה ראש הז"ת. וספירה עליונה דז"ת דאבא נק' חסד וספירה עליונה דז"ת דאמא נק' נצח כנ"ל בפמ"א דף תשמ"א ד"ה וטעם עש"ה.

כלל ט': יש ב' מצבים בחכמה ובינה. או בתיקון קוין בימין ושמאל בקומה שוה, ע"ד שהיו בג"ר דנקודים. או בב' מדרגות עליון ותחתון, ע"ד שיצא ישסו"ת בחג"ת דנקודים במדרגה מיוחדת, אחר שנתבטלו הגדלות דחו"ב דג"ר דנקודים, כנ"ל בדברי הרב דף תי"ט ד"ה וכאשר עש"ה וזה תלוי אם יש בהם ראש ממש בכלים דכח"ב, או רק בספירה עליונה דז"ת. כי אם שלא יש בהם אלא ראש דז"ת, אין בהם תיקון קוין בשלימות, משום שלא היו תיקון קוין בנקודים רק בג"ר. אכן ז"ת דנקודים יצאו זה תחת זה בקו אחד, אמנם מקבלים מבחי' התפשטות ג' קוי כח"ב לחג"ת, שה"ס ישסו"ת שיצא מבחי' חו"ב דג"ר למדרגה נבדלת תחתונה במקום ז"ת, כנ"ל בדברי הרב ע"ש. ולפיכך מוכרחים החו"ב שבמקום הזה להתחלק לב' פרצופין זה למטה מזה. אמנם אם יש בחו"ב אלו בחי' ראש ממש דהיינו בכלים דג"ר אז יש בהם תיקון קוין בשלימות כבזמן הנקודים, ואז ישסו"ת עולים שוב לג"ר, ומתקנת לפרצוף שמאל בקומה שוה עם החכמה שמצד ימין.

כלל י': גם צריך לזכור שלא להתבלבל בין ערך ההפכי שבין אורות

מתעלים ע"י בינה דכתר מ"ה אמנם אור דאחורים דכתרי חו"ב דב"ן נמצאים עם הז"ת במקום אחד, אז עכ"פ מתקנים את הז' כתרים בהארת תיקון קוין דוגמת אור האחורים דכתרי חו"ב ההם עצמם, להיותם אור ג"ר דנקודים. ואם אור דאחורים דכתרי חו"ב אינם נמצאים במקום ז"ת, אז אין לז' כתרים שום תיקון ונשארים בלי תיקון קוין אלא זה למטה מזה כמות שהיו בזמן קטנות דנקודים.

ואחר כל האמור נפתח לנו השער להבין ענין הספיקות האמורים בענין הגד"ז דב"ן בחיבורם עם עתיק דמ"ה, ונבארם על סדר חמשה הסימנים שקבעם כאן הרב.

סימן א"ג פירושו: **מקיף א', פנימי א', ג' כלים. ונפרשם אחד לאחר.**

מקיף א' פירושו ה' ספירות ראשונות דכתר ב"ן, אשר תכונתו

נתפרש למעלה באות ט' ד"ה ונתבאר ובו ב' הבחנות: א' והיא העיקרית, אשר אין לכתר דב"ן שום התפשטות כלל למטה מטבור ששם ראש עתיק, וכולו מסתיים למעלה מטבור בלי חיבור כלל לעתיק דאצילות, והוא כמ"ש בכלל ד' עש"ה. ב', דאע"פ שכלפי עצמו נבחן הכתר דב"ן לאו"פ ממצחו ולמטה עד הטבור, כנ"ל באות ט' ד"ה ונתבאר מ"מ כלפי ראש דעתיק נבחן לאו"מ שלו כדרך כל ראש דעליון הנבחן לאו"מ כלפי התחתון שהוא תולדתו. וכבר ידעת שכל מ"ה החדש הוא תולדה דב"ן וע"כ נחשב לאו"מ שלו. **או"פ א':** היינו כח"ב דכתר מ"ה שהוא הראש דעתיק דמ"ה. ובו ג' הבחנות: א' הוא שאין לו כלים מטעם

ואח"כ בזמן שביה"כ חזרו ונפלו לז"ת דנקודים כמו שהיו בתחילת יציאתם, דהיינו בזה תחת זה בקו אחד. כמ"ש היטב בענף כ"ד עש"ה, ובפמ"א שם.

כלל י"ג: אין עליה ותיקון לז' כתרים דז"ת דב"ן, שיתוקנו בבחי' ראש דז"ת בספירה העליונה מהם, זולת ע"י הכתרים דחו"ב דב"ן. והטעם, דאם הבינה דעתיק דמ"ה משיבה את בחי' הכלים דבדק חיה המיוחסים לכתרים דחו"ב דב"ן, אז גם הכתרים דז"ת מקבלים תיקונם מהכלים דבדק חיה הללו שנתעלו לג"ר דעתיק, להיותם מדרגה השניה דבדק חיה הללו, כמ"ש לעיל בפמ"א דף תשמ"ה ד"ה ועד"ז שהם בחי' פה דבדק חיה הללו שמהם נתפשטו ז"ת דגדלות דנקודים עש"ה. ולפיכך אם מתעלים הבדק חיה דכתרי חו"ב דב"ן לג"ר דנקודים, נמצאים ז' הכתרים ג"כ מתוקנים בבחי' ראש דמדרגה שניה מראש דג"ר דהיינו ראש דז"ת, כלומר שאינם מלוושים בכלים דכח"ב אלא בספירה עליונה דז"ת, דהיינו בחסד או בנצח, כנ"ל בכלל ח' עש"ה.

כלל י"ד: ויש בז' כתרים אלו עוד תיקון אמצעי, דהיינו לא ראש דז"ת אלא עכ"פ בחי' הארה דתיקון קוין: ימין שמאל אמצע, אשר זה המה מקבלים ע"י אור דג"ר דנקודים שהמה כבר מתוקנים בתיקון קוין המצוי עמהם במקום אחד, כמ"ש לקמן.

וזה הכלל, אם הבינה דעתיק דמ"ה משיב את הבדק חיה עכ"פ מהכתרים דחו"ב דב"ן אל הג"ר שלו, אז מגיע גם לז' כתרים דז"ת דב"ן בחי' ראש דז"ת, כנ"ל בכלל י"ג. ואם אין הבדק חיה דכתרי חו"ב

דחו"ב המה יצאו בסוד תוספת כנ"ל באות י' ד"ה והנך וע"כ חזרו ונתבטלו וירדו לז"ת, ומוכן מאליו שבהיות שלא הגיע ע"י עתיק דמ"ה שום תיקון אל מה שמלמטה מכתר ב"ן, כנ"ל בכלל ב' א"כ ברור הוא שנשארו ג"כ חו"ב דחכמה וחב"ח דבינה בז"ת, אמנם נתקנו שם והיו לבחי' ראש דז"ת, כנ"ל דף תשס"ו כלל ח' וכנ"ל כלל ט' ע"ש. אמנם ב' הכתרים שבחו"ב ההם שמקומם בקביעות בג"ר דנקודים להיותם מבחי' אוכל מספרת כנ"ל, אשר חו"ב דמ"ה התלבש בהם, הנה עי"ז נמצאו אורותיהם בהכרח שירדו לז"ת דנקודים. כנ"ל כלל ז'.

גם נבחן אשר בחי' הכלים בדק חיה המיוחסים לב' הכתרים ההם, המה ירדו לפרצוף או"א דאצילות. כלומר שבינה דעתיק דמ"ה שצריך עכ"פ להעלות בחי' בדק חיה דכתרים דחו"ב ולהשלימם בבחי' פנים, כנ"ל בכלל ב' ובכלל א' ע"ש. הנה בסימן זה נבחן שלא העלה אותם לג"ר והניחם ביחד עם בדק חיה המיוחסים ליתר הבחי' ג"ר וד"ר דחו"ב, בשביל פרצוף או"א דאצילות. באופן שאין כאן שום יתרון לכתרים דחו"ב על חו"ב וחוב"ח דחו"ב, כי כל הז"ת שלהם נטלו או"א, כנ"ל בפמ"א דף תשל"ז ד"ה וטעמו ע"ש.

והנה יש כאן ג' הבחנות: א' שב' הכתרים דחו"ב דב"ן שנשארו בג"ר דעתיק המה בחי' כלים דאחורים, והוא משום שבדק חיה המשלימם באור הפנים לא נתחברו אליהם, אלא שנשארו עם ז"ת דיתר הבחי' דחו"ב דב"ן בפרצוף או"א, כי בינה דמ"ה לא השיבם לראש. והטעם, משום שאין כלל כאן בחי' חיבור דמ"ה וב"ן בראש עתיק, אלא אור דב"ן באו"מ למעלה מטבור ואור דכח"ב דמ"ה

שהוא ראש הא' דעתיק, שה"ס הסתכלות א' שהמסך משמש בו ממטה למעלה, כנ"ל באות ט' ד"ה וצריך. ב', שהוא מתלבש בכלים הישנים שנשארו מג"ר דנקודים, שהם און חוטם פה הנמצאים מטבור ולמטה ומצד נק' או"פ, שהרי מצד עצמו אין לו כלים כנ"ל, והוא כמ"ש לעיל בכלל ו' ע"ש. ג', אשר מתוך שאורות דחו"ב דעתיק דמ"ה התלבשו בכלים דחוטם פה דב"ן שנק' ב' כתרים דחו"ב, כנ"ל בכלל יוד נמצאו שדחו משום זה את האורות עצמם דב' הכתרים דחו"ב דב"ן ממקום ג"ר למקום ז"ת דעתיק כמ"ש בכלל ז' ע"ש.

ג' כלים: היינו אח"פ דראש הנקודים כמו שיצאו מתחילת אצילות הנקודים, שהוא בהם לבנין הקבוע, כנ"ל בעה"ח דף קצ"ט ד"ה וטעם. וע"כ נשארו ג"כ בשלימותם הזה בג"ר גם לאחר שביה"כ, דכל מה שיוצא בתחילת אצילות הוא קבוע בו תמיד, ואין ביטול ושבירה נוהג שם. והם אמנם ג' כתרים דכלים דכח"ב דנקודים, שבהם מלובש ג' נפשות דכח"ב, כנ"ל בכלל יוד ע"ש וע"כ נק' כלים דאוכל מספרת, כנ"ל באות י' ד"ה והנך וע"כ נק' כלים ואורות דאחורים כמ"ש שם. וכבר ידעת שהאורות דכלים הללו נפנו משם, כי האור דכתר ב"ן שהוא האון נפנה ונתחבר לראש א' דב"ן למעלה מטבור, כנ"ל אות ט' ד"ה ונתבאר וב' האורות של ב' הכתרים דחו"ב נפנו וירדו משם לז"ת דעתיק, כנ"ל בכלל ז' ע"ש וע"כ התלבשו בהם ג' האורות כח"ב דראש עתיק דמ"ה.

ג"ר וד"ר דחו"ב כבר ידעת שרק הכתרים דחו"ב נשארו בג"ר דנקודים, להיותם מבחי' הקבוע שלא שלט הביטול והשבירה בהם כלל, משא"כ ט' תחתונות

ונוסף עליהם כלי רביעי מג"ר דעתיק דמ"ה עצמו, ונבארם אחד לאחד.

ב' מקיפין הנה המונח של סימן הזה נמשך מבחי' א' חלוקה ב',

הנ"ל באות י"ב ד"ה או אפשר דאת"ל שהמ"ה אינו מתחבר עם הב"ן שלמעלה מטבור משום שאינו צריך לו, מכל מקום אפשר שג"ר דעתיק דמ"ה מתחילים מהמצח דראש הא' דב"ן עש"ה. ולפי זה יש גם כן לעתיק דמ"ה בחי' ראש למעלה מטבור דא"ק הנבחן לראש הא' דעתיק דמ"ה שמתחיל במצח ומסתיים בפי הטבור דא"ק, וראש הב' דעתיק מלביש מטבור דא"ק ולמטה, דהיינו על אח"פ דב"ן.

ויש כאן ב' הבחנות: א', שיש גם למ"ה בחי' או"מ למעלה מטבור שקומתו שוה עם או"פ דה"ר דכתר ב"ן, ונמצא שיש כאן ב' מקיפין: א', מקיף דמ"ה. ב', או"פ דב"ן שנחשב ג"כ לאו"מ דעתיק, כנ"ל באות ט'. הבחנה ב', שאע"פ שראש הא' דמ"ה קומתו שוה עם או"פ דה"ר דכתר ב"ן, מ"מ אין להם זווה וחיבור כלל זה עם זה, מטעם שאין חסרון בב"ן שיצטרך אל מ"ה להשלימו, כנ"ל באות ט'. וא"כ אין שום התפשטות לכתר ב"ן מטבור ולמטה, דהיינו במקום ראש הב' דעתיק דמ"ה המלביש על אח"פ, כי אין התפשטות לאורות דב"ן בלי זווה עם המ"ה, כנ"ל כלל ד' ע"ש.

ג' או"פ: א' הוא דמ"ה, והיינו ג"ר דעתיק שמטבור ולמטה דא"ק המלבישים על אח"פ דב"ן. ב' וג' הם דב"ן, שהם ב' האורות דב' הכתרים דחו"ב שנשארו באח"פ דב"ן ולא נתבטלו בזמן שביה"כ כנ"ל אות י'.

לבדו בראש עתיק שמטבור ולמטה כנ"ל, וע"כ כחו מועט שיוכל לחבר את בדק חיה השייך לכתרים ההם, וע"כ נשארו בבחי' כלים דאחוריים לבד. ב', אשר האורות דב' אחוריים דכתרי חו"ב עומדים בז"ת דעתיק, משום שאור חו"ב דחו אותם כנ"ל כלל ז'. והמה נמצאים בבחי' ראש דז"ת בחסד ונצח, כנ"ל כלל ט'. ג', שב' האחוריים דכתרי חו"ב דב"ן הנמצאים בג"ר דעתיק, צריכים אל האורות שלהם העומדים בז"ת שיאירו אותם, והטעם משום שרק אור דחו"ב דעתיק דמ"ה מלובשים בהם ואין אור דמ"ה מכלכל בשלימות אל כלים דב"ן, כנ"ל בכלל י"א עש"ה. ולפיכך צריכים האורות דב' כתרי חו"ב דב"ן העומדים בז"ת להאיר אליהם מלמטה למעלה.

ז' כתרים דז"ת דב"ן יש בהם ב' הבחנות: א', שלא יכלו לקבל תיקון דראש דז"ת שיתקבצו בחסד ונצח כנ"ל כלל י"ג עש"ה והוא משום שבינה דעתיק דמ"ה לא העלתה בדק חיה לב' הכתרים דחו"ב אלא השאירה אותם באו"א, כנ"ל ע"ש. ב', שמתוך שב' האורות דאחוריים דכתרים דחו"ב דב"ן נשארים עומדים בז"ת דעתיק שהמה מבחי' אורות דג"ר הקבועים שיש בהם תיקון קוין מתחילת אצילותם, ע"כ כוחם יפה עכ"פ להאיר גם בז' כתרים את בחינת התיקון שבהם, וע"כ יש גם בז' הכתרים דז"ת דב"ן בחי' תיקון קוין.

סימן בג"ד.

פירושו ב' מקיפין: דמ"ה ודב"ן. ג' אורות פנימיים: או"פ דמ"ה, או"פ דחכמה דב"ן, או"פ דבינה דב"ן. ד' כלים: ג' כלים אח"פ דראש הנקודים,

ד' כלים: דהיינו ג' כלים הישנים אח"פ דראש הב"ן שנשארו שמה, שתכונתם נתבאר לעיל דף תשל"ג ד"ה סימן בג"ד. ונוסף עליהם כלי רביעי דמ"ה עצמו, משום שראש הא' שלו נמצא כאן למעלה מטבור, כנ"ל עש"ה.

יתר הבחינות דג"ר וד"ר דחכמה ובינה: שהם חו"ב דחכמה וחב"ח דבינה: הנה בהם אין שום שינוי בכל הספיקות האמורים, כי ברור הוא שהמה לא עלו לג"ר דעתיק, אלא שנמצאים בבחי' ראש דז"ת בז"ת דעתיק בחדסד ובנצח, כנ"ל בד"ה

ג"ר וד"ר, עש"ה.

ז' הכתרים דז"ת דב"ן: יש בהם כאן ג"כ ב' הבחנות הנ"ל שבסימן אא"ג. א', שאינם ראויים להתקבץ בחדסד ונצח להיות שם בבחי' ראש דז"ת, כמ"ש שם. ב' שהם מקבלים עכ"פ מב' הכתרים דחו"ב דב"ן הארת תיקון קוין, כמ"ש שם, ואע"פ שכאן אינם עמהם במקום אחד, שהרי אור דכתרים דחו"ב נמצאים בג"ר דעתיק כנ"ל, מ"מ כיון שישנה כאן הארה יתירה בכתרים ההם דחו"ב דב"ן, כי נתקנו בבחי' ראש עתיק נוקבא, כנ"ל בהבחנה ד' דא"פ דחו"ב ע"ש הנה משום זה יכולים להאיר הארת קוין לז' הכתרים אף על פי שאינם עמהם במקום אחד. הבחנה ג', שז' הכתרים ההם הנם בחי' הגוף דעתיק נוקבא, באופן שראש עתיק נוקבא הוא נעשה מב' האחוריים אורות וכלים דכתרים דחו"ב דב"ן, וגופו דעתיק נוקבא נעשה מז' הכתרים דז"ת דב"ן ומחוברים בז"ת דעתיק דמ"ה. וחו"ב דחכמה וחב"ח דבינה, נתקנו לבחי' ראש דז"ת דעתיק בחדסד ונצח.

ויש כאן ה' הבחנות: א' היא באו"פ דמ"ה, אשר לפי המונח שבכאן יש לו כלים של עצמו להתלבש בהם להיותו בחי' ראש ב' דמ"ה כנ"ל, ונמצא מקבל האורות ממעלה למטה, מהמסך דפה דראש א' דמ"ה העומד בטבור ממעל לו, וע"כ אינו צריך להתלבש בכלים הישנים שנשארו באח"פ דב"ן. וד' הבחנות באו"פ דחכמה ובאו"פ דבינה דב"ן: א' שהמה בחי' אורות דאחוריים משום שבינה דמ"ה לא העלתה וחיברה אליהם את בחי' בד"ק חי"ה להשלימם, כמ"ש לעיל, משום שלא נתחברו כתרי מ"ה וב"ן בראש עתיק ע"ש. ב', שנמצאים מלובשים בכליהם בג"ר דעתיק, ולא כמו שאמרנו בסימן אא"ג, אשר ירדו לז"ת דעתיק בחדסד ובנצח, דמשונה שם משום שג"ר דעתיק דמ"ה נתלבשו בכליהם וע"כ דחו אותם כמ"ש שם, משא"כ כאן כיון שיש לו לג"ר דעתיק דמ"ה כלים של עצמו, א"כ אינו צריך לכלים דכתרי חו"ב דב"ן, וע"כ ודאי שנשארו האורות שם ולא נדחו לז"ת. ג' היא, שאורות דפנים דכתרי חו"ב דב"ן, כלומר אורות דבדק חיה שבהם תלוי השבת אור הפנים בכלים דאוכל מספרת, הנה המה באו באו"א דאצילות, שהרי בינה דכתר מ"ה לא העלתה אותם לבחי' ג"ר, וא"כ נשארו בבחי' ז"ת כמו בחי' בדק חיה דחו"ב דחכמה וחב"ח דבינה, שאותם לקחו או"א דאצילות. ד', שהמה נתקנו לבחי' ראש עתיק נוקבא אל ראש עתיק דמ"ה. ה', שאינם מתערבים בחו"ב דכתר מ"ה אלא באחוריהם. באופן שג"ר דעתיק דוכרא דמ"ה בפנים, וראש דעתיק נוקבא באחור.

סימן בב"ו.

ב' מקיפין ב' או"פ ו' כלים: הנה המונח של סימן הזה נמשך מבחי' הב' המובא לעיל דף תשכ"ב בפמ"א ד"ה או אם אשר יש זווג וחיבור גם במ"ה וב"ן שלמעלה מטבור, אשר אז יש התפשטות דכתר ב"ן גם לאו"פ לג"ר דעתיק כנ"ל כלל ד' וזה ביאורם:

ב' מקיפין שהם: או"פ דה"ר דכתר ב"ן שנעשה לאו"מ לג"ר דעתיק דמ"ה, ואו"מ דמ"ה עצמו דהיינו ראש הא' דמ"ה העומד ממצח עד הטבור כנ"ל. ונוספה כאן הבחנה א', שב' או"מ אלו נמצאים מזדווגים ומתחברים זה בזה, כמו בחי' מ"ה וב"ן דכל פרצופי אצילות. **ב' או"פ שהם:** או"פ המתפשט מה"ר דכתר ב"ן ע"י זווג עם מ"ה, ואו"פ דג"ר דעתיק דמ"ה עצמו כנ"ל. ויש כאן ב' הבחנות: א' שמתוך שיש כאן חיבור גמור בכתרים דמ"ה וב"ן הן באו"מ והן באו"פ, ע"כ מעלה ג"כ את הבדק חיה השייך לכתרים דחו"ב דב"ן, שנק' חו"פ ובחי' אוכל מספרת, כנ"ל באות י' שבזה נשלמים הכלים האלו דכתרי חו"ב וראויים שיתפשט בהם בחי' אור פנימי דה"ר דכתר ב"ן כנ"ל בכלל ה' שדרכו של אור הב"ן להתלבש רק בכלים הישיניים של עצמו, כלומר המיוחסים לעולם הנקודים, כדרך כל פרצוף עליון שאחר שנעלמו האורות מגופו חוזר ומתמלא מאורות דהתפ"ב שלו, אמנם חידושי הכלים היוצאים עם התפשטות ב' מיוחסים כולם לתחתון, כמ"ש בפמ"ס דף תשס"ב ד"ה והנך

ועד"ז כאן אע"פ שנעשה זווג בין אורות מקיפין דמ"ה וב"ן, ונתפשט ג"כ

הכתר דב"ן לכח"ב דעתיק דמ"ה לאו"פ, מ"מ חידושי הכלים שיצאו ע"י הזווג הזה דמ"ה וב"ן שייכים כולם לג"ר דעתיק דמ"ה כנ"ל בכלל ה' וע"כ האו"פ דכתר ב"ן שנתפשט מוכרח להתלבש בכלים דאח"פ הישיניים, אלא שניתוספו שם בחי' בדק חיה השייך להם. הבחנה ב' היא, שנדחו האורות דכתרים דחו"ב דב"ן למטה לז"ת דעתיק, משום דאורות התפשטות דכתר דב"ן לקחו מקומם, כנ"ל בכלל ז'. הבחנה ג', שאור דכתר ב"ן מכלכל ומספיק לגמרי לכלים דפוא"א דכתרים דחו"ב דב"ן, וע"כ אינם צריכים שיאירו להם האורות דכתרי חו"ב שבז"ת דעתיק ממטה למעלה כנ"ל כלל י"א.

ו' כלים: שהם כלי דכתר ב"ן דהיינו און, וכלי דכח"ב דמ"ה שבא עתה בחידוש הזווג על הטבור כנ"ל, ועוד ד' כלים דכתרים דחו"ב שהם: ב' כלים דפנים שלהם וב' כלים דאחוריים, שהרי בדק חיה חזרו ונתחברו מכח בינה דכתר מ"ה אל ג"ר שלהם, דהיינו לבחי' אוכ"ל מספר"ת שנשארו בג"ר דנקודים, וא"כ יש ב' כלים דכתרי חו"ב מבחי' אוכל מספרת וב' כלים דכתרי חו"ב מבחי' בדק חיה שנתחברו אליהם, כאמור.

ג"ר וד"ר דחו"ב יש בהם כאן ד' הבחנות: א', שכל הכלים דכתרים הן מאוכל מספרת והן מבדק חיה המיוחסים להם נמצאים בג"ר דעתיק, אשר אור דכתר ב"ן מתלבש בהם כנ"ל. ב', שכל האורות דכתרים ההם, הן אור דפנים והן אור דאחור כולם באים בז"ת דעתיק, מפני שאור הכתר ב"ן היותר גבוה מאור דכתרים דחו"ב דב"ן לקח מקומם, כנ"ל כלל ז'. ג', שאורות דכתרים דחו"ב דב"ן

והנה בב' או"מ אין כאן שום שינוי מסי' בב"ו הנ"ל, אמנם באורות הפנימיים יש כאן ב' הבחנות: א' שכאן אפשר לאורות דפנים דכתרים דח"ב דב"ן שיהיו בראש בכלים שלהם שמבחי' אוכל מספרת, אע"פ שאור כתר ב"ן מלובש בהם. ונודע שאור עליון דוחה למטה את האור הגרוע ממנו, כנ"ל כלל ז' אמנם כאן כיון שכלים דבדק חיה שלהם נמצאים בגוף עם אור דאחוריים, ע"כ אפשר שאור הפנים ישאר בג"ר יחד עם האור דכתר ב"ן, כי אורות מועטים הם וא"צ לדחותם, ואע"פ שבסימן אא"ג אמרנו שאור דח"ב דמ"ה דוחה את האור דאחוריים דכתרים דח"ב דב"ן אע"פ שהם אורות מועטים, יש לחלק דשם שאני, משום שאור דמ"ה משונה הוא מן אורות דב"ן וע"כ דוחה אותם, אע"פ שהמה אורות מועטים, משא"כ כאן אשר האור דכתר ב"ן מלובש בהם שהוא בחינה אחת עם כתרים דח"ב דב"ן, וע"כ יש להסתפק אולי נשארים ביחד עם האור דכתר ב"ן ואינו דוחה אותם למטה, וא"כ יש בראש דעתיק ד' אורות פנימיים: או"פ דכתר ב"ן, או"פ דכח"ב דמ"ה, או"פ דאור הפנים דכתר חכמה דב"ן, ואו"פ דאור הפנים דבינה דב"ן. הבחנה ב', שמאחר דאור הפנים דכתרים דח"ב בראש ואור האחור בגוף, א"כ יש כאן פרצוף שלם דכתרים ההם שמחוברים יחד בראש וגוף, ונבחן ע"כ שנמשך מאו"פ דכתרים דח"ב שבראש התפשטות גמורה והארה שלימה מראש לגוף דעתיק, להיותם מקושרים ומסודרים בראש וגוף כסדר הראוי לפרצוף.

ד' כלים: א', כלי דכתר ב"ן שה"ס האוזן כמ"ש לעיל. ב', כלי כח"ב

שעומדים בז"ת דעתיק כאמור, אינם צריכים להאיר ממטה למעלה אל הכלים שלהם הנמצאים בג"ר דעתיק כנ"ל כלל י"א משום שנמצא בהם אור דבחי' ב"ן שהוא יותר נעלה מאורותיהם, ע"כ ודאי שמספיק להם ואינם צריכים לאורותיהם העומדים בז"ת. ד', שאורות דג"ר דחכמה מקובצים בבחי' ראש דז"ת בחד דעתיק, ואורות דד"ר דבינה מקובצים בבחי' ראש דז"ת בנצח דעתיק, כנ"ל כלל ט'.

ז' כתרים דז"ת דנקודים: נבחנים כאן שנתקבצו ונתקנו בבחי' ראש דז"ת בחד ובנצח, והוא משום האורות דפנים ואחור דכתרים דח"ב דב"ן שנמצאים עמהם במקום אחד, כנ"ל כלל י"ג ע"ש.

סימן בדר א'.

ב' מקיפין, ד' פנימיים, ד' כלים: עיקר הספק שבכאן הוא, דהגם שבינה דעתיק דמ"ה מעלה ומחברת ג"כ את הבדק חיה השייך לב' הכתרים דח"ב דב"ן. כנ"ל כלל א' מ"מ אין הכלים דבדק חיה עולים כאן לג"ר דנקודים, אלא שמתחברים עמהם בהיותם בז"ת דעתיק. כי כבר ידעת שז"ת דעתיק אינם ז"ת גמורים, אלא בחי' חו"פ דראש דעתיק שיצא לבר מראשו ונעשה לז"ת, כנ"ל בפמ"ס דף תשנ"ט ד"ה והוא גם ידעת שב' כתרים אלו דח"ב דב"ן, הם ג"כ בחי' חו"פ דראש נקודים, כנ"ל דף תשס"ב ד"ה ונמצא, וא"כ, הגם שבדק חיה מתחברים עם האוכל מספרת דכתרים דח"ב דב"ן, מ"מ האוכל מספרת נמצאים בג"ר, ובדק חיה נמצאים בגוף, ובזה יש ביניהם חיבור גמור מטעם האמור.

דמ"ה, כמ"ש לעיל בסימן בג"ד ובב"ו. ג' וד', הם ב' הכתרים דפנים דחו"ב דב"ן מבחי' הכלים דאוכל מספרת שהם חו"פ דנקודים, כנ"ל בסימן בג"ד, אלא שנעשו כאן האוכ"ל מספר"ת לבחי' כלים דפנים, משום שמתחברים אליהם הבדק חיה בהיותם בגוף דעתיק כנ"ל.

ג"ר וד"ר דחו"ב עומדים גם כאן בז"ת דעתיק בבחי' ראש דז"ת, בחסד ונצח כבסי' בב"ו, אלא שיש כאן ג' הבחנות: א', שחסר כאן בחי' אור דפנים דכתרים דחו"ב דב"ן, שעלו לג"ר, כנ"ל ואין כאן מהם אלא אור דאחוריים. ב', שיש כאן גם בחי' הכלים דבדק חיה המיוחס לכתרים דחו"ב דב"ן. ג', שמקבלים הארה שלימה והתפשטות גמורה מאור הפנים דכתרים דחו"ב שלהם העומדים בג"ר, להיותם מקושרים עמהם בפרצוף אחד כראוי, כנ"ל.

ז' כתרים דז"ת דב"ן: יש בהם כאן ג' ספיקות: א', כיון שבחי' בדק חיה דכתרים דחו"ב דב"ן נמצאים מקושרים באור הפנים שבאוכל מספרת שלהם העומד בג"ר, א"כ מקבלים גם בדק חיה דכתרים ההם הארה שלימה בהיותם בז"ת, וע"כ מאירים ומתקנים את ז' הכתרים דז"ת דב"ן ג"כ עמהם לבחי' ראש דז"ת כמו בסימן בב"ו ע"ש.

ב', או אפשר דשם שאני משום דאור הפנים דכתרים דחו"ב דב"ן, הם ג"כ במקום ז"ת העתיק ביחד עם הז"כ דז"ת דב"ן. ועוד שאור הפנים דכתרים דב"ן נמצא שמלוכש בכלים דב' כתרים דחו"ב דב"ן, שגם הארתו מתפשטת לז"ת, שמגדיל

ומרחיב את אור הפנים דב' כתרים דחו"ב דב"ן העומד בז"ת, שגם המה מבחי' ג"ר שהיו מחוברים בכתר ב"ן, מתחילת אצילותם כנ"ל, וע"כ אורותיהם מועילים לז"כ לתקנם בבחי' ראש דז"ת בחסד ובנצח, משא"כ כאן אשר אור הפנים דכתרים דחו"ב דב"ן אינם עמהם במקום אחד כי עלו לג"ר כנ"ל. ועוד, שאור כתר ב"ן אינו מלוכש כאן בכלים דב' הכתרים דחו"ב דב"ן, אלא אור הפנים שלהם עצמם מלוכש בהם והארתם עצמם בלבדם נמשכת לז"ת אל אור דאחוריים שלהם הנמצא בבדק חיה וע"כ אינם מתחברים עמהם כ"כ, ואורות דבדק חיה לבדם אינם יכולים לתקנם ולקבצם לבחי' ראש דז"ת, אלא שמאיר בהם הארת תיקון קוין כמו בסימן בג"ד וסי' אא"ג ע"ש.

ג', או אפשר שגם הארת תיקון קוין אינם מקבלים כאן, משום שאינם דומים לסימן אא"ג, דשם נמצא אור דאוכל מספרת במקום אחד עם הז"כ, ואור דאוכל מספרת אפי' בשעה שחסר ממנו תשלומו דבדק חיה, שאז אין בו אלא אור דאחוריים, מ"מ הוא נבחן לאור דראש, כי הכלים דאוכל מספרת מבחי' ג"ר דנקודים המה, אלא בחי' ראש דקטנות, ונודע שבג"ר דנקודים היה בו תיקון קוין, וע"כ מספיקין להאיר בחי' תיקון קוין גם לז"כ, משא"כ כאן כיון דאור דבדק חיה דכתרים דחו"ב אינם משורשם מבחי' ג"ר דנקודים, אלא מסוד תוספות כמ"ש בפמ"א בדף תשמ"ט ד"ה וכפי ע"כ אינם מספיקים להאיר בז"כ בחי' תיקון קוין, אלא שנשארים לגמרי בלתי תיקון כמו שהיו בתחילת אצילותם דהיינו בזה למטה מזה, כמ"ש בכלל י"ד.

בדד ב'.

ב' או"מ דמ"ה וב"ן, ד' או"פ, ד' כלים. ועיקר הספק כאן, אולי אין הבדק חיה מתחברים לכתרים דחו"ב, משום שהבינה דעתיק דמ"ה אינה מעלה אותם, שיש להסתפק אולי אין הבינה דעתיק דמ"ה מעלה כלל ממה שלמטה מכתר, כמ"ש בכלל ט'. ואף על פי שהכתרים דחו"ב דב"ן שייכים גם כן לכתר, כנ"ל בפמ"א ובפמ"ס מ"מ אינם משתוים לגמרי לבחי' ג"ר דעתיק אלא לחו"פ דעתיק, שיצאו גם בו לבחי' ז"ת, וע"כ נשארים הכלים דכתרים דחו"ב באור דאחורים ולא פנים כנ"ל כלל ב' וע"כ נבחן כאן:

ב' או"מ כנ"ל בסימן בב"ו ובד"ד, וד' או"פ שהם: או"פ דה"ר דכתר ב"ן ואו"פ דכתר דמ"ה כנ"ל בסימן בד"ד, וב' או"פ דכתרים דחו"ב דב"ן בבחי' אחורים ולא פנים, כנ"ל, כי נחסרו בהם בד"ק חיה השייך אליהם. ויש בכתרים דחו"ב אלו ג' הבחנות: א', שהם בחי' אורות וכלים דאחוריים, כנ"ל כלל ב'. ב'

שאין מאירים ממקומם למטה לז"ת דעתיק בבחי' תיקון קוין אלא בבחי' זה למטה מזה, שאור דכתר חכמה מאיר לחג"ת ואור דכתר בינה מאיר לנהי"מ, והוא כמ"ש בכלל ט'. ג', שהכלים דבדק חיה השייכים לב' הכתרים דחו"ב דב"ן אלו המה באים בפרצוף או"א.

ז' כתרים דז"ת דב"ן המה נבחנים כאן שאינם מקבלים שום תיקון מהכתרים דחו"ב דב"ן מפני שיש בהם ב' גרעונות: א' שאינם עמהם במקום אחד, כי האורות דכתרים דחו"ב דב"ן נמצאים כאן בג"ר. ב' שאינם שם בבחי' אורות דפנים, כמו בסי' בדד א', שאז מאירים עכ"פ ממקומם אל ז"ת הארה שלימה והתפשטות גמורה בתיקון קוין, להיותם מחוברים עם בדק חיה המיוחס להם שעומדים בז"ת, משא"כ כאן המה אור אחורים ולא פנים, שאז אינם יכולים להאיר למטה בבחי' תיקון קוין, כנ"ל בכלל ט' וע"כ נמצאים הז"כ לגמרי בלי תיקון, אלא בזה למטה מזה כמו שיצאו מתחילת אצילותם בז"ת דנקודים.